UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

FACULTATEA DE GEOGRAFIE
STR. CLINICILOR NR. 5-7
CLUJ-NAPOCA, 400006
TEL:0264-596116, FAX: 0264-597988
GEOGR@UBBCLUJ.RO
HTTPS://GEOGRAFIE.UBBCLUJ.RO

CONSILIUL JUDEŢEAN
BISTRIŢA-NĂSĂUD

CIF: 4347550, Municipiul Bistrița,
Piața Petru Rareș, Nr.1 CP.420080,
Tel: (40) 263/213657, Fax:
0263/214750, www.portalbn.ro
E-mail: cjbn@cjbn.ro

JUDEȚUL
BISTRIȚA
NĂSĂUD
Poarta Transilvaniei

PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN BISTRIŢA-NĂSĂUD

ETAPA I – ANALIZA ŞI PROGNOZA EVOLUŢIEI DEZVOLTĂRII TERITORIALE A JUDEŢULUI BISTRIŢA-NĂSĂUD. DIAGNOZA STADIULUI DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A JUDEŢULUI BISTRIŢA-NĂSĂUD
VOLUMUL I.2. STUDII DE FUNDAMENTARE CU CARACTER ANALITIC ŞI PROSPECTIV

Livrabil I.2.2.1. – STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ

TABEL DE RESPONSABILITĂȚI

LIVRABIL I.2.2.1. – STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ

DENUMIRE PROIECT	Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Bistriţa-Năsăud	
ETAPA și FAZA PROIECT	**ETAPA 1 –** Analiza şi prognoza evoluției dezvoltării teritoriale a Judeţului Bistriţa-Năsăud. Diagnoza stadiului de dezvoltare teritorială a Judeţului Bistriţa-Năsăud	
ACHIZITOR	**CONSILIUL JUDEȚEAN BISTRIŢA-NĂSĂUD** Piaţa Petru Rareş, Nr. 1, Municipiul Bistriţa, Jud. Bistriţa-Năsăud	
RESPONSABIL PROIECT DIN PARTEA ACHIZITORULUI	**Arh. Cristina-Annamaria KEREKES** Arhitect-Șef al Județului Bistriţa-Năsăud	
DIRECTOR PROIECT	**NUME**	**SEMNĂTURĂ**
	Şef lucr. dr. geogr.-urb. Ciprian MOLDOVAN Expert RUR, simbol B, C, C1, F1, F3, F5, G2, G9	
CONSULTANT ȘTIINȚIFIC	**Acad. prof. univ. dr. geogr.-urb. BENEDEK Jozsef** Expert RUR, simbol B, C, F1, F2, F3, F5, G2, G9	
ELABORATOR LIVRABIL	**NUME**	**SEMNĂTURĂ**
	Conf. univ. dr. geogr.-urb. Raularian RUSU Expert RUR, simbol B, C, C1, F1, F3, F5 **Adina-Maria PATIȚA**	
RESPONSABIL GIS	**NUME**	**SEMNĂTURĂ**
	Conf. univ. dr. geogr.-urb Titus-Cristian MAN Expert RUR, simbol B, C, C1, F1, F3, F5, G2, G9 **Drd. Cosmina-Daniela URSU**	
DATA	Octombrie 2025	

CUPRINS

1. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT 5
2. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE 7
2.1 Volumul populației 7
2.2 Structura populației pe sexe 11
2.3 Structura populației pe medii de rezidență 13
2.4 Structura populației pe grupe de vârstă 13
2.5 Structura etnică a populației 20
2.6 Structura confesională a populației 23
2.7 Număr de locuitori / unitate administrativ teritorială (UAT). Densitatea populației 26
2.8 Evoluția populației totale 28
2.9 Evoluția populației pe sexe 29
2.10 Evoluția populației pe medii de rezidență 33
2.11 Rata medie de creștere a populației 34
2.12 Piramida, resursele umane și potențialul demografic 35
2.13 Dinamica populației. Numărul de născuți vii. Rata natalității 39
2.14. Rata generală de fertilitate 45
2.15 Numărul total de decese. Rata mortalității 46
2.16 Mortalitatea infantilă 51
2.17 Numărul de stabiliri cu domiciliul în județul Bistrița-Năsăud. Rata imigrației 52
2.18 Numărul de plecări cu domiciliu în județul Bistrița-Năsăud. Rata emigrației 56
2.19 Mișcarea naturală. Spor natural 61
2.20 Mișcarea migratorie. Spor migratoriu 65
2.21 Sporul demografic total 69
2.22 Analiza zonelor/ localităților cu fenomene de depopulare datorită sporului migratoriu și natural negativ 73
2.23 Analiza zonelor/ localităților cu fenomene accentuate de îmbătrânire demografică a populației 75
3. EVIDENȚIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE 77
3.1 Disfuncționalități 77
3.2 Priorități de intervenție 78
4. ANALIZA SWOT 80
5. PROPUNERI DE ELIMINARE / DIMINUARE A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR 82
6. PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE 85
5.1 Prognoze 85
5.2 Scenarii / alternative de dezvoltare 86
SURSE BIBLIOGRAFICE 88
ANEXE 89

LISTĂ FIGURI

Fig. 2.1 EVOLUȚIA NUMERICĂ A POPULAȚIEI JUDEȚULUI BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎNTRE ANII 1948 ȘI 2021 7
Fig. 2.2 VOLUMUL POPULAȚIEI JUDEȚULUI BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025 8
Fig. 2.3 EVOLUȚIA POPULAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎNTRE 2011 ȘI 2021 10
Fig. 2.4 STRUCTURA POPULAȚIEI PE SEXE LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025 12
Fig. 2.5 INDICELE DE ÎMBĂTRÂNIRE DEMOGRAFICĂ A JUDEȚULUI BISTRIȚA-NĂSĂUD 15
Fig. 2.6 PONDEREA POPULAȚIEI TINERE (0-14 ANI) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025 16
Fig. 2.7 PONDEREA POPULAȚIEI ADULTE (15-64 ANI) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025 18
Fig. 2.8 PONDEREA POPULAȚIEI VÂRSTNICE (65 ANI ȘI PESTE) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025 19
Fig. 2.9 PONDEREA POPULAȚIEI DE ETNIE ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2021 21
Fig. 2.10 PONDEREA POPULAȚIEI DE ETNIE ROMĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2021 22
Fig. 2.11 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ORTODOXĂ ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2021 24
Fig. 2.12 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE PENTICOSTALĂ (CULTUL CREȘTIN PENTICOSTAL - BISERICA LUI DUMNEZEU APOSTOLICĂ) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2021 25
Fig. 2.13 DENSITATEA POPULAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025 27
Fig. 2.14 PONDEREA POPULAȚIEI FEMININE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025 31
Fig. 2.15 PONDEREA POPULAȚIEI MASCULINE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025 32
Fig. 2.16 EVOLUȚIA PONDERII POPULAȚIEI MASCULINE ȘI FEMININE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2025 33
Fig. 2.17 POPULAȚIA PE MEDII DE REZIDENȚĂ ÎN PERIOADA 1992-2025 ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD 34
Fig. 2.18 PIRAMIDA VÂRSTELOR ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD LA 1 IANUARIE 2025 36
Fig. 2.19 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE NĂSCUȚI VII ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1990-2024 39
Fig. 2.20 EVOLUȚIA RATEI NATALITĂȚII ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024 40
Fig. 2.21 RATA NATALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024 41
Fig. 2.22 RATA MEDIE ANUALĂ A NATALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024 44
Fig. 2.23 EVOLUȚIA RATEI GENERALE A FERTILITĂȚII ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1990-2024 45
Fig. 2.24 EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE DECESE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1990-2024 47
Fig. 2.25 EVOLUȚIA RATEI MORTALITĂȚII ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024 47
Fig. 2.26 RATA MORTALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024 48

Fig. 2.27 RATA MEDIE ANUALĂ A MORTALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024 50
Fig. 2.28 EVOLUȚIA MORTALITĂȚII INFANTILE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1990-2024 51
Fig. 2.29 EVOLUȚIA RATEI IMIGRAȚIEI ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024 52
Fig. 2.30 RATA IMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024 54
Fig. 2.31 RATA MEDIE ANUALĂ A IMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024 55
Fig. 2.32 EVOLUȚIA RATEI EMIGRAȚIEI ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024 57
Fig. 2.33 RATA EMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024 59
Fig. 2.34 RATA MEDIE ANUALĂ A EMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024 60
Fig. 2.35 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI NATURAL ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024 61
Fig. 2.36 RATA SPORULUI NATURAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024 63
Fig. 2.37 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI NATURAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024 64
Fig. 2.38 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI MIGRATORIU ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024 65
Fig. 2.39 RATA SPORULUI MIGRATORIU LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024 67
Fig. 2.40 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI MIGRATORIU LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024 68
Fig. 2.41 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI TOTAL ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024 70
Fig. 2.42 RATA SPORULUI TOTAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024 71
Fig. 2.43 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI TOTAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024 72

1. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT

Acest studiu de fundamentare are ca principal obiectiv analiza volumelor de populație la nivel județean și de unitate teritorial-administrativă de bază, evoluția demografică în perioada 1992-2025, inclusiv între ultimele două recensăminte, situația densității populației și prezentarea distribuției populației pe sexe, medii de rezidență, categorii de vârstă, apartenența etnică și confesională. De asemenea, se va analiza dinamica populației privind mișcarea naturală și mișcarea migratorie, precum și efectele directe ale stării și evoluției fenomenelor demografice, natalitate, mortalitate și migrație, asupra structurii populației.

Populația județului Bistrița-Năsăud a avut o creștere aproape constantă de la primul recensământ oficial postbelic (1948) și până în 1992. După 1992 s-a înregistrat o tendință de scădere, care a continuat până în anul 2011. În perioada 2011-2021, populația județului Bistrița-Năsăud a crescut ușor, înregistrând la recensământul din anul 2021 o valoare de 295988 de locuitori.

Creșteri s-au înregistrat la nivelul centrelor urbane precum municipiul Bistrița și orașele Beclean, Năsăud și Sângeorz-Băi. Creșteri înregistrează și localitățile periurbane din apropierea centrelor urbane (Dumitra, Căianu Mic, Șieu-Măgheruș, Budacu de Jos, Livezile, Cetate). Pe de altă parte, există și UAT-uri care înregistrează o scădere demografică cum este cazul localităților situate la o distanță mai mare față de centrele urbane, la periferia județului: Urmeniș, Chiochiș, Negrilești, Micești de Câmpie, Silivașu de Câmpie, Sânmihaiu de Câmpie.

Conform datelor de pe TEMPO-Online, densitatea populației județului Bistrița-Năsăud ar fi de 60,26loc./km^2. În județul Bistrița-Năsăud există o structură echilibrată pe sexe, cu o ușoară majoritate a populației feminine (50,37%). Județul Bistrița-Năsăud are o populație preponderent rurală, respectiv 59,48% din populația județului are domiciliul stabil în mediul rural.

Analiza structurii pe grupe de vârstă indică o accentuare a fenomenului de îmbătrânire demografică la nivelul județului Bistrița-Năsăud, ca de altfel și la nivelul întregii țări, dar într-o proporție mai redusă. Astfel, ponderea populației vârstnice (de 65 ani și peste) este de 16,77%, depășind puțin ponderea populației tinere (0-14 ani), care este de 15,77%, ceea ce înseamnă că există totuși un ușor echilibru între populația tânără și cea vârstnică la nivelul anului 2025.

Din punct de vedere etnic, aproximativ 92% din populația județului este de etnie română, iar circa 83% de confesiune ortodoxă română. La acestea s-ar mai putea adăuga din perspectivă etnică: maghiari, romi, ucraineni și germani, iar la nivel confesional: penticostali, baptiști, reformați, precum și alții, cu valori reduse.

Rata natalității a scăzut de la 14,19‰ în 1992 la 8,23‰ în 2024. Rata fertilității a avut o evoluție similară cu cea a natalității, scăzând constant, de la 68,4‰ în anul 1990 la 35,9‰ în 2024. Rata mortalității s-a menținut constantă în perioada analizată, înregistrând o tendință ascendentă spre finalul perioadei, în perioada pandemiei, ajungând în anul 2020 la o valoare de 12,46‰, iar în anul 2021 la 14,17‰. În ultimul an pentru care există date, 2024, valoarea a fost de 9,83‰. Rata sporului natural a cunoscut o evoluție sinuoasă, dar preponderent descendentă, de la valori pozitive până în anii 2000, la valori negative după anii 2000, ajungând la valoarea minimă, -3,92‰, în 2021.

Rata imigrației a prezentat o tendință ușor ascendentă. Astfel, se poate afirmă că, începând cu anul 2012, de când rata imigrației a depășit constant 12‰, însăși imigrația a avut în fiecare an un aport mai important la creșterea populației județului decât natalitatea. Rata imigrației a fost de 16,6‰ în anul 2024, ultimul pentru care mai există date.

Rata emigrației a ajuns să depășească rata mortalității în toți anii. În perioada 1990-2012 valorile au tot oscilat, pentru a se menține constant ridicate după anul 2012. Chiar dacă atât rata imigrației cât și a emigrației prezintă o tendință ascendentă, emigranții prezintă valori mai mari de unde rezultă și un spor migratoriu exclusiv negativ.

Rata sporului total a fost în cea mai mare măsură negativă cu excepția a patru ani când a fost pozitiv și anume 1992, 1993, 2003 și 2009, acest lucru evidențiind rata sporului natural și a celui migratoriu, care a fost unul negativ cu ușoare fluctuații. Valoarea cea mai mare înregistrată a fost în anul 1993 (0,75‰), iar cea mai redusă în anul 2021 (-5,93‰). În perioada pandemiei, ca urmare a unei creșteri semnificative a ratei mortalității transpusă într-o scădere bruscă a ratei sporului natural, rata sporului total a înregistrat valori mult mai scăzute, chiar valori destul de reduse, care nu au mai fost întâlnite în niciun an din perioada analizată. În anul 2024 a avut o valoare de -3,19‰.

Studiul de fundamentare se încheie cu evidențierea disfuncționalităților și a priorităților de intervenție, a propunerilor de diminuare / eliminare a disfuncționalităților, analiza SWOT și formularea unor prognoze și scenarii de dezvoltare.

2. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE

2.1 Volumul populației

Datele cu privire la populația județului Bistrița-Năsăud sunt disponibile pentru perioada 1948-2025, respectiv în baza recensămintelor care s-au desfășurat la intervale relativ regulate, în anii 1948, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, 2011, 2021. Însă, începând cu anul 1990, Institutul Național de Statistică a pus la dispoziția publicului larg date cu privire la evoluția demografică din fiecare an pe platforma TEMPO-Online, ceea ce a făcut mai facilă realizarea evoluției populației din acest considerent.

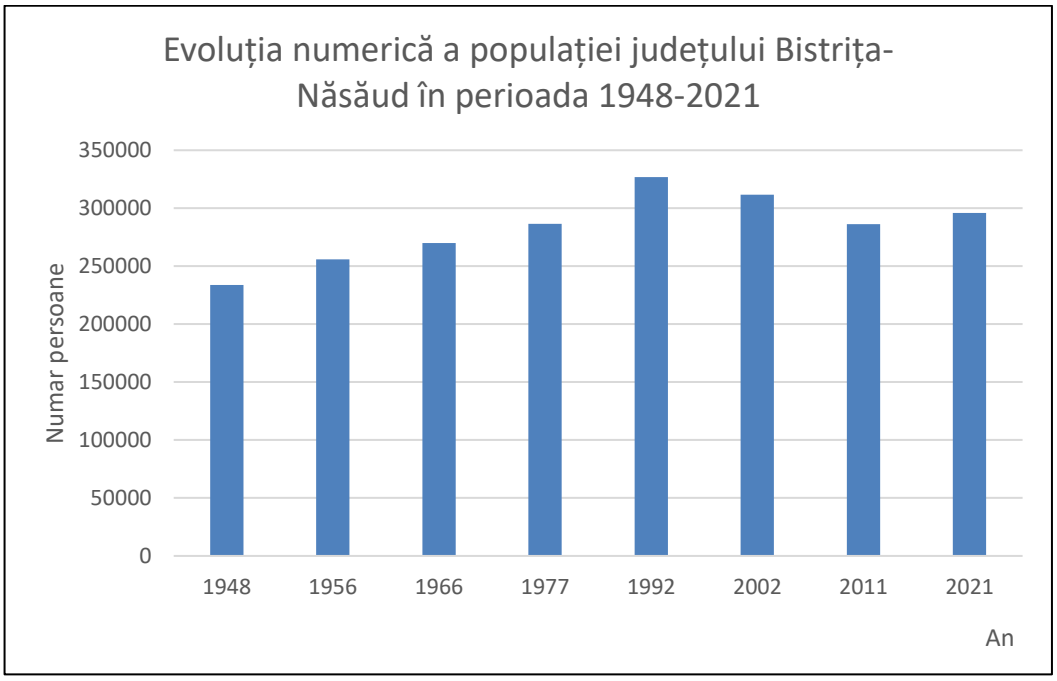

Fig. 2.1 EVOLUȚIA NUMERICĂ A POPULAȚIEI JUDEȚULUI BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎNTRE ANII 1948 ȘI 2021
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Conform fig. 2.1, putem observa modul în care populația evoluează de la primul recensământ postbelic disponibil pentru județul Bistrița-Năsăud, mai exact din anul 1948 și până în anul 2021, la ultimul recensământ. Din cele reprezentate, se poate remarca faptul că în perioada 1948-1992 populația a crescut constant, cu diferențe nu foarte mari între perioade. Astfel, de la 233650 de locuitori înregistrați în anul 1948, în anul 1977 se ajunge la 286628 de locuitori, iar în anul 1992 se atinge maximul perioadei, mai exact 326820 de persoane. Această creștere constantă din perioada 1948-1992 poate fi pusă pe seama ratei mai ridicate a natalității pe fondul promovării politicilor pro-nataliste în perioada respectivă.

În intervalul care a urmat, s-a remarcat o scădere a populației pe fondul sporului natural negativ și a sporului migratoriu tot negativ. Însă, chiar dacă tendința a fost de scădere după anul

1992, în intervalul 2011-2021 s-a surprins o creștere, de la 286225 de locuitori în anul 2011 la 295988 de locuitori în anul 2021.

Analizând atât datele de la recensăminte cât și cele oferite de Institutul Național de Statistică, ambele scot în evidență în mod asemănător tendința demografică a județului Bistrița-Năsăud, o perioadă de creștere până în anul 1992 pentru ca mai apoi populația să scadă, cu excepția perioadei 2011-2021, când se remarcă o tendință ascendentă.

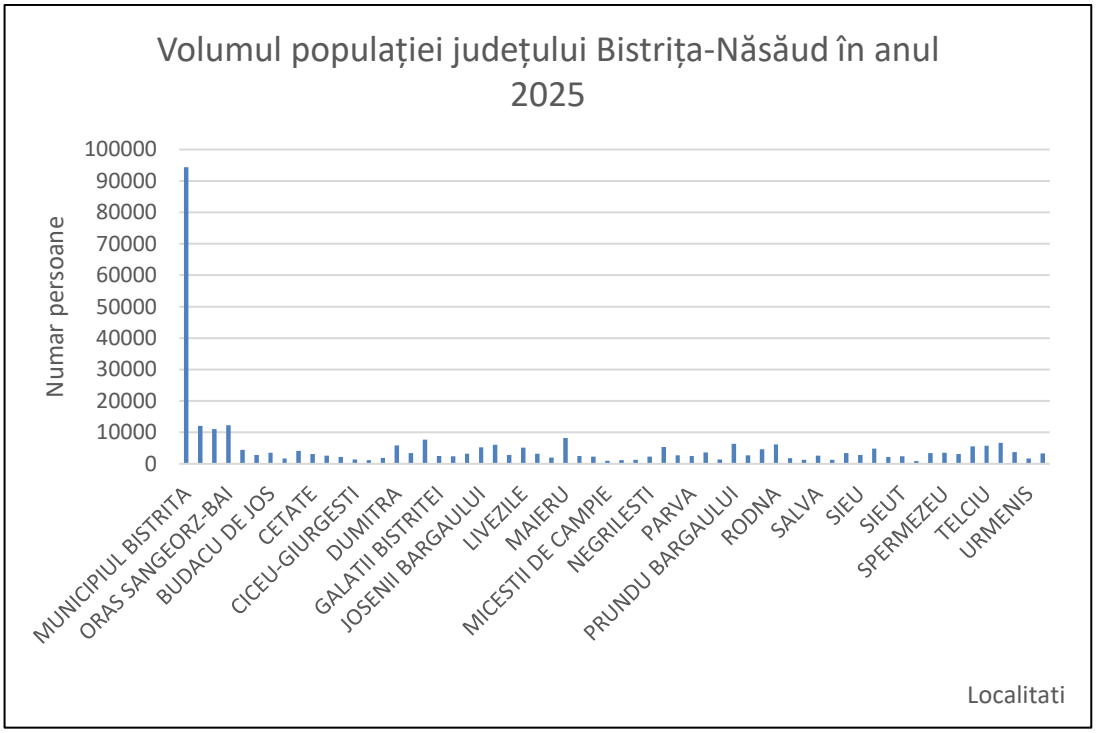

Fig. 2.2 VOLUMUL POPULAȚIEI JUDEȚULUI BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Asemeni oricărui alt județ, în general, la nivelul mediilor urbane se remarcă volumul cel mai mare al populației datorită modului în care este amenajat, a accesului la toate utilitățile, a numeroaselor facilități din perspectivă comercială, medicală, economică, socială, educațională. Acest lucru este la fel de valabil și pentru județul Bistrița-Năsăud și poate fi ușor observat în fig. 2.2, unde se remarcă volumul populației la nivelul anului 2025. Deși populația a fost într-o scădere continuă de-a lungul perioadei analizate, valoarea cea mai mare s-a menținut așa cum este de așteptat în municipiul reședință de județ, Bistrița. Astfel, la nivelul anul 2025, municipiul Bistrița avea o populație de 94326 de locuitori. Este urmat de orașul Sângeorz-Băi cu 12288 de locuitori și orașul Beclean cu 12101 locuitori.

La polul opus, valoarea cea mai redusă o înregistrează orașul Năsăud (11077 de locuitori).

Din mediul rural, localitatea Maieru a înregistrat cea mai mare valoare (8224 de locuitori), urmată de localitatea Feldru (7645 de locuitori). În schimb, valori reduse întâlnim în localitățile Ciceu-Mihăiești (1198 de locuitori), Milaș (1151 de locuitori), Miceștii de Câmpie (951 de locuitori) și Silivașu de Câmpie (869 de locuitori).

Dacă analizăm însă populația din perspectiva dinamicii între recensăminte la nivel de unitate administrativ-teritorială se creează o imagine mai clară asupra situației.

Astfel, pe fondul unei creșteri demografice la nivel județean, de 3,41%, se observă că această creștere a fost și mai accentuată în cazul municipiului și orașelor (municipiul Bistrița cu 5,06%, orașul Beclean cu 5,95%, orașul Năsăud cu 6,55%, iar la nivelul orașului Sângeorz-Băi se remarcă cea mai spectaculoasă creștere, 12,94%).

În privința așezărilor rurale, situația cea mai bună a fost în cazul comunelor situate la periferia municipiului Bistrița și a orașelor Năsăud și Beclean, fiind de fapt localități-dormitor pentru populația care își desfășoară activitatea în cadrul centrelor urbane. În acest sens, putem spune că rata de creștere din cadrul acestor localități se datorează fenomenului de periurbanizare specific României în ultimele decenii, respectiv migrației dinspre centrele urbane spre ariile rurale din imediata apropiere (22,93% în Dumitra, 22,49% în Căianu Mic, 20,87% în Șieu-Măgheruș, 18,65% în Budacu de Jos, 16,52% în Livezile, 12,32% în Cetate).

La polul opus, o scădere se remarcă în comunele situate la o distanță mai mare față de centrele urbane, la periferia județului (-13,96% în Urmeniș, -14,81% în Chiochiș, -15,37% în Negrilești, -15,75% în Miceștii de Câmpie, -16,82% în Silivașu de Câmpie, -20,01% în Sânmihaiu de Câmpie).

Rata medie de creștere a fost vizibilă doar în perioada dintre ultimele două recensăminte (fig. 2.3), 2011-2021, ea fiind de fapt una de scădere de-a lungul celorlalte decenii (-4,64% în intervalul 1992-2002 și -8,16% în intervalul 2002-2011).

Pentru perioada dintre ultimele două recensăminte, cel din 2011 și cel din 2021, rata medie de creștere a populației la nivelul întregului județ a fost de 0,34%/an. Dacă se iau în considerare datele publicate de INS cu privire la populația cu domiciliul stabil în județul Bistrița-Năsăud, între 1 ianuarie 2015 și 1 ianuarie 2025 se înregistrează o tendință total diferită în raport cu perioada 2011-2021, mai exact o rată medie de scădere a populației (cu -0,22%/an).

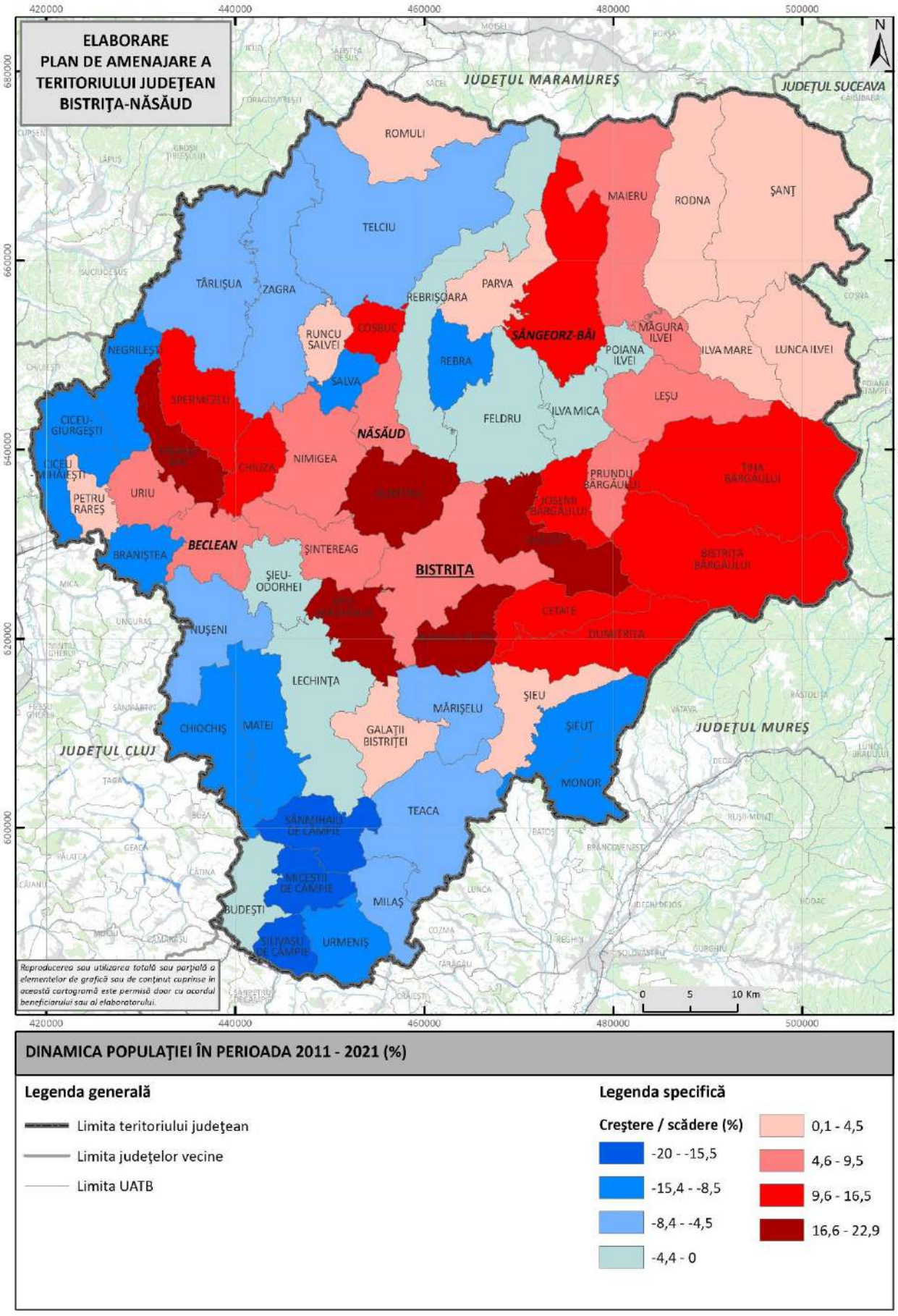

Fig. 2.3 EVOLUȚIA POPULAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎNTRE 2011 ȘI 2021
Sursa: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Dacă analizăm situația la nivelul perioadei 1992-2011, rata a fost una de scădere constantă între recensăminte. Perioada 1992-2002 prezintă o scădere de -0,46%/an, pentru ca mai apoi în perioada 2002-2011 scăderea să fie și mai accentuată (-0,82%/an), iar într-un final între ultimele două recensăminte (2011-2021) să se înregistreze o creștere de 0,34%/an.

2.2 Structura populației pe sexe

În raport cu datele de pe INS, de pe platforma TEMPO-Online, în județul Bistrița-Năsăud există o structură echilibrată pe sexe, cu o ușoară majoritate a populației feminine (50,37%) comparativ cu populația masculină (49,63%), situație similară cu cea de la nivel național și care se datorează speranței de viață la naștere mai ridicate în cazul populației feminine.

Conform fig. 2.4, în profil teritorial, se remarcă din nou diferențe mari. Ponderea cea mai ridicată a populației feminine la nivel județean se înregistrează în comuna Monor (52,92%), urmată de municipiul Bistrița (52,11%), orașul Beclean (52,08%), orașul Năsăud (51,95%), Prundu Bârgăului (51,39%) și Bistrița Bârgăului (51,26%). Feminizarea se poate explica în aceste cazuri prin accesul mai facil la serviciile medicale (Bistrița, Năsăud, Beclean) fapt care determină o speranță mai ridicată de viață la naștere. O altă posibilă explicație rezultă din migrația externă a unei părți a populației masculine fie în alte regiuni ale țării, fie în spațiul internațional pentru susținerea financiară a familiei, fapt care de asemenea se reflectă într-o pondere ridicată a populației feminine.

La polul opus, cu ponderi reduse ale populației feminine, se remarcă comunele Târlișua (48,26%), Dumitrița (48,23%), Chiochiș (48,01%), Spermezeu (47,93%). La acestea se mai pot adăuga Romuli (47,89%), Urmeniș (47,89%), Sânmihaiu de Câmpie (47,84%) și Leșu (46,94%). Se poate observa că aproape toate aceste localități au în comun un număr redus de locuitori, rate ridicate ale emigrației (ratele fiind caracterizate printr-un spor migratoriu preponderent negativ cu valori de -15‰, -10‰, -6‰, -2‰) probabil preponderent feminine, fie ale populației tinere spre centrele urbane din județ, din afara județului sau chiar în afara țării.

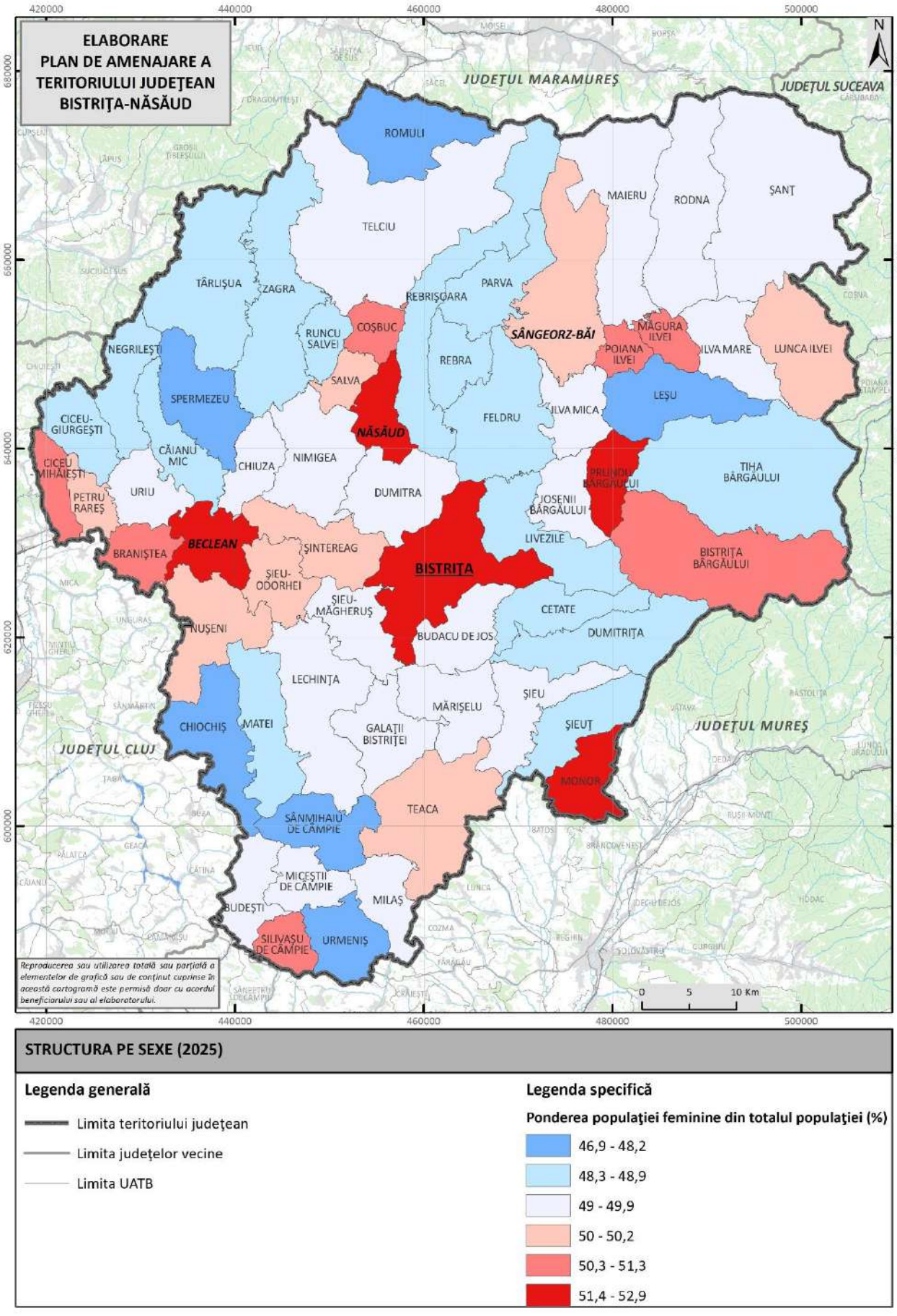

Fig. 2.4 STRUCTURA POPULAȚIEI PE SEXE LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

2.3 Structura populației pe medii de rezidență

Județul Bistrița-Năsăud are o populație preponderent rurală. Conform datelor disponibile pe platforma TEMPO-Online, la 1 ianuarie 2025 o pondere de 59,48% din populația județului Bistrița-Năsăud avea domiciliul stabil în mediul rural, pe când în mediul urban doar 40,52%. În perioada 1992-2025, ponderea superioară a populației din mediul rural s-a păstrat, fără a exista vreo tendință de inversare. Astfel, mai puțin de jumătate din populația județului avea domiciliu stabil în cadrul municipiului și celor trei orașe.

Acest lucru este explicabil tocmai prin numărul redus de centre urbane (municipiul Bistrița și orașele Năsăud, Beclean și Sângeorz-Băi). Chiar dacă ponderea mare a populației rurale poate fi explicată și prin numărul mare de localități, un rol destul de important l-a avut fenomenul de periurbanizare din ultimii ani, fenomen ce a presupus o migrare a populației dinspre centrele urbane spre localitățile aflate la periferia orașelor. De asemenea, această pondere mare a populației rurale mai poate fi explicată și prin caracterul rural pe care această parte a țării l-a avut de-a lungul secolelor și care s-a menținut parțial și până în prezent.

2.4 Structura populației pe grupe de vârstă

Structura populației pe grupe de vârstă s-a analizat pe baza datelor de la INS, valabile la 1 ianuarie 2025, și publicate pe platforma TEMPO-Online, ținând astfel cont de populația cu domiciliul stabil în județul Bistrița-Năsăud.

Datele indică prezența fenomenului de îmbătrânire demografică la nivelul județului Bistrița-Năsăud, ca de altfel și la nivelul întregii țări (fig. 2.5), dar într-o proporție mai redusă. Astfel, ponderea populației vârstnice (de 65 ani și peste) este de 16,77%, depășind cu doar un procent ponderea populației tinere (0-14 ani), care este de 15,77%, ceea ce înseamnă că există un ușor echilibru între populația tânără și cea vârstnică la nivelul anului 2025.

Se constată o bază subțire a piramidei vârstelor, ca urmare a natalității scăzute de după 1990, în comparație cu ponderi ridicate ale persoanelor cu vârste de peste 30 ani, născute înainte de 1990 în condiții de natalitate mai ridicată specifice perioadei comuniste. Persoanele născute în anii 1950 în perioada micii explozii demografice de după război, se află acum în contingentul persoanelor vârstnice, de 65 de ani și peste, ceea ce ridică semnificativ ponderea persoanelor vârstnice în ansamblu. Se observă că populația în vârstă de 65-69 de ani este mai numeroasă decât oricare din grupele de vârstă tinere (0-4 ani, 5-9 ani sau 10-14 ani), în special în cazul populației feminine, în ciuda faptului că această grupă de vârstă, relativ înaintată, are o mortalitate evident mai ridicată decât cea a tinerilor.

În profil teritorial se constată totuși diferențe. În baza datelor oferite de TEMPO-Online la 1 ianuarie 2025 în ceea ce privește populația tânără (0-14 ani) (fig. 2.6), ponderi ridicate (peste 16%) se înregistrează în special în comunele care au avut recent valori relativ ridicate ale ratei natalității, îndeosebi în zona periurbană, din apropierea centrelor urbane: Dumitra (20,8%), Cetate (20,12%), Maieru (19,27%), Șieu-Măgheruș (18,76%), Parva (17,9%). Valori mari se mai înregistrează și în alte localități precum Șanț, Livezile, Petru Rareș, Romuli, în general localități unde populația vârstnică prezintă ponderi mai reduse. În cazul centrelor urbane, valoarea cea mai mare o înregistrează orașul Sângeorz-Băi (21,75%), fiind de altfel și unitatea administrativ-teritorială cu cea mai ridicată pondere a tinerilor de la nivelul județului.

La capătul opus, valorile minime ale ponderii populației tinere, sub 11%, se înregistrează în Negrilești (11,85%), Nușeni (11,71%), Chiochiș (11,7%), Șintereag (11,5%), Ciceu-Giurgești (10,15%) și Braniștea (10%). Valori reduse se remarcă și în cadrul spațiilor urbane, cea mai redusă valoare fiind remarcată chiar în municipiul Bistrița (14,61%).

Asemenea valori scăzute se observă în majoritatea spațiilor unde se face resimțită îmbătrânirea demografică și scăderea generalizată a natalității în ultimele decenii.

Populația adultă (15-64 ani) (fig. 2.7) reprezenta la 1 ianuarie 2025 peste două treimi din totalul populației județului Bistrița-Năsăud (67,46%) fiind o resursă umană importantă din perspectivă socială și economică, respectiv ca forță de muncă disponibilă în județ.

Ponderea cea mai ridicată a populației de vârstă adultă se înregistrează în comuna Livezile (69,96%), fiind și cea mai mare valoare de la nivelul județului Bistrița-Năsăud, la care se mai adaugă localitățile Parva (69,69%), Bistrița Bârgăului (69,57%), Rebra (69,37%), Uriu (69,33%), Lunca Ilvei (69,31%) și Romuli (69,25%) urmate de comune din zona periurbană a municipiului Bistrița (Dumitra, Șieu-Măgheruș), și chiar municipiul Bistrița (68,63%). La nivelul centrelor urbane, municipiul Bistrița înregistrează cea mai mare valoare, urmat îndeaproape de orașul Beclean (68,51%).

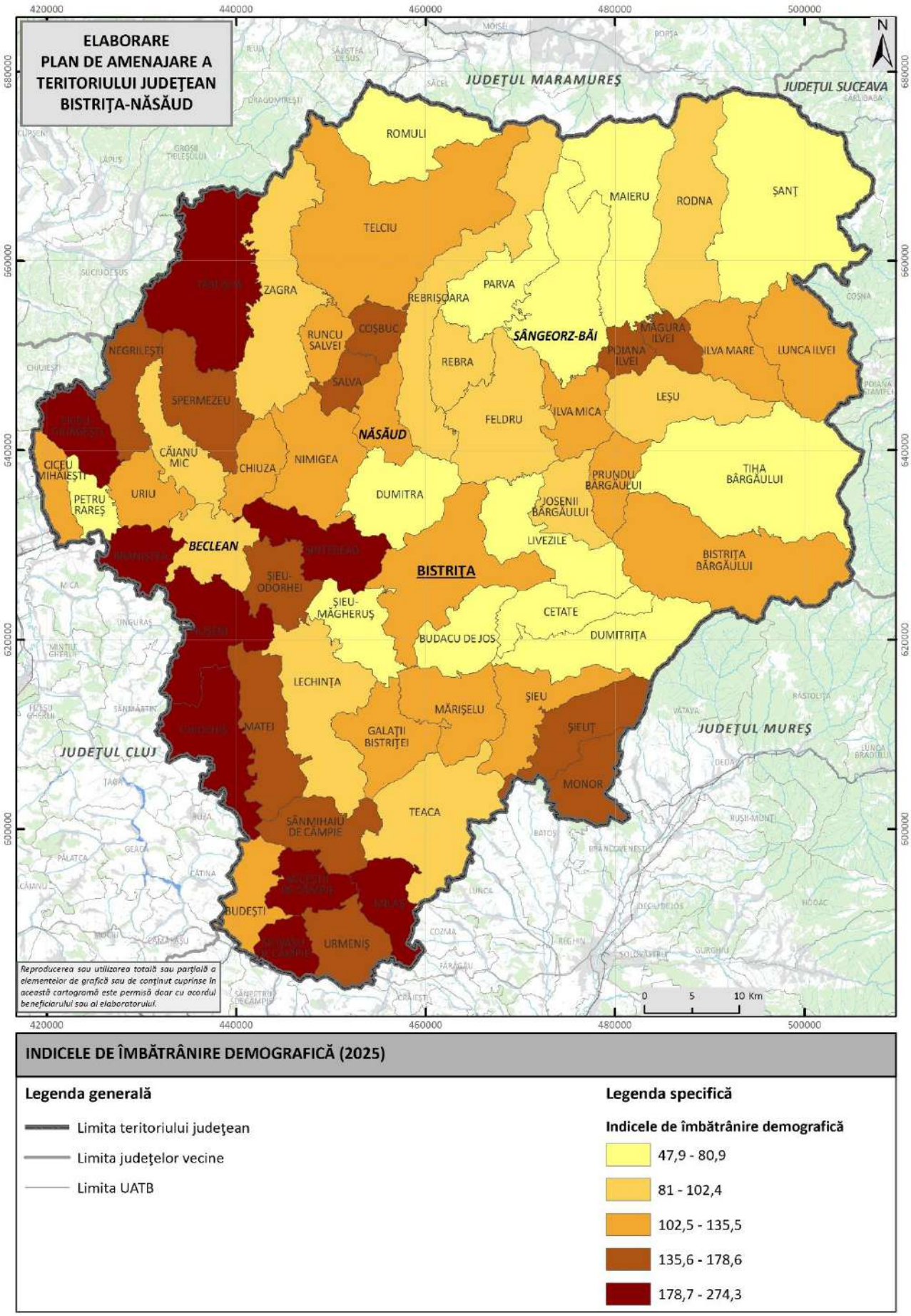

Fig. 2.5 INDICELE DE ÎMBĂTRÂNIRE DEMOGRAFICĂ A JUDEŢULUI BISTRIŢA-NĂSĂUD
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

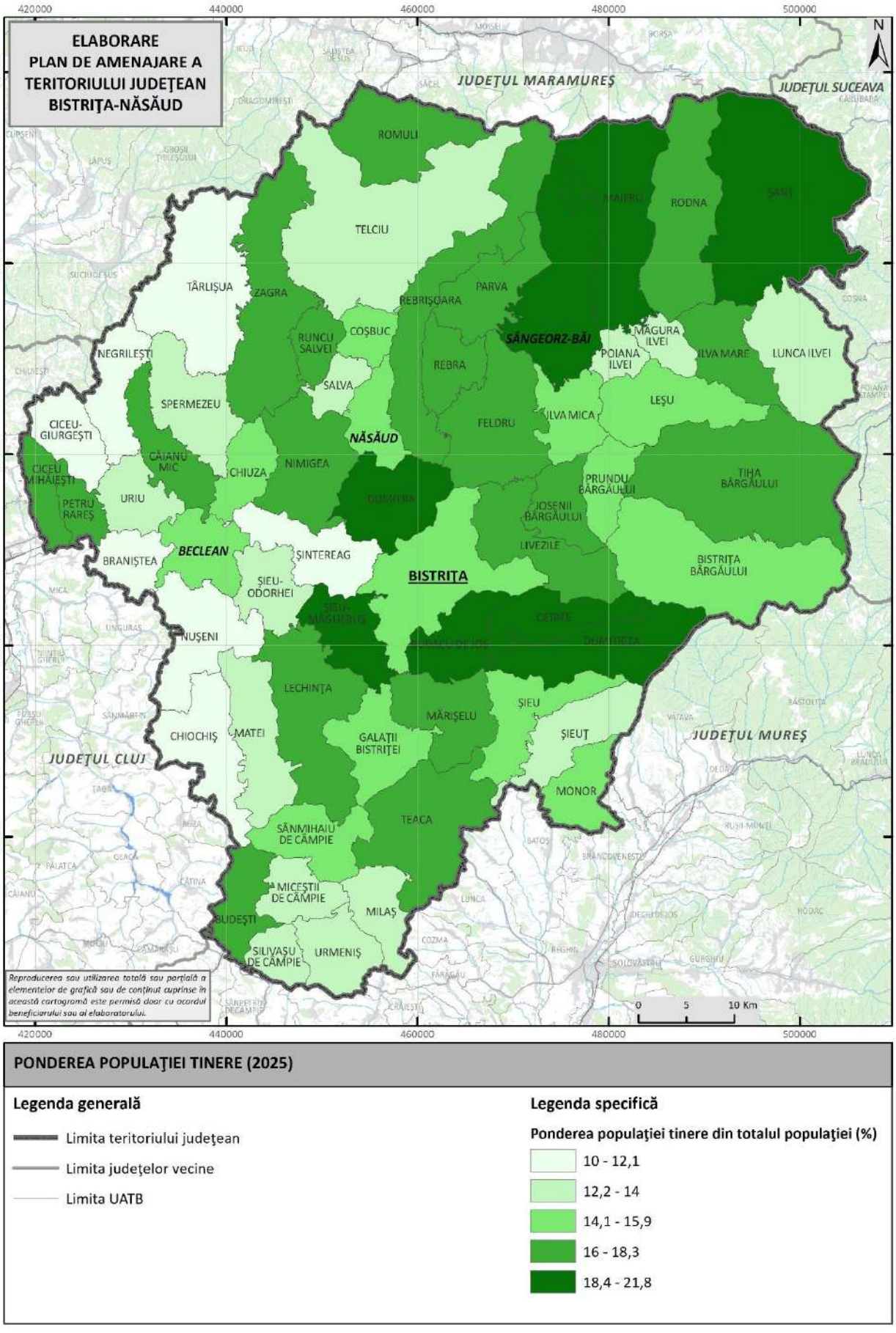

Fig. 2.6 PONDEREA POPULAȚIEI TINERE (0-14 ANI) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Ponderile cele mai scăzute ale populației adulte au fost consemnate în comune din sudul județului: Șieu (64,35%), Chiochiș (64,16%), Teaca (64,12%), Milaș (63,34%), Matei (62,98%), Silivașu de Câmpie (61,91%), Sânmihaiu de Câmpie (61,73%), Budești (60,53%), Monor (59,95%) și Micești de Câmpie (57,31%). În acest areal apare o preponderență mai mare a populației vârstnice. Orașul Sângeorz-Băi înregistrează cea mai mică valoare dintre toate centrele urbane, respectiv 65,33% ca urmare a înregistrării ponderii celei mai ridicate a populației tinere.

Ponderea populației vârstnice (de 65 de ani și peste) (fig. 2.8) era de 16,77% la nivelul întregului județ la 1 ianuarie 2025, conform datelor de la INS (platforma TEMPO-Online). Această pondere a crescut constant în ultimele decenii pe măsură ce a scăzut rata natalității, ceea ce a afectat ponderea populației tinere, pe de o parte; pe de altă parte, a crescut speranța de viață la naștere, ceea ce a determinat creșterea semnificativă a populației vârstnice.

Populația cea mai îmbătrânită din județ se localizează în comunele din sudul județului, unde ponderea populației vârstnice (de 65 de ani și peste) depășește în cea mai mare măsură 20%: Urmeniș (20,25%), Budești (21,24%), Sânmihaiu de Câmpie (23,61%), Matei (23,73%), Milaș (23,89%), Chiochiș (24,14%), Silivașu de Câmpie (24,97%), Monor (25,02%), Micești de Câmpie (29,86%), Nușeni (22,79%), dar și în vest: Ciceu-Giurgești (27,84%), Târlișua (23,11%), Braniștea (22,64%), Spermezeu (20,74%), Negrilești (19,41%). Ponderi ridicate ale populației vârstnice se înregistrează și în cadrul orașelor: Năsăud (17,91%) și municipiul Bistrița (16,76%). Acest fapt demonstrează că îmbătrânirea demografică nu mai este un fenomen prezent doar în mediul rural. În aceste cazuri, una din explicații ar fi migrația populației tinere și adulte din ariile urbane spre ariile periurbane.

Pe de-altă parte, ponderea cea mai scăzută a populației vârstnice se înregistrează în comunele Livezile (13,09%), Șieu-Măgheruș (12,6%), Parva (12,42%), Cetate (12,2%), Dumitrița (11,23%) și Dumitra (9,96%), majoritatea situate la periferia municipiului Bistrița, unde populația tânără deține cele mai mari ponderi. Dintre centrele urbane, orașul Sângeorz-Băi înregistrează cea mai mică valoare a populației vârstnice (12,92%).

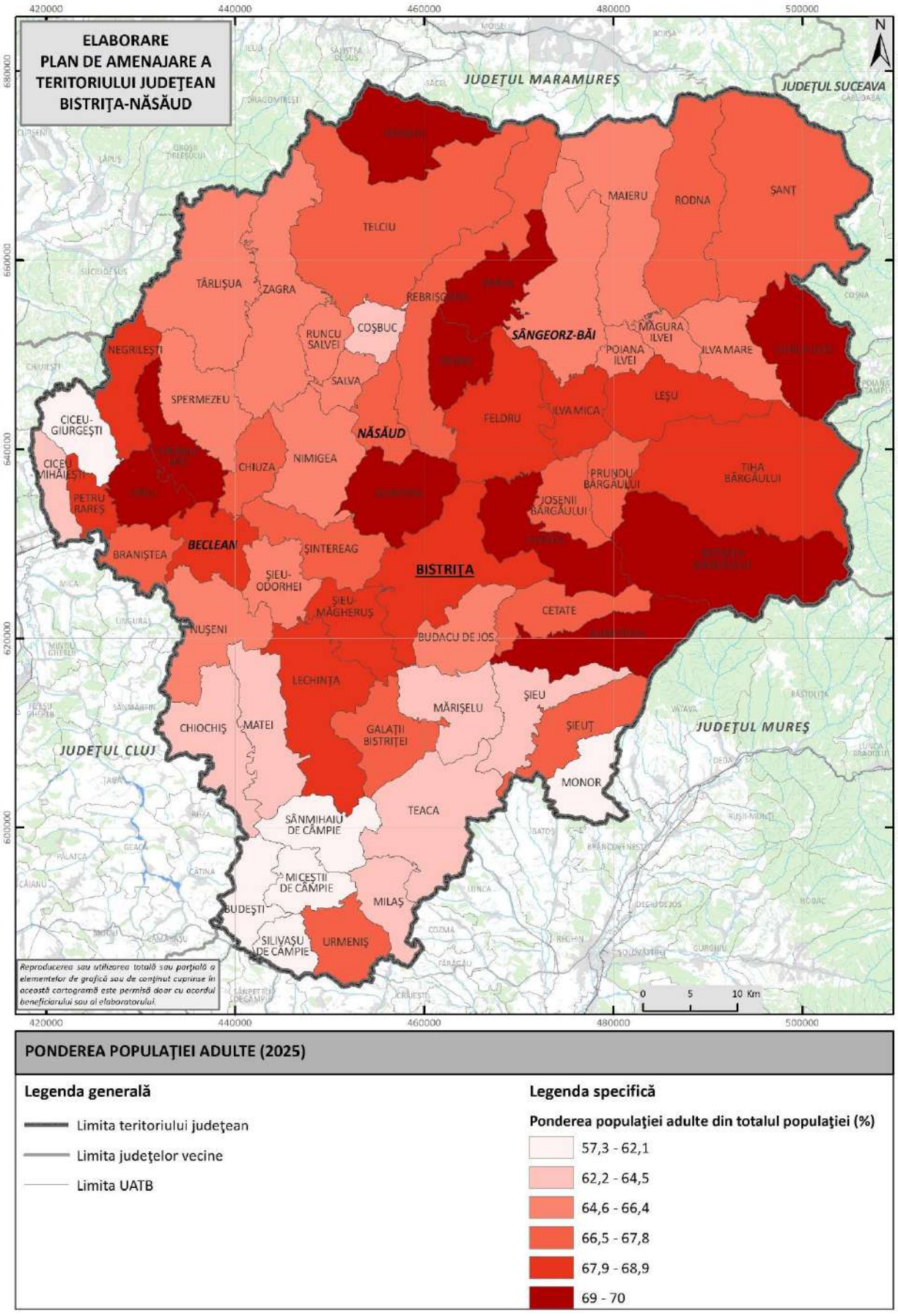

Fig. 2.7 PONDEREA POPULAȚIEI ADULTE (15-64 ANI) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

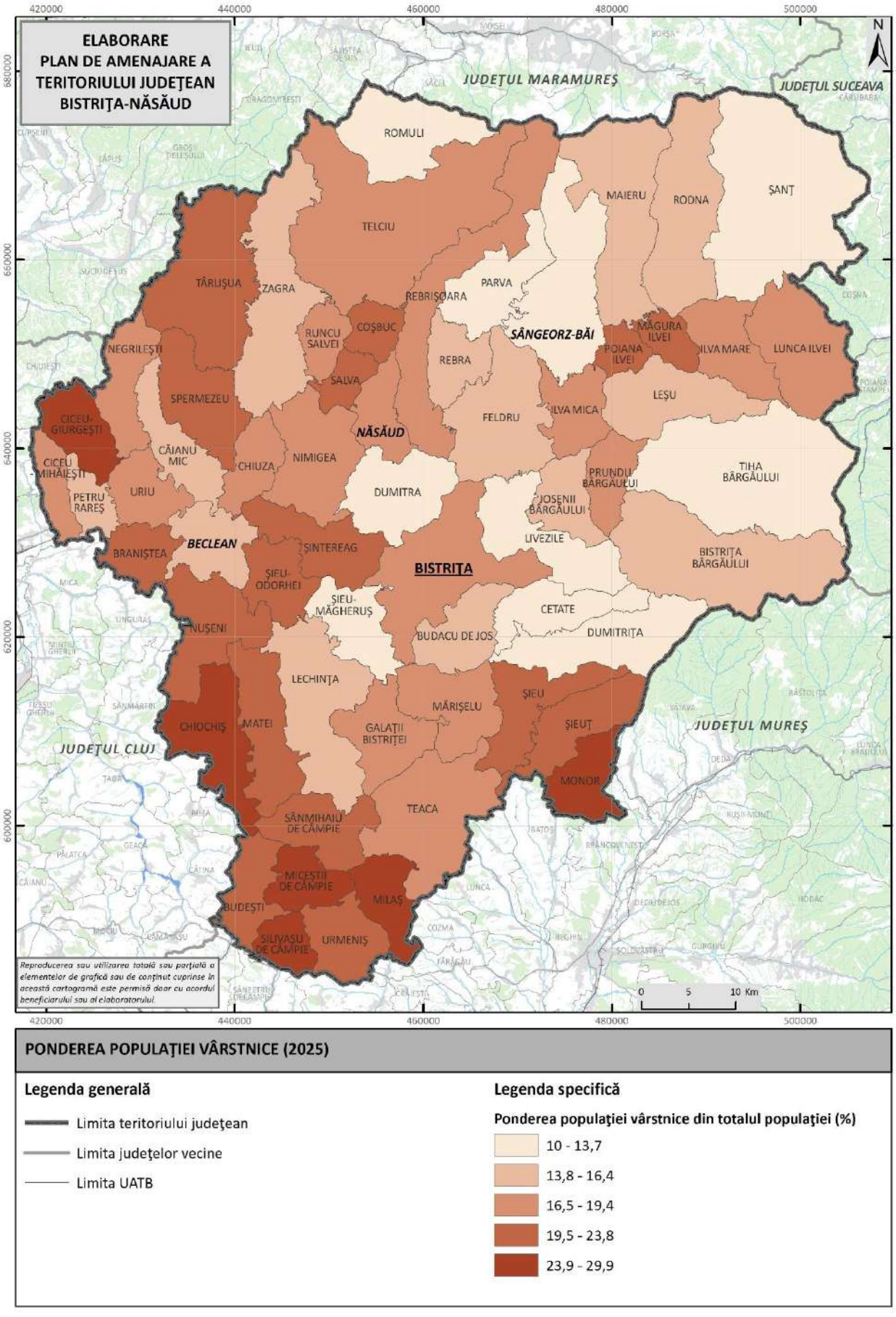

Fig. 2.8 PONDEREA POPULAȚIEI VÂRSTNICE (65 ANI ȘI PESTE) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

2.5 Structura etnică a populației

Structura etnică a populației poate fi analizată doar în baza datelor de la recensământul din anul 2021 întrucât TEMPO-Online nu oferă date cu privire la acest aspect. Cu toate acestea, este puțin probabil ca structura etnică să se fi schimbat dramatic în ultimii ani.

La momentul recensământului din 2021, românii constituiau larga majoritate a populației din județul Bistrița-Năsăud, 91,63%. Ei erau urmați de romi (4,11%) și maghiari (4,08%). Toate celelalte etnii (germani, ucraineni, sârbi, greci, italieni, evrei) împreună reprezentau o pondere infimă.

Românii sunt majoritari în toate unitățile administrativ-teritoriale din județ (fig. 2.9), deținând deseori ponderi ridicate, de peste 95%, chiar și de 100% în regiunea nordică (Poiana Ilvei, Runcu Salvei, Parva, Șanț, Rebra, Telciu, Salva, Romuli, Maieru, Ilva Mică, Lunca Ilvei, Zagra, Târlișua, Coșbuc, Rebrișoara), în regiunea centrală (Feldru, Chiuza, Dumitra) și cea vestică (Ciceu-Giurgești, Căianu Mic, Spermezeu, Negrilești). Marea majoritate a comunelor gravitează în jurul valorii de 99%, valoare care nu se concentrează într-o anumită regiune ci este distribuită neuniform. În cazul centrelor urbane, ponderi de peste 95% întâlnim în orașele Năsăud (96,31%) și Sângeorz-Băi (98,61%), toate acestea depășind media județului care este de 91,63%. De asemenea, municipiul Bistrița iese în evidență tot printr-o valoare peste media județeană (93,83%). În schimb, la nivelul orașului Beclean valoarea este sub media județeană (85,86%).

Valorile cele mai reduse ale ponderii românilor, sub 90%, se înregistrează în comunele din sudul județului: Sânmihaiu de Câmpie (89,39%), Urmeniș (84,61%), Mărișelu (82,55%), Nușeni (80,87%), Budești (79,24%), Micești de Câmpie (74,34%), Chiochiș (71,92%), Teaca (64,9%), Matei (56%) sau din vest (Uriu: 77,14%; Petru Rareș: 59,66%; Braniștea: 40,12%).

Romii, în creștere numerică în ultimele decenii, au ajuns să reprezinte a doua etnie ca pondere la nivelul județului Bistrița-Năsăud în 2021, atingând 4,11% la nivel de județ (fig. 2.10). Ca și în alte părți ale țării, numărul lor real este probabil mai mare decât cel declarat oficial la recensământ.

În principal, comunele care au o pondere mai redusă a populației de etnie română se caracterizează printr-o pondere ridicată a populației de etnie romă, și invers. Romii au o prezență semnificativă în comunele din regiunea sudică: Mărișelu (12,57%), Urmeniș (13,19%), Budești (20,01%), Lechința (22,12%), Teaca (28,23%). Dintre centrele urbane, orașul Beclean înregistrează cea mai mare pondere, 3,52%.

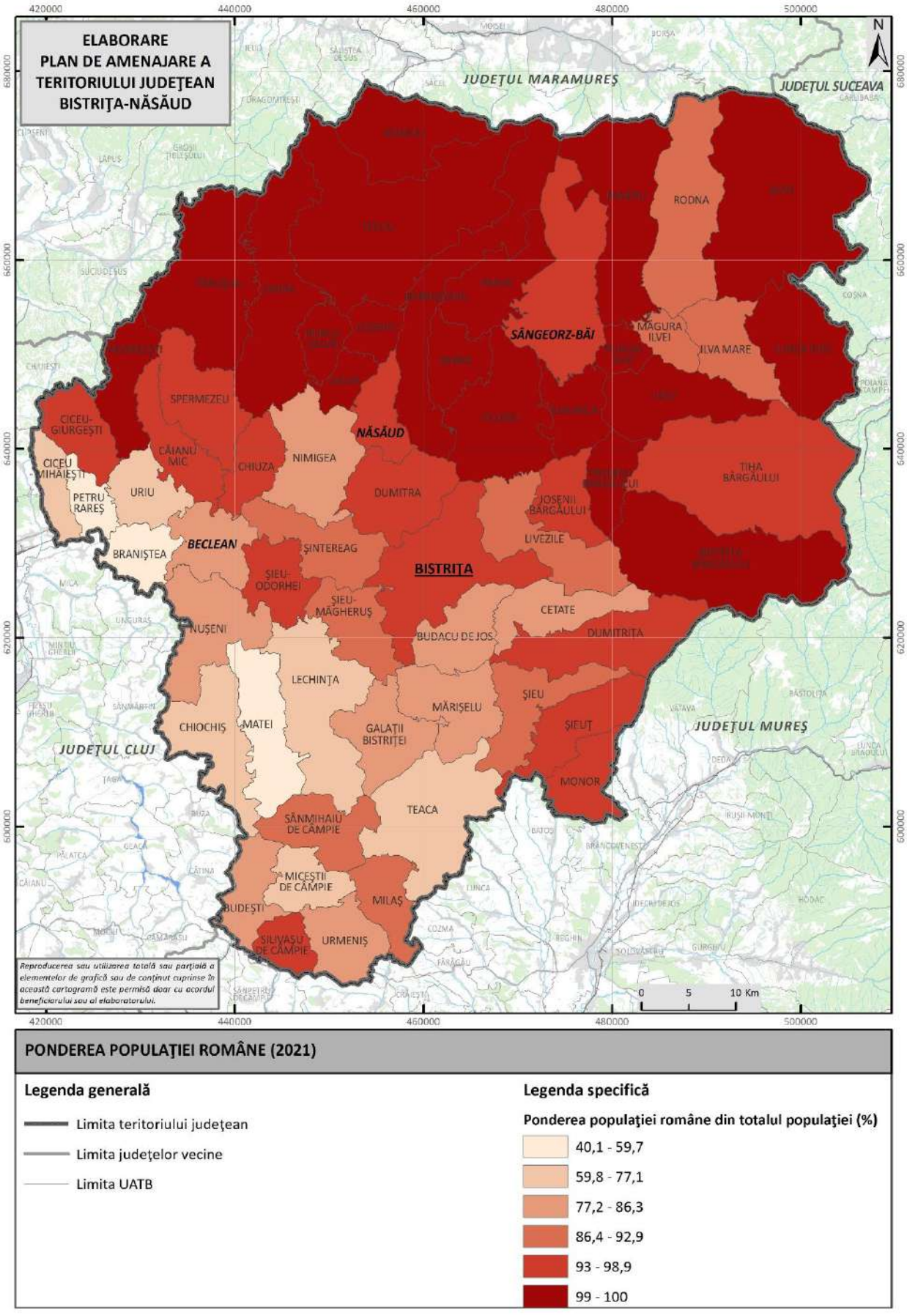

Fig. 2.9 PONDEREA POPULAȚIEI DE ETNIE ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2021

Sursă: Recensământul Populației și Locuințelor din 2021 (2025)

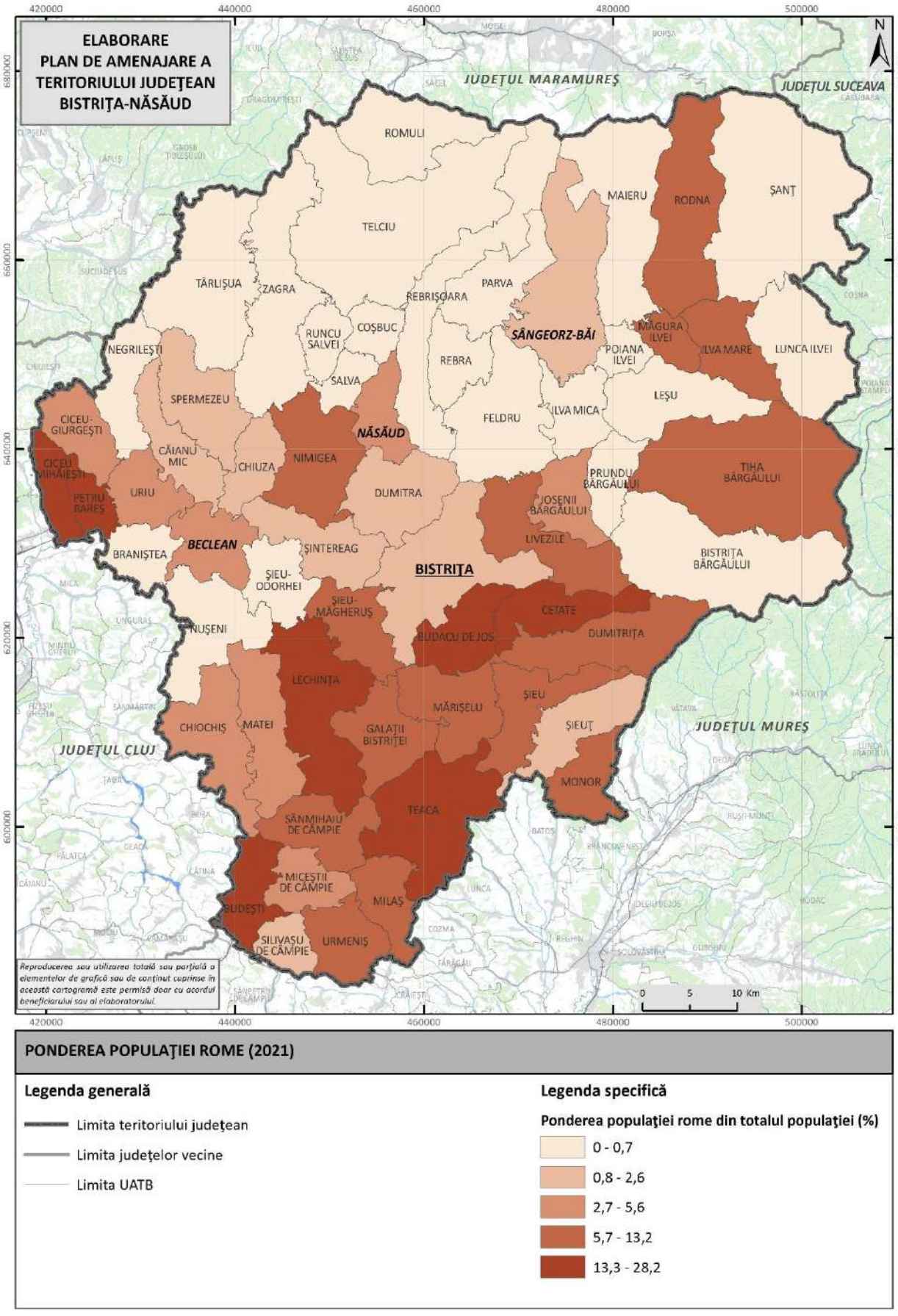

Fig. 2.10 PONDEREA POPULAȚIEI DE ETNIE ROMĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2021

Sursă: Recensământul Populației și Locuințelor din 2021 (2025)

O prezență redusă a romilor se înregistrează în partea centrală, central-nordică și central-estică a județului: Zagra, Feldru, Ilva-Mică, Coșbuc, Rebrișoara, Lunca Ilvei, Bistrița Bârgăului, Leșu, Telciu, Maieru. În comune precum Parva, Poiana Ilvei, Rebra, Târlișua, Salva, Șanț, Prundu Bârgăului, Romuli, Runcu Salvei, Șieu-Odorhei valorile au fost nule în anul 2021. Mare parte a valorilor reduse gravitează tot în aria centrală a județului, sub 2%: Șintereag (1,81%), Dumitra (1,15%), Chiuza (1,12%). Situația se prezintă asemănător și în cazul centrelor urbane, mare parte din ele având sub 4%: orașul Năsăud (3,3%), municipiul Bistrița (1,44%) și orașul Sângeorz-Băi (1,25%), acesta din urmă având ponderea cea mai redusă a romilor între centrele urbane din județ.

2.6 Structura confesională a populației

La fel ca și în cazul etniei, datele cu privire la apartenența religioasă a populației sunt disponibile doar de la recensământul din 2021. Având în vedere larga majoritate a populației de etnie română, este evident că există totodată și o largă majoritate a populației de religie ortodoxă română (82,45%). Însă această valoare este sub ponderea populației de etnie română ceea ce înseamnă că o parte din populația de etnie română are și altă confesiune în afară de cea ortodoxă. În acest context, peste 9% din români aparțin unei alte confesiuni.

Astfel, se evidențiază prezența greco-catolicilor (1,58%), în mod obișnuit tot de etnie română la care s-ar mai putea adăuga și cultele neoprotestante (baptiști, penticostali). Populația de etnie maghiară prezentă în număr redus în județul Bistrița-Năsăud este predominant fie de confesiune reformată (3,5%), fie romano-catolică (0,88%). Dintre confesiunile neoprotestante, o pondere mai ridicată o prezintă penticostalii (9,04%), baptiștii (0,68%), adventiștii de ziua a șaptea (0,49%) și creștinii după Evanghelie (0,05%). În general, aceste confesiuni nu sunt în mod direct asociate cu o anumite etnie, având o deschidere largă către toate etniile. Celelalte confesiuni au ponderi foarte reduse. Există și un număr mic de persoane fără religie sau atei.

Populația de confesiune ortodoxă română (82,45% la nivel județean) are totodată o largă majoritate în aproape toate unitățile administrativ-teritoriale din județul Bistrița-Năsăud.

Ponderile cele mai ridicate ale populației de confesiune ortodoxă română se regăsesc în comunele unde se înregistrează și ponderile cele mai ridicate ale populației de etnie română (fig. 2.11). În acest sens, ponderi de peste 90% ortodocși-români se consemnează în special în mediul rural, în comune precum Runcu Salvei (90,08%), Romuli (92,73%), Poiana Ilvei (92,74%), Târlișua (92,74%), Telciu (94,55%), Leșu (94,98%), Bistrița Bârgăului (97,22%). Ca centre urbane, orașul Năsăud și municipiul Bistrița dețin cea mai mare pondere, 86,83%, respectiv 82,66%.

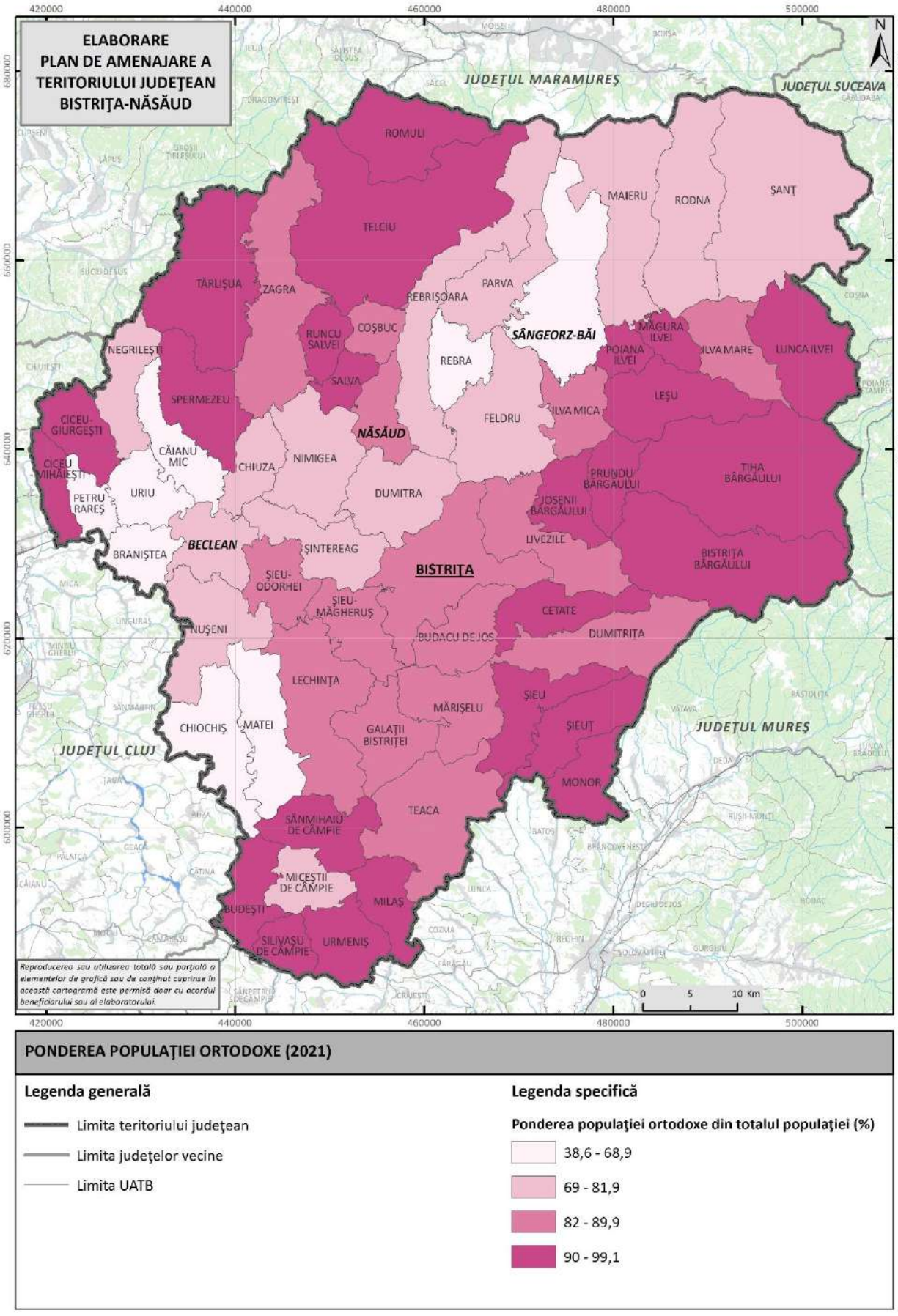

Fig. 2.11 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ORTODOXĂ ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2021

Sursă: Recensământul Populației și Locuințelor din 2021 (2025)

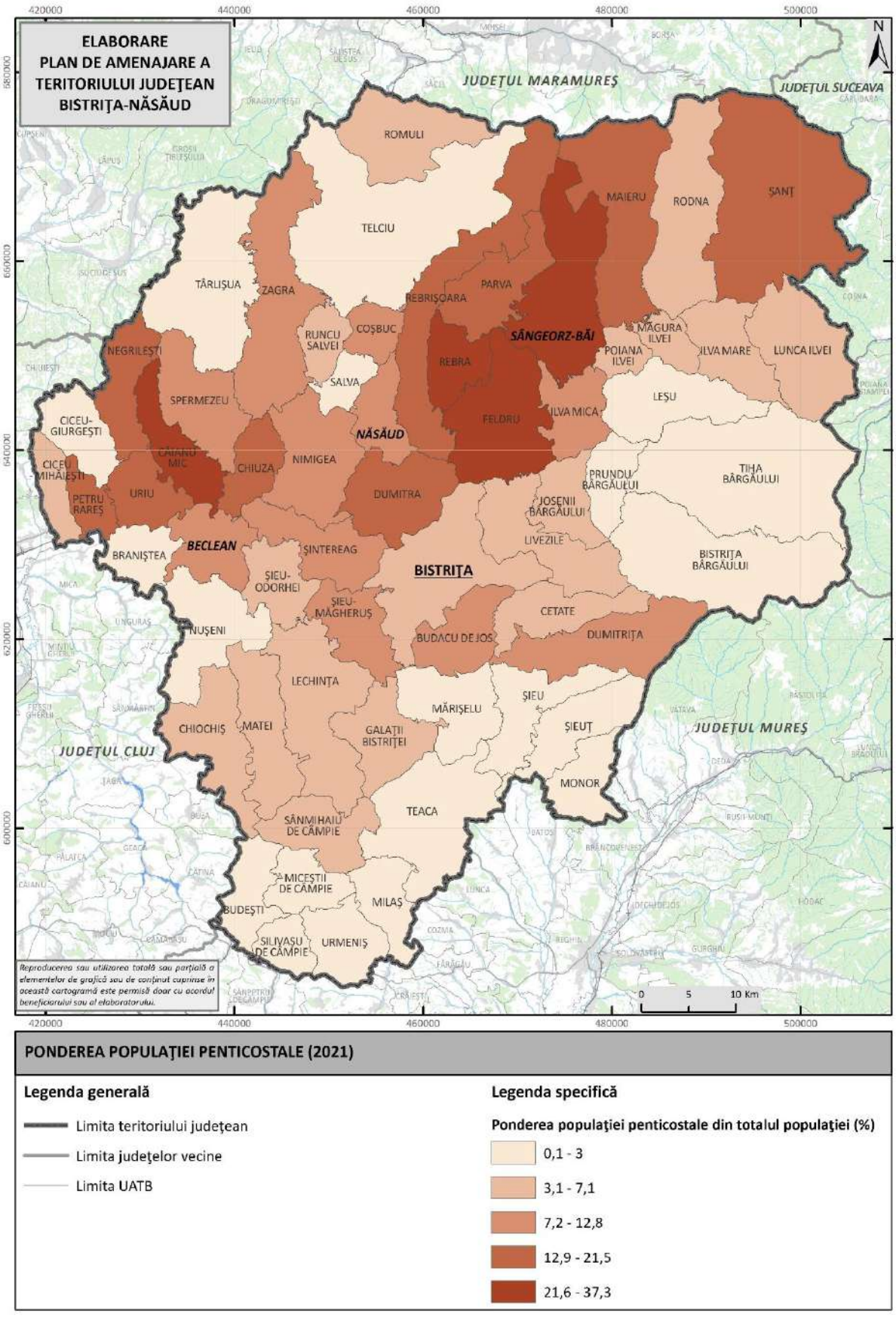

Fig. 2.12 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE PENTICOSTALĂ (CULTUL CREȘTIN PENTICOSTAL - BISERICA LUI DUMNEZEU APOSTOLICĂ) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2021
Sursă: Recensământul Populației și Locuințelor din 2021 (2025)

Ponderile cele mai scăzute ale populației de confesiune ortodoxă română, sub 90%, se înregistrează în comunele Zagra (89,12%), Dumitrița (88,16%), Lechința (87,05%), Șanț (79,21%), Rebra (65,44%), Uriu (64,75%), Căianu Mic (60,32%), Matei (51,09%), unde sunt prezente și alte confesiuni. Ponderea minimă la nivel județean se înregistrează în comuna Braniștea (38,59%). Dintre ariile urbane, orașele Beclean (72,11%) și Sângeorz-Băi (66,78%) se remarcă cu cele mai mici valori, sub media județeană. Se observă însă că și în aceste unități administrativ-teritoriale ortodocșii români dețin majoritatea absolută excepție făcând comuna Braniștea, unde ortodocșii români dețin mai puțin de jumătate din totalul populației, fiind o comună preponderent maghiară (59,76%) și de religie reformată (55,51%).

A doua cea mai întâlnită religie după numărul de credincioși este cea penticostală a cărei pondere în județ în anul 2021 a fost de 9,04% (fig. 2.12). Pentru perioada analizată, în anul 2021, la ultimul recensământ s-a înregistrat cea mai mare valoare (9,04%). Nu a suferit fluctuații, întrucât de-a lungul ultimelor recensăminte a evoluat constant pozitiv. Astfel, în anul 1992 ponderea penticostalilor era de 5%, în anul 2002 de 6,34%, iar în 2011 de 7,39%.

Cele mai ridicate ponderi ale populației de confesiune penticostală sunt în comunele Șanț (17,61%), Rebrișoara (18,54%), Chiuza (18,58%), Parva (21,52%), Feldru (25,94%), Rebra (28,67%), Căianu Mic (37,3%). Din categoria centrelor urbane, orașul Sângeorz-Băi are cea mai mare valoare (27,81%).

De altă parte, valorile cele mai reduse sunt prezente în comunele unde domină etnia română de confesiune ortodoxă. Astfel, putem menționa Poiana Ilvei (6,65%), Romuli (5,89%), Runcu Salvei (5,42%), Telciu (2,91%), Leșu (2,61%), Târlișua (1,86%), Bistrița Bârgăului (0,72%). Dintre centrele urbane, municipiul Bistrița are cea mai redusă valoare (5,75%). La aceste comune s-ar mai putea adăuga și Braniștea, Prundu Bârgăului, Silivașu de Câmpie, Monor, Milaș, Urmeniș, Micești de Câmpie și Șieuț, comune cu procente sub 1%.

Restul confesiunilor (reformată, greco-catolică, baptistă, adventistă de ziua a șaptea, martorii lui Iehova, musulmană, unitariană) au ponderi reduse în teritoriu, circa 5%, confesiunea ortodoxă fiind cea predominantă ca urmare a numărului mare de locuitori de etnie română.

2.7 Număr de locuitori / unitate administrativ teritorială (UAT). Densitatea populației

La nivelul anului 2025, luând în considerare datele demografice publicate de INS pe platforma TEMPO-Online, densitatea populației județului Bistrița-Năsăud este de 60,26 loc./km^2, o valoare destul de scăzută în raport cu media națională.

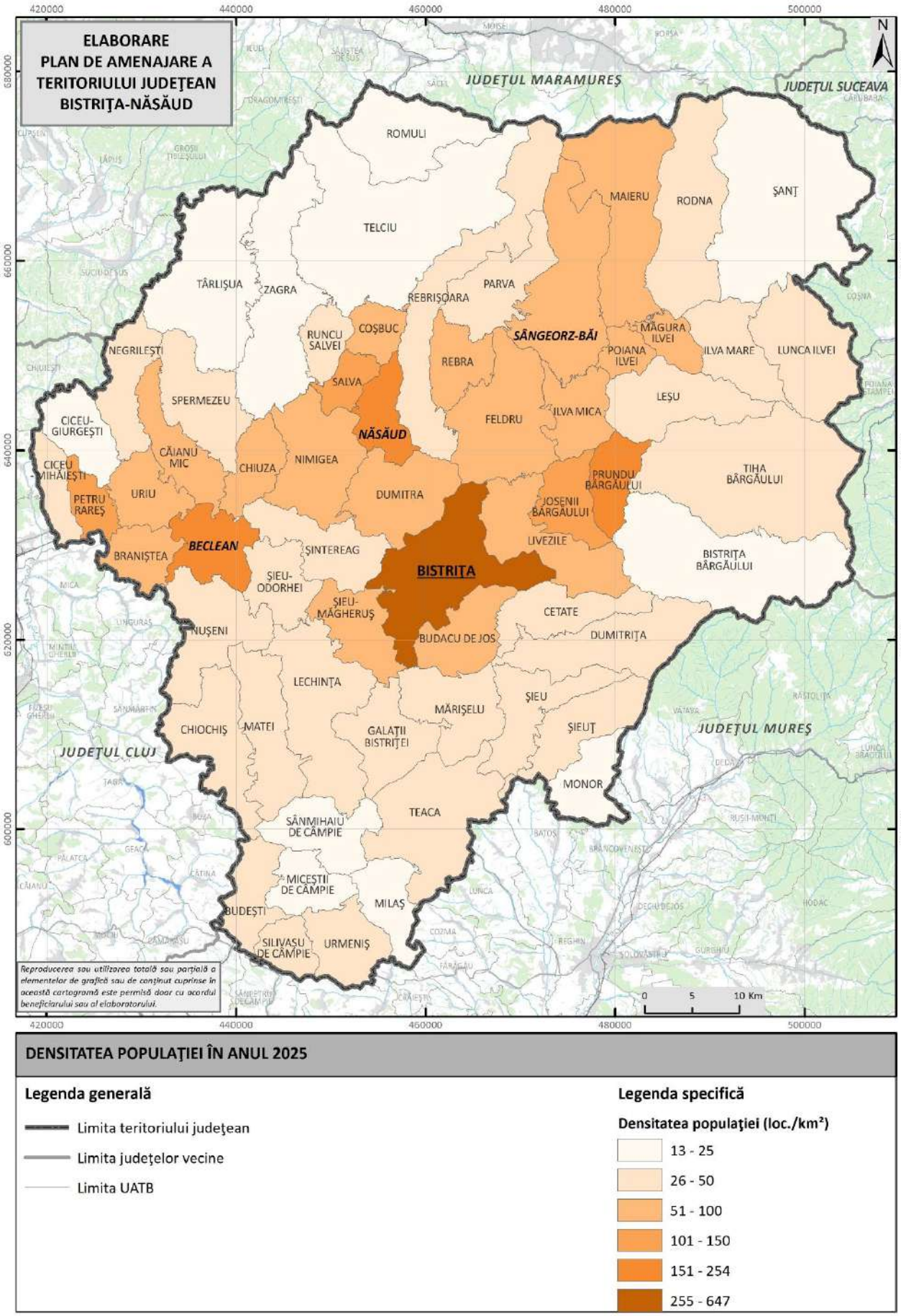

Fig. 2.13 DENSITATEA POPULAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

În profil teritorial se pot observa diferențieri semnificative în privința densității populației (fig. 2.13). Cele mai mari valori se înregistrează în zona centrală a județului, unde sunt concentrate mare parte din orașe (Bistrița, Năsăud, Beclean, Sângeorz-Băi) și în apropierea lor (Prundu Bârgăului, Petru Rareș, Josenii Bârgăului, Salva, Șieu-Măgheruș, Uriu, Căianu Mic, Dumitra, Coșbuc, Feldru, Poiana Ilvei). Cea mai mare valoare o înregistrează municipiul Bistrița (646,87 loc/km^2), urmat de orașul Năsăud (254,47 loc/km^2) și Beclean (206,5 loc/km^2). Valori mari se mai înregistrează și în arealele apropiate municipiului Bistrița (Șieu-Măgheruș, Dumitra), în apropierea orașului Năsăud (Salva, Coșbuc), dar și a orașului Beclean (Uriu, Căianu Mic, Braniștea).

Valorile cele mai mici se remarcă pe măsură ce ne îndepărtăm de regiunea centrală, în zona periferică județului. În regiunea sudică se surprinde cea mai scăzută densitate, sub 30 loc/km^2: Urmeniș (29,2 loc/km^2), Chiochiș (28,05 loc/km^2), Silivașu de Câmpie (28,01 loc/km^2), Matei (27,75 loc/km^2), Monor (23,83 loc/km^2), Milaș (23,09 loc/km^2), Micești de Câmpie (21,56 loc/km^2), Sânmihaiu de Câmpie (20,13 loc/km^2). Această densitate redusă se datorează depopulării accelerate a Câmpiei Transilvaniei și regiunilor înconjurătoare în ultimele decenii și migrației spre orașe a unei mari părți a populației.

La aceasta se mai adaugă regiunea nordică, unde relieful este inaccesibil și cu versanți abrupți, în regiune întinzându-se Munții Rodnei și Munții Țibleș de care, ulterior se leagă și clima nefavorabilă influențată de altitudinea ridicată: Telciu (20,1 loc/km^2), Târlișua (19,46 loc/km^2), Romuli (18,07 loc/km^2) și Șanț (13,08 loc/km^2).

2.8 Evoluția populației totale

Începând cu anul 1948, populația județului Bistrița-Năsăud a evoluat în timp, a crescut ca volum, mai ales în contextul dezvoltării unui anumit tipar al societății. În secolul al-XX-lea, în special în a doua jumătate a sa, a fost încurajată natalitatea ridicată în perioada socialistă. Astfel, au avut loc mici ,,explozii demografice” în anii 1950 sau în anii 1960 (mai ales în anul 1967). Ulterior, după anii 2000, volumul populației a scăzut treptat în contextul unei natalități scăzute influențată de o fertilitate scăzută; aceasta la rândul ei accentuează fenomenul de îmbătrânire demografică, care și acesta influențează rata ridicată a mortalității. Din acest considerent, județul Bistrița-Năsăud prezintă un spor natural negativ. Volumul populației se află în legătură și cu densitatea. Și aceasta scoate în evidență o populație redusă. Însă apar și anumite excepții, fiind comune cu o densitate mai mare decât media județului (Prundu Bârgăului, Petru Rareș, Josenii

Bârgăului, Salva, Șieu-Măgheruș), respectiv cele patru centre urbane (Bistrița, Năsăud, Beclean și Sângeorz-Băi).

În același context, putem menționa și rata mare a emigrației în raport cu imigrația, ceea ce plasează județul Bistrița-Năsăud în sfera unui spor migratoriu negativ asemenea sporului natural, care de altfel contribuie la reducerea ca volum a populației deoarece imigranții nu reușesc să compenseze numeric populația care emigrează.

Chiar dacă la nivelul județului Bistrița-Năsăud populația feminină înregistrează ponderi mari, natalitatea nu prezintă o rată prea ridicată. Dimpotrivă, deși există o pondere mare a femeilor, există și o rată redusă a natalității. Acest lucru semnifică în fapt că populația feminină se încadrează în bună parte în categoria populației vârstnice, incapabilă din punct de vedere fiziologic de a mai avea copii.

Din punct de vedere al mediilor de rezidență, la nivelul județului, la 1 ianuarie 2025 s-a înregistrat un procent mare al populației din mediul rural. Procentul mai ridicat al populației din mediul rural în comparație cu cel urban se menține încă din secolul trecut, și s-a remarcat constant de când Institutul Național de Statistică prin intermediul site-ului TEMPO-Online a pus la dispoziția publicului larg date anuale din perspectivă socio-demografică, mai exact din anii 1990, menținându-se până în prezent.

Din punct de vedere cultural, structura etnică se află în strânsă relație cu cea confesională. Marea majoritate a populației județului Bistrița-Năsăud este de etnie română (o pondere de 91,63%) și de religie ortodoxă (82,45%). Alte etnii ar fi romi, maghiari, ucraineni, greci, ruși-lipoveni, albanezi, iar dintre confesiuni: reformați, romano-catolici, penticostali, baptiști, creștini după Evanghelie, musulmani, adventiști de ziua a șaptea, Martorii lui Iehova. În ambele situații ponderea lor este scăzută.

2.9 Evoluția populației pe sexe

Încă de când Institutul Național de Statistică, prin intermediul site-ului TEMPO-Online, a pus a dispoziția publicului date despre populația României, inclusiv la recensămintele anterioare, datele au scos în evidență o pondere mai ridicată a populației feminine în raport cu cea masculină. Însă diferența nu este semnificativă, motiv pentru care între cele două sexe se menține un echilibru. Acest lucru iese în evidență prin intermediul fig. 2.14 și fig. 2.15, care surprind ponderea populației masculine și feminine în anul 2025.

În cazul populației feminine, cea mai mare pondere este înregistrată în comuna Monor (52,92%), urmată de municipiul Bistrița (52,11%), orașul Beclean (52,08%), orașul Năsăud

(51,95%) și comune precum Prundu Bârgăului (51,39%), Bistrița Bârgăului (51,26%), Poiana Ilvei (50,98%), Silivașu de Câmpie (50,98%), Coșbuc (50,95%), Branișstea (50,92%), Măgura Ilvei (50,89%), Ciceu-Mihăiești (50,75%). Ponderi ceva mai reduse întâlnim în Dumitrița (48,23%), Chiochiș (48,01%), Spermezeu (47,93%), Romuli (47,89%), Urmeniș (47,89%), Sânmihaiu de Câmpie (47,84%) și Leșu (46,94%). Acestea pot fi puse fie pe seama emigrației populației feminine înspre centrele urbane sau alte localități.

În cazul populației masculine, ponderi ridicate întâlnim în acele comune unde ponderea populației feminine este cea mai redusă. Astfel, se remarcă comunele Dumitrița (51,77%), Chiochiș (51,99%), Spermezeu (52,07%), Romuli (52,11%), Urmeniș (52,11%), Sânmihaiu de Câmpie (52,16%) și Leșu (53,06%). Situația se prezintă la fel și în cazul valorilor scăzute. În cazul centrelor urbane, ponderi ridicate se înregistrează în orașul Sângeorz-Băi (50,04%) iar cele mai reduse în orașul Beclean (47,92%) și municipiul Bistrița (47,89%).

Realizând o analiză a evoluției celor două sexe în perioada 1992-2025, se poate observa cu ușurință din fig. 2.16 că populația feminină prezintă valori mai ridicate decât populația masculină și că tendința ei este una ascendentă. Însă o excepție o face perioada 1992-1994, când populația masculină a înregistrat valori mai ridicate decât populația feminină, pentru ca în anul 1995 valorile să fie egale și ulterior, din 1996 până în 2025 populația feminină să dețină cea mai mare pondere. Tendința de creștere a acesteia a fost una constantă, fără fluctuații prea mari. În anul 1992, populația feminină avea o pondere de 49,84%, iar în anul 2025 de 50,37%.

În schimb, populația masculină prezintă o tendință descendentă. Dacă în anul 1992, ponderea populației masculine era de 50,16%, în anul 2025 este de 49,63%. Ca și în cazul anterior, fluctuațiile nu sunt mari, dar tendința sa este una de scădere continuă. Această situație a modului în care evoluează populația masculină și feminină scoate în evidență, în primul rând modul și tendința de evoluție în următorii ani, dar cu atât mai mult surprinde gradul ridicat de îmbătrânire a populației reflectat în natalitatea scăzută ca urmare a contingentului de vârstă fertilă redus. Mai mult, reliefează și rata mare de emigrație, în special a populației masculine, fie în alte regiuni ale județului Bistrița-Năsăud sau ale țării, fie în spațiul european sau extraeuropean din motive profesionale sau personale.

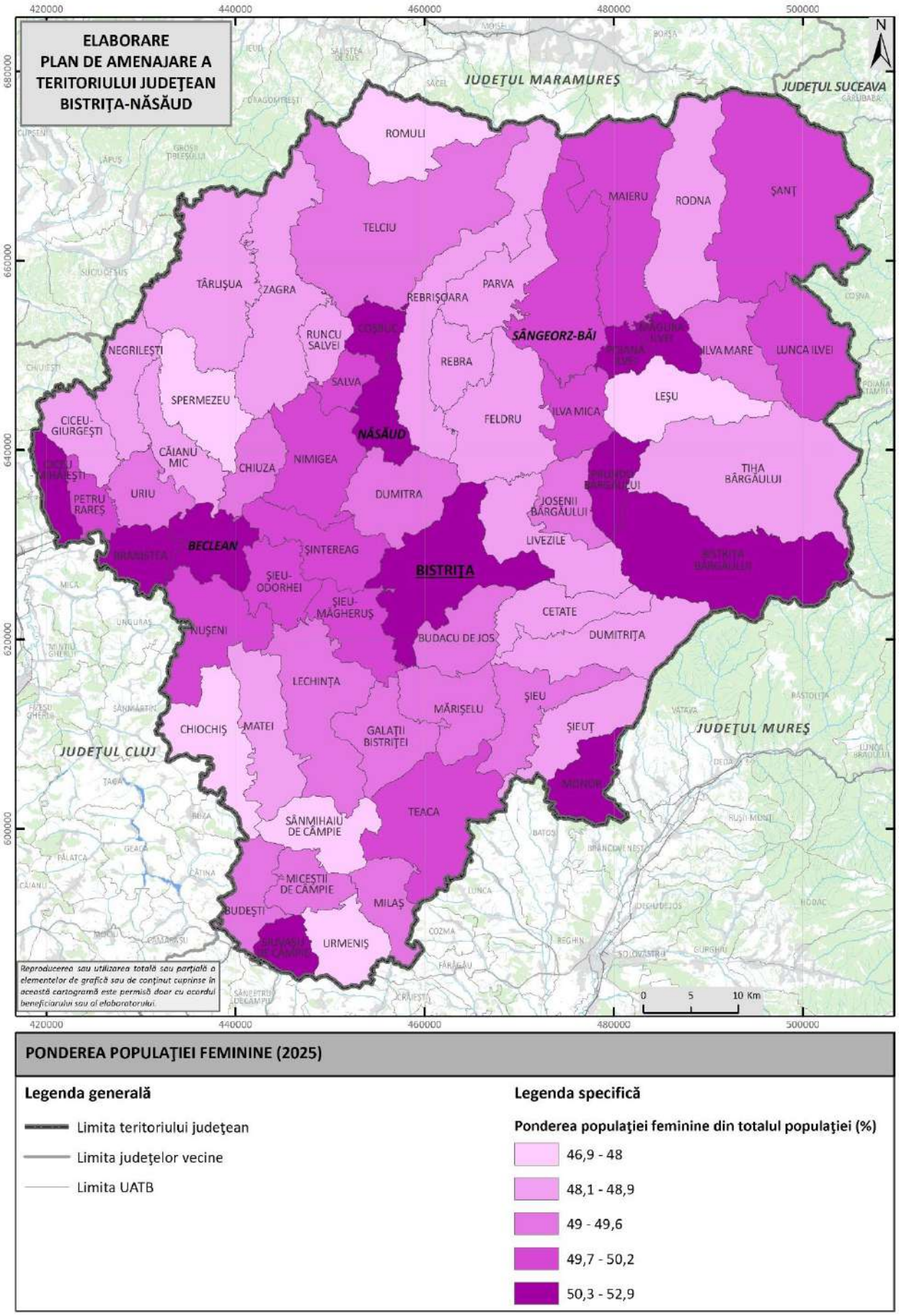

Fig. 2.14 PONDEREA POPULAȚIEI FEMININE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

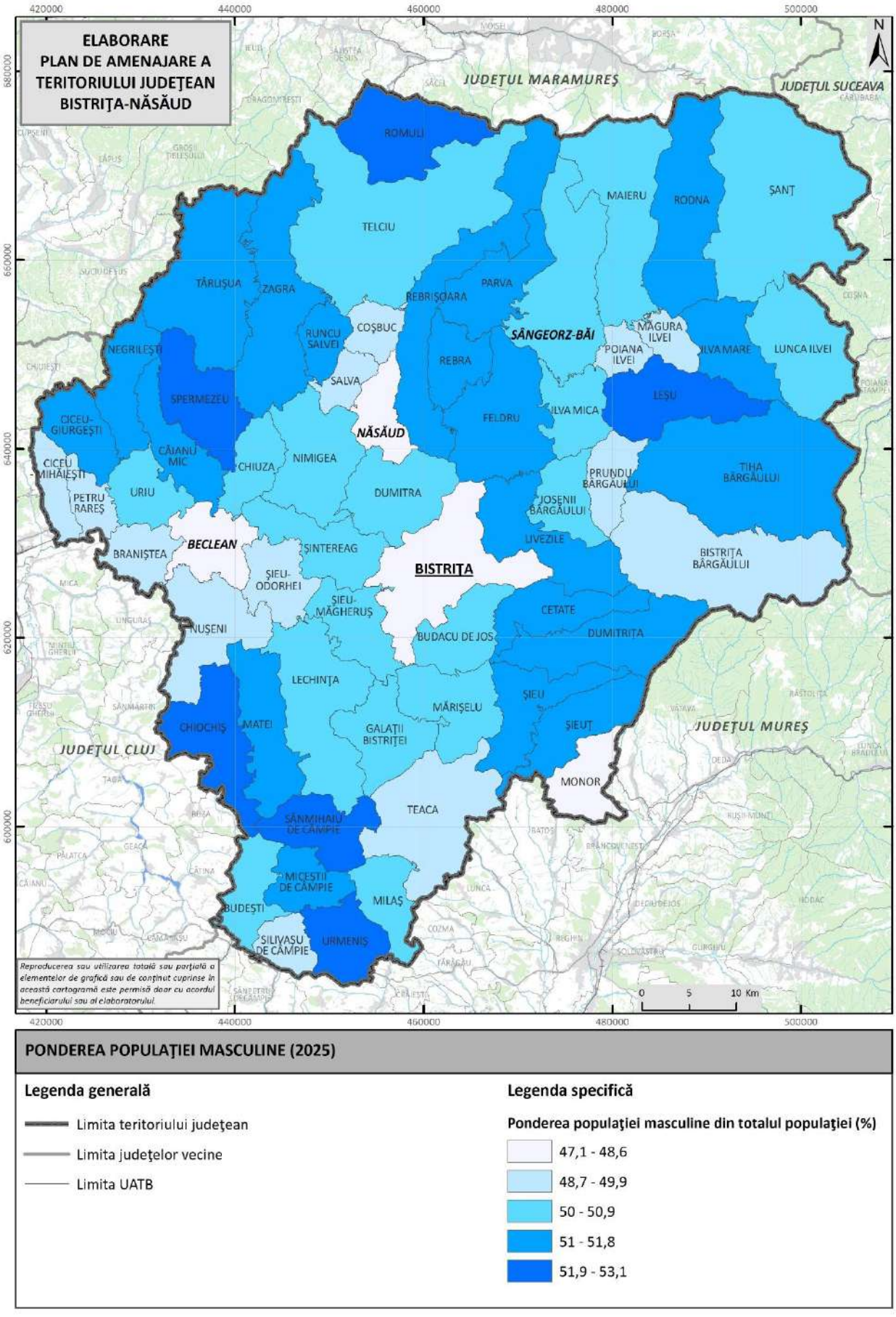

Fig. 2.15 PONDEREA POPULAȚIEI MASCULINE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2025
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

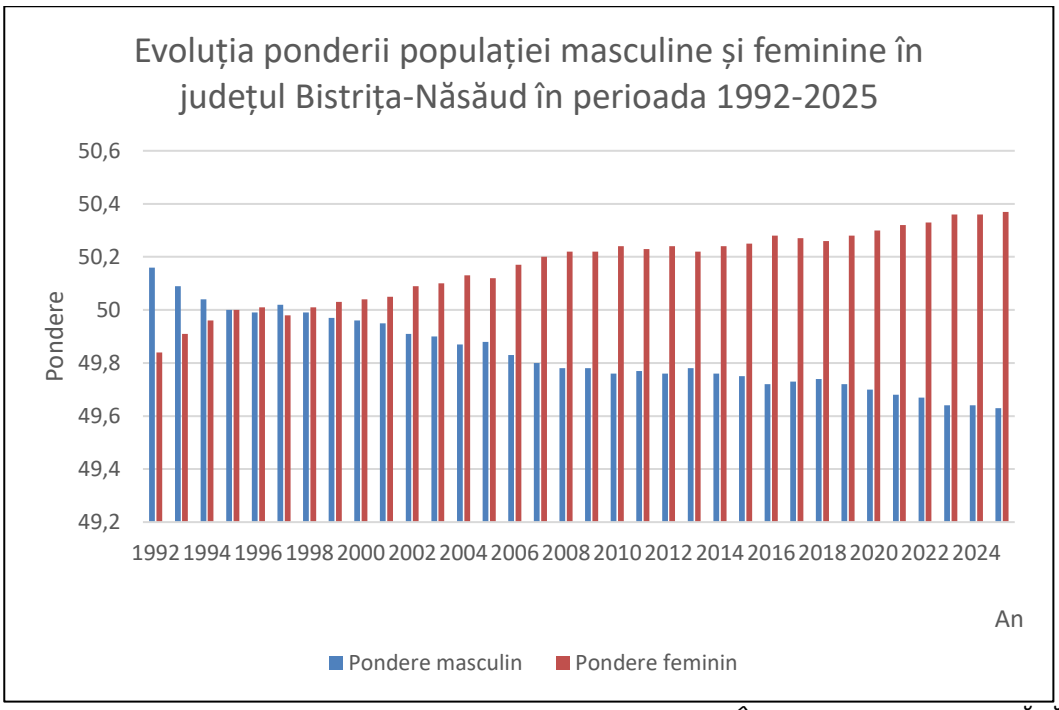

Fig. 2.16 EVOLUȚIA PONDERII POPULAȚIEI MASCULINE ȘI FEMININE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2025

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

2.10 Evoluția populației pe medii de rezidență

În conformitate cu datele disponibile pe TEMPO-Online, dar și în baza recensămintelor realizate, populația județului Bistrița-Năsăud a fost predominant rurală în intervalul 1992-2025. Astfel, la 1 ianuarie 2025, populația cu ponderea cea mai ridicată era cea din mediul rural, 59,48%. Procentul mare al populației din mediul rural era de așteptat ca urmare a numărului redus de orașe (municipiul Bistrița și orașele Năsăud, Beclean și Sângeorz-Băi). Chiar dacă ponderea mare a populației rurale poate fi explicată și prin numărul mare de localități, un rol destul de important l-a avut fenomenul de periurbanizare din ultimii ani, fenomen ce a presupus o migrare a populației dinspre centrele urbane spre localitățile aflate la periferia orașelor. De asemenea, această pondere mare a populației rurale mai poate fi explicată și prin caracterul rural pe care această parte a țării l-a avut de-a lungul secolelor și care s-a menținut parțial și până în prezent.

Dacă analizăm situația de dinainte de anul 1992, recensămintele anterior realizate scot și ele în evidență o pondere mare a mediului rural. Astfel, la recensământul din anul 1948, în mediul rural erau 214133 de persoane pe când, în mediul urban doar 19517; în anul 1956, în mediul rural erau 219890 de persoane, iar mediul urban doar 35899; în anul 1966, în mediul rural erau 220064 de persoane, iar în mediul urban 49890 de persoane. În anul 1977, în mediul rural erau 218479 de persoane, iar în mediul urban 68149 de persoane. Situația nu s-a schimbat nici

în anii 1980-1990 întrucât la începutul anilor 1990 populația din mediul rural era mai numeroasă în comparație cu cea din mediul urban, fapt care se menține până după anii 2000. Însă, în comparație cu recensămintele anterioare, la recensământul din anul 1992 s-a remarcat o creștere spectaculoasă a populației din mediul urban. Astfel, în mediul urban, în anul 1992 populația era de 121772 de locuitori, aproape dublă față de cea de la recensământul din 1977, iar în mediul rural în scădere în raport cu cea de la recensământul precedent, 205048 de locuitori.

Se poate observa în fig. 2.17 modul în care ponderea mediului rural și a mediului urban a evoluat de-a lungul anilor supuși analizei. În întreaga perioadă analizată (1992-2025) mediul rural a avut ponderi mai mari decât mediul urban. În privința mediului rural, cea mai redusă pondere s-a înregistrat în anul 2009 (57,42%), iar cea mai mare pondere în anul 1992 (61,39%). În general, valorile au fost constante fără a înregistra fluctuații majore. Pe de altă parte, populația din mediul urban evoluează în parametri asemănători cu populația din mediul rural, doar că înregistrează ponderi mai reduse decât aceasta. Astfel, cea mai redusă pondere s-a înregistrat în anul 1992 (38,81%), iar cea mai ridicată pondere în anul 2009 (42,58%).

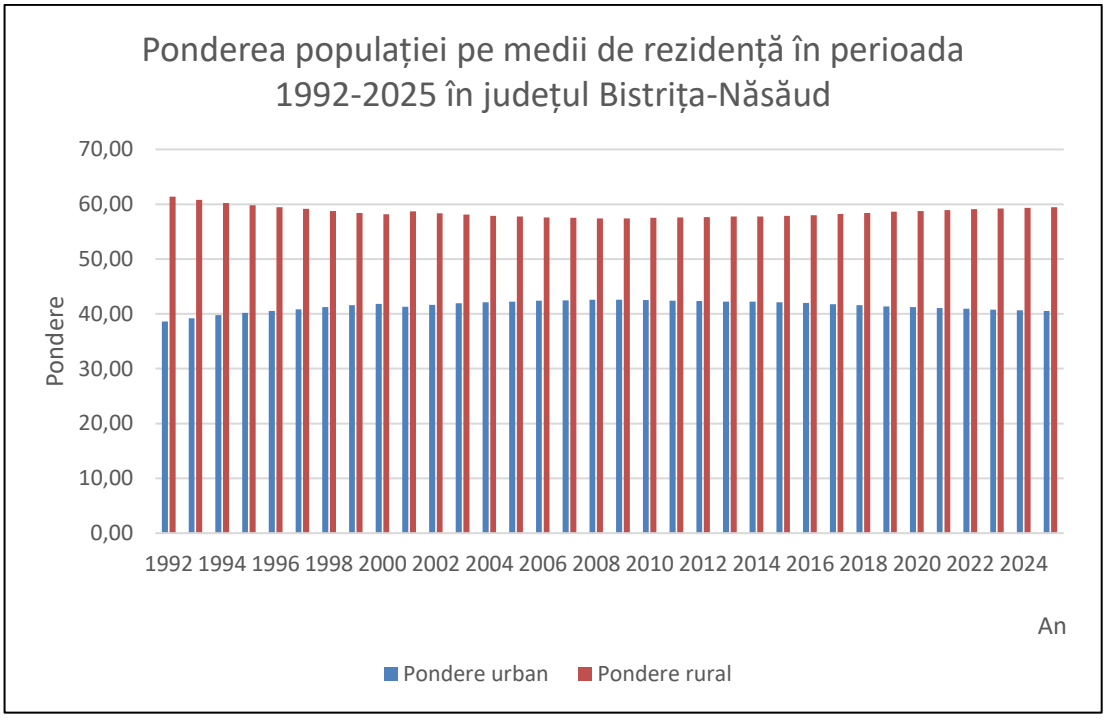

Fig. 2.17 POPULAȚIA PE MEDII DE REZIDENȚĂ ÎN PERIOADA 1992-2025 ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

2.11 Rata medie de creștere a populației

Cu toate că pentru județul Bistrița-Năsăud varianta optimistă ar fi fost aceea de creștere ca urmare a deficitului de populație cu care se confruntă începând cu anii 1990, județul (la fel ca și întreaga țară) se confruntă cu o scădere a populației.

Utile în acest sens au fost datele oferite de Institutul Național de Statistică, mai exact platforma TEMPO-Online.

Analiza ratei medii de scădere a populației s-a realizat în baza ultimelor patru recensăminte. Astfel, în urma datelor obținute se observă clar că populația a scăzut de la un recensământ la altul, excepție făcând perioada dintre ultimele două recensăminte, când a avut loc o creștere. La nivelul anului 1992 populația județului Bistrița-Năsăud era de 326820 locuitori, iar la nivelul anului 2002 de 311657. Astfel, populația scade cu 15163 de persoane ceea ce înseamnă că rata medie anuală de scădere între anii 1992-2002 este de -0,46%. Situația se menține asemănătoare și pentru perioada 2002-2011. În anul 2002 populația a fost de 311657 de persoane, iar în anul 2011 de 286225 de persoane. Se constată, din nou o scădere cu 25432 de persoane. Drept urmare, rata medie anuală de scădere pentru această perioadă este de -0,82%. Însă între ultimele două recensăminte situația s-a schimbat, remarcându-se o creștere. În anul 2011 populația totală a fost de 286225 de persoane, iar în anul 2021 de 295988. Între cele două recensăminte se remarcă o creștere de 9763 de persoane, iar rata medie anuală de creștere a fost de 0,34%.

În ceea ce privește creșterea mai semnificativă a populației, importantă ar fi perioada de dinainte de anii 1990 (și parțial în prima jumătate a anilor 1990), când în fapt, a avut loc o creștere datorită politicilor pro-nataliste promovate de autoritățile comuniste, și care au avut unele repercusiuni și în perioada post-socialistă. Însă odată cu schimbarea politică și socio-economică, situația s-a schimbat și din punct de vedere demografic, și se observă modificări semnificative în acest sens, unele îngrijorătoare.

2.12 Piramida vârstelor, resursele umane și potențialul demografic

Procesul de îmbătrânire demografică în județul Bistrița-Năsăud este unul de lungă durată cu accente tot mai mari pe măsura evoluției timpului, un fenomen ce își are originea în perioada comunistă, când o bună parte din populația adultă și tânără a emigrat deja spre mediul urban, fapt care a declanșat un declin demografic de durată și care a determinat pe termen scurt și mediu scăderea ratei natalității și creșterea tot mai semnificativă a ponderii vârstnicilor, încă dinainte de anul 1992, de când există date de la INS. Ponderea vârstnicilor a crescut constant în ultimele decenii, atingând o valoare maximă chiar în ultimul an pentru care există date, și anume 2025 (16,77%), ceea ce scoate în evidență și evoluția pentru perioada următoare.

La 1 ianuarie 2025 (fig. 18), la nivelul județului Bistrița-Năsăud, piramida vârstelor prezintă o formă aproape inversată, de tip clepsidră.

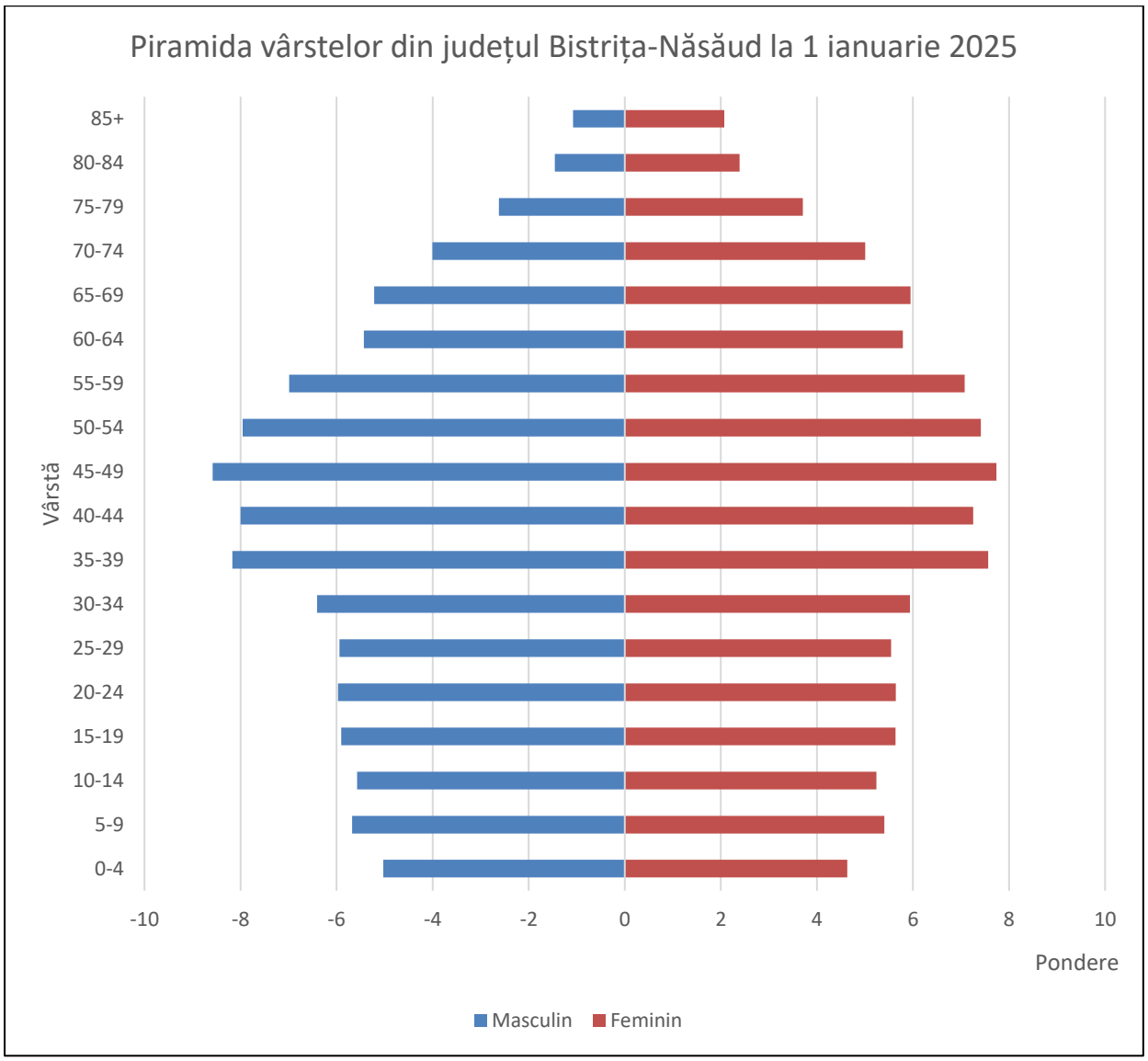

Fig. 2.18 PIRAMIDA VÂRSTELOR ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD LA 1 IANUARIE 2025
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

În primul rând, se remarcă faptul că piramida vârstelor aproape că nu are vârf și asta datorită faptului că grupa de vârstă cea mai înaintată, cu persoane de 85 de ani și peste, este foarte bine reprezentată, aproape la același nivel cu celelalte grupe de vârstă. Aici sunt de fapt cei născuți în perioada interbelică, când natalitatea era ridicată, și care acum au ajuns la vârste de peste 80 de ani. Deși această grupă de vârstă se caracterizează printr-o rată ridicată a mortalității, creșterea speranței de viață la naștere în ultimele decenii, bazată pe o îngrijire medicală adecvată la vârste înaintate și pe un acces mai facil la serviciile medicale, a permis ca un număr semnificativ de persoane din această cohortă să fie în continuare prezente.

Din punct de vedere al îmbătrânirii demografice, trebuie remarcat faptul că majoritatea persoanelor din grupele de vârstă aflate între 60 și 79 de ani reprezintă acele persoane născute după al doilea război mondial. Aceste grupe de vârstă au fost cel mai puternic afectate de

emigrație în perioada comunistă, și de aceea, în continuare, ele nu sunt foarte numeroase. Cu toate acestea, ele sunt mai bine reprezentate decât grupele de vârstă tinere, ceea ce atrage după sine o creștere a ponderii persoanelor vârstnice din județ. Situația se va înrăutăți și mai mult peste aproximativ 10-15 ani, când majoritatea celor aflați în prezent între 50 și 59 de ani vor ajunge la rândul lor în grupele de vârstă de 65 de ani și peste.

Grupele de vârstă cele mai numeroase sunt cele aflate între 45 și 59 de ani (cu un maxim între 45 și 49 de ani), fiind constituite în mare parte din persoanele născute în a doua parte a anilor 1960 (inclusiv ”decreței”) și în anii 1970. Aceste grupe de vârstă au fost parțial afectate, la rândul lor, de emigrația internă și externă din anii 1990 și 2000, când au avut mobilitatea maximă, dar o parte nu au plecat, iar alții s-au întors, astfel că aceste grupe de vârstă au ajuns să fie cele mai reprezentative din județul Bistrița-Năsăud în momentul de față. Aceste persoane vor ajunge progresiv în categoria vârstnicilor între 5 și 20 de ani de acum, iar ponderea lor ridicată va genera un nou val al îmbătrânirii demografice în județ peste cel mult două decenii, dacă nu va fi contrabalansat de alte procese demografice. Grupele de vârstă ale adulților de vârstă medie (30-44 de ani) și ale adulților tineri (15-29 de ani) sunt tot mai slab reprezentate pe măsură ce ne apropiem de baza piramidei, consecință a unei rate tot mai scăzute a natalității începând din anii 1980. Aceste grupe de vârstă au fost puternic afectate de fenomenele de emigrație, dar și de imigrație din ultimele decenii. Populația masculină este predominantă la toate aceste grupe de vârstă, inclusiv la grupele de vârstă tinere (0-14 ani). Dacă la populația tânără explicația rezidă în special în numărul mai mare a nou-născuților de sex masculin, la populația adultă pot fi și alte explicații posibile, precum o emigrație mai semnificativă a populației feminine sau o imigrație mai puternică a populației masculine (sau ambele). Din contră, la vârste mai înaintate (la peste 65 de ani) predomină populația feminină, consecință a unei supramortalități masculine la toate grupele de vârstă și, în consecință, a unei speranțe de viață la naștere mai ridicată a populației feminine. Din aceste două motive, piramida are o formă destul de ciudată, mai înclinată spre stânga (populație masculină predominantă) în jumătatea sa inferioară, respectiv mai înclinată spre dreapta (populație feminină predominantă) în jumătatea sa superioară.

Situația cea mai gravă se înregistrează la grupele de vârstă tinere (0-14 ani), ca urmare a unei rate scăzute a natalității, pe măsură ce și adulții tineri (de vârstă fertilă) au devenit tot mai puțini. Aceasta se reflectă în baza subțire a piramidei, cea mai redusă numeric fiind grupa de vârstă de 0-4 ani. Se remarcă faptul că populația de vârstă 0-4 ani, 5-9 ani sau 10-14 ani, reprezintă aproximativ jumătate din populația din oricare grupă de vârstă similară între 45 și 59 de ani, de unde și forma caracteristică de clepsidră a piramidei demografice. Pe termen mediu și

lung, aceasta nu înseamnă altceva decât o acutizare a fenomenului de îmbătrânire demografică, și o scădere a ratei natalității, respectiv o stabilizare a acesteia la valori scăzute, în condițiile unei populații adulte de vârstă fertilă redusă numeric.

Creșterea ratei mortalității din ultimii ani, corelată cu scăderea ratei natalității respectiv a fertilității în aceeași perioadă, a determinat o scădere a ratei sporului natural, care a ajuns la valori negative, respectiv -1,6‰ în 2024. Deși este posibil ca această situație să se datoreze (și) perioadei de pandemie, trebuie tras un serios semnal de alarmă cu privire la potențialul demografic al județului Bistrița-Năsăud, mai ales că toate elementele converg spre o accelerare a proceselor actuale, cu consecințe dintre cele mai grave pe termen lung. În plus, distribuția spațială a fenomenelor demografice indică disparități importante între zona periurbană a municipiului Bistrița, care prezintă o dinamică demografică pozitivă (relativ mai puține decese, un număr de imigranți mai ridicat, densitate mai mare) și celelalte regiuni: sudică (Miceștii de Câmpie, Silivașu de Câmpie, Milaș, Teaca) și vestică (Braniștea, Ciceu-Giurgești, Negrilești, Spermezeu), unde se înregistrează cel mai semnificativ declin.

Acest fenomen de îmbătrânire demografică prezent la nivelul județului Bistrița-Năsăud poate fi evidențiat și prin indicele de îmbătrânire demografică, respectiv raportul de dependență demografică. Indicele de îmbătrânire demografică a populației reprezintă numărul persoanelor vârstnice (65 de ani și peste) care revine la 100 de persoane tinere (0-14 ani). Valorile acestuia începând cu anii 1990 și până în prezent au crescut constant, aflându-se în relație directă cu modul de evoluție a populației vârstnice. Astfel, acesta a crescut de la 38,35 în 1992 la 106,3 în anul 2025, ultimul pentru care există date, fiind de altfel și maximul perioadei. Tendința populației vârstnice în ultimii ani a fost una de creștere continuă, valorile menținându-se la cote mai ridicate în raport cu populația tânără, care este în continuă scădere ca urmare a unei rate foarte reduse a natalității, dar și din cauza emigrației (unii tineri emigrează împreună cu părinții). Aceste valori mai ridicate ale indicelui de îmbătrânire demografică sugerează faptul că îmbătrânirea demografică este un fenomen grav în județul Bistrița-Năsăud. După cum s-a mai menționat, procesul de îmbătrânire demografică nu este unul recent, debutul său aparținând perioadei comuniste. Cu toate acestea, fenomenul a devenit tot mai vizibil odată cu anii 1990, iar în ultimii ani s-a acutizat tot mai mult.

Raportul de dependență demografică este raportul dintre numărul persoanelor de vârstă ”dependentă” (persoane sub 15 ani și de peste 64 de ani) și populația în vârstă de muncă (15-64 ani), exprimat la 100 de persoane. Evoluția acestui raport sugerează o tendință descendentă din 1992 până în 2009, urmată de o perioadă de stagnare până în 2013, pentru ca

din 2014 și până în prezent să crească constant. Raportul de dependență a variat practic invers proporțional cu ponderea populației adulte. Pe termen scurt, se poate prevedea o stabilizare la valori ridicate deoarece, chiar dacă populația tânără scade, populația vârstnică prezintă ponderi mai ridicate și în continuă creștere, reușind să contrabalanseze ponderile scăzute ale tinerilor. Ba mai mult, populația adultă are și va avea un trend descendent în contextul în care populația tânără, care prezintă valori reduse, va intra treptat în categoria populației adulte.

2.13 Dinamica populației. Numărul de născuți vii. Rata natalității

Analiza dinamicii populației din județul Bistrița-Năsăud s-a realizat în baza datelor de la Institutul Național de Statistică (INS) disponibile pe platforma TEMPO-Online pentru perioada 1990-2024.

Numărul de născuți vii (fig. 2.19) a înregistrat o evoluție descendentă, de la aproape 5420 de născuți vii la nivelul întregului județ în anul 1990, primul an din perioada de analiză, când s-a înregistrat și valoarea maximă, la 2664 în anul 2024, când s-a înregistrat cea mai redusă valoare.

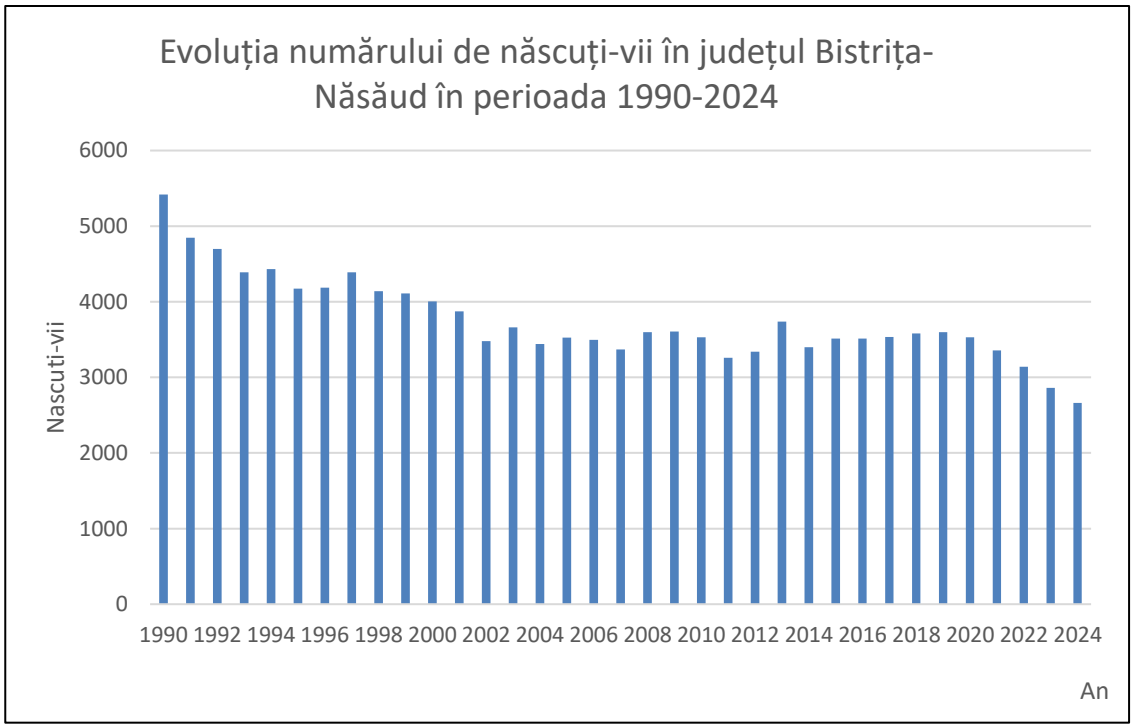

Fig. 2.19 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE NĂSCUȚI VII ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1990-2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Această scădere constantă a numărului de născuți vii în perioada 1990-2024 are mai multe cauze, care sunt în general aceleași atât la nivel național, cât și la nivelul județului Bistrița-Năsăud. În anul 1990, numărul mai ridicat de născuți vii reprezintă o reminiscență a politicilor

agresive pro-nataliste din perioada comunistă. Imediat după 1990, abrogarea legislației cu privire la controlul nașterilor și introducerea pe scară largă a diverselor metode contraceptive a determinat o scădere bruscă a numărului de născuți vii în prima jumătate a anilor 1990. Dificultățile economice și sociale ale perioadei de tranziție, precum și emigrarea unei părți a populației tinere, au contribuit la rândul lor la scăderea natalității și în deceniile următoare. Pe fondul unei populații tot mai îmbătrânite și tot mai reduse numeric, numărul de născuți vii nu avea cum să nu scadă și după 2000.

Rata natalității se obține raportând numărul de născuți vii dintr-un an la numărul total de locuitori din acel an. Valoarea se exprimă la 1000 de locuitori (‰). Spre deosebire de numărul de născuți vii (care este oarecum direct proporțional cu numărul total de locuitori din teritoriul analizat), rata natalității permite comparații între unități teritoriale de mărimi diverse sau în perioade diferite de timp, indiferent de numărul total de locuitori.

Analiza ratei natalității s-a realizat pentru perioada 1992-2024.

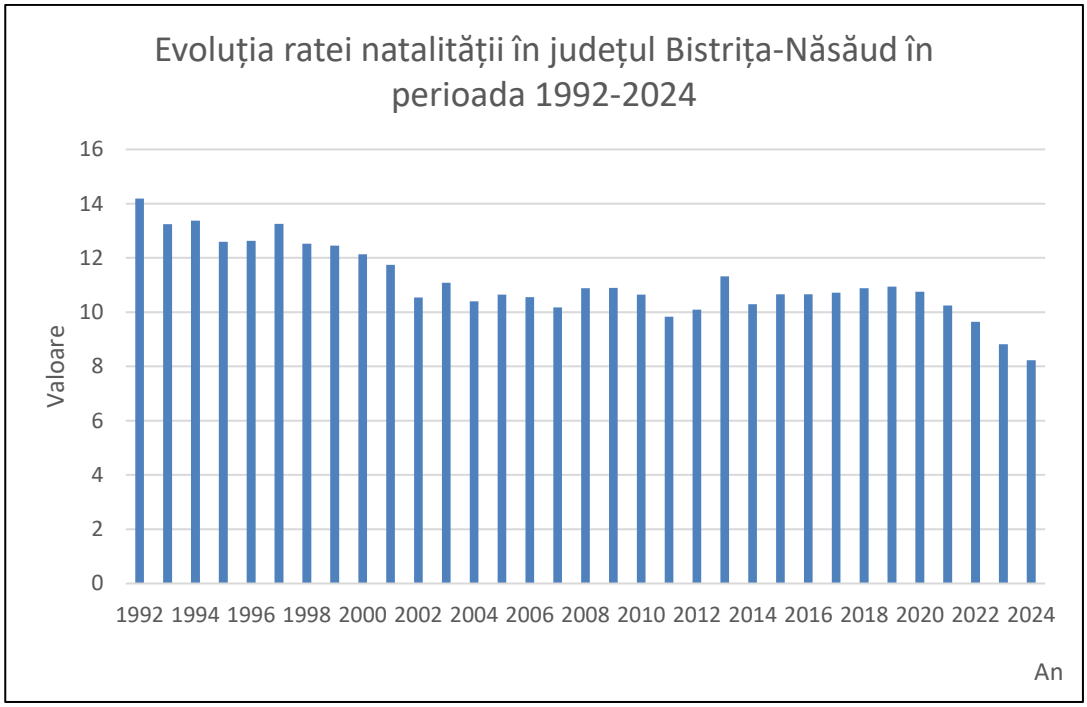

Fig. 2.20 EVOLUȚIA RATEI NATALITĂȚII ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

În ansamblu, se poate constata că rata natalității (fig. 2.20) a avut aceeași evoluție ca și numărul de născuți vii. Valoarea maximă s-a înregistrat la începutul perioadei de analiză, anul 1992, când se prezenta o rată a natalității de 14,19‰, în vreme ce valoarea minimă s-a înregistrat în ultimul an pentru care există date disponibile, și anume anul 2024, respectiv 8,23‰.

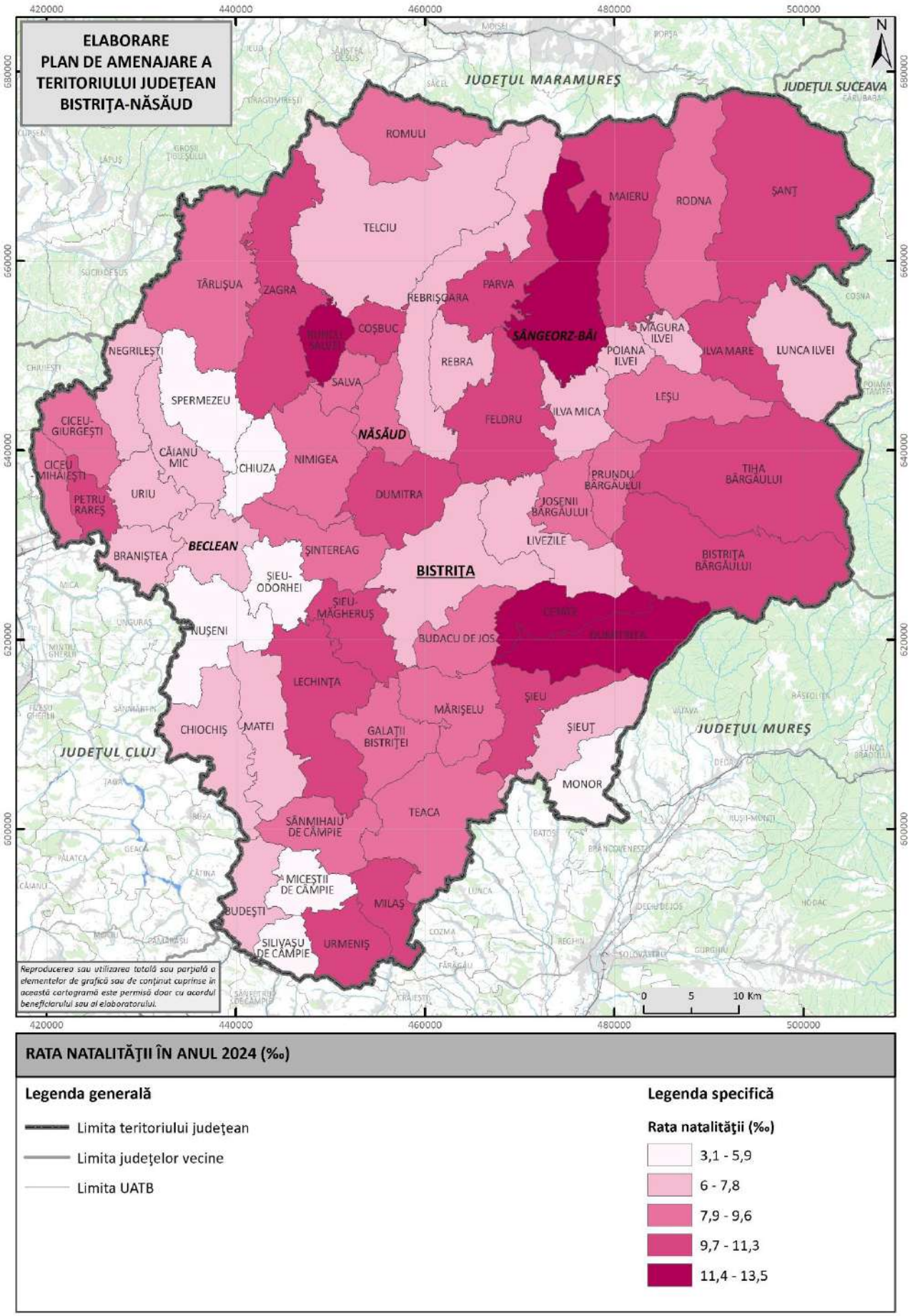

Fig. 2.21 RATA NATALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

După anul 2000, rata natalității a scăzut în județul Bistrița-Năsăud sub 12‰ în fiecare an, iar după anii 2020, rata natalității a scăzut la valori sub 10‰ cu excepția anului 2021, când se înregistrează puțin peste 10‰ (10,25‰). Tendința este în continuare de scădere deoarece populația de vârstă fertilă este ea însăși în scădere în raport cu populația totală, pe de o parte, iar rata fertilității s-a stabilizat la valori scăzute, pe măsură ce modelul de familie cu număr mic de copii (1 sau 2 copii în cele mai multe cazuri) s-a generalizat la nivelul întregii societăți românești.

La nivelul anului 2024, rata natalității în cadrul județului Bistrița-Năsăud era superioară celei de la nivel național. Rata natalității județului Bistrița-Năsăud a prezentat fluctuații ascendente și descendente de-a lungul perioadei 1992-2024. Până în anul 2002, tendința a fost una descendentă. Din 2003 și până în 2014 valorile au alternat constant pentru ca mai apoi, din 2015 până în 2019 tendința să fie una ascendentă. Începând cu anul 2020, atât pe fondul izbucnirii pandemiei de COVID-19, cât și datorită migrațiilor și a populației vârstnice în ponderi mari, aceasta a regresat, declin care se continuă și în prezent.

În profil teritorial, s-a decis realizarea unei analize a ratei natalității în ultimul an pentru care există date disponibile și anume anul 2024, dar și o analiză a ratei medii a natalității din ultimii 5 ani (2020-2024), pentru a estompa eventualele valori excepționale care pot să apară la nivelul unităților administrativ-teritoriale de bază în decursul unui singur an. În special în cazul comunelor mai mici, valorile ratei natalității pot să varieze extraordinar de mult de la un an la altul, și este de preferat ca analiza să se facă pe mai mulți ani.

În anul 2024 (fig. 2.21), rata natalității la nivel județean a fost de 8,23‰. Printre comunele cu cele mai ridicate valori putem aminti: Runcu Salvei (13,22‰), Dumitrița (11,93‰), Ilva Mare (11,32‰), Petru Rareș (11,28‰), Parva (11‰), Tiha Bârgăului (10,89‰), Maieru (10,7‰), Șieu (10,54‰), Bistrița Bârgăului (10,49‰), Milaș (10,41‰). De asemenea, se mai pot avea în vedere localități din apropierea centrelor urbane, unde populația tânără a avut valori ridicate: Cetate (12,58‰), Dumitra (11,31‰), Șieu-Măgheruș (10,08‰). La aceasta s-ar mai putea adăuga și prezența populației de etnie romă, cu natalitate tradițional mai ridicată decât media. Dintre centrele urbane din județul Bistrița-Năsăud, orașul Sângeorz-Băi (13,52‰) a înregistrat cea mai mare valoare, fiind de altfel și maxima de la nivelul județului.

La capătul opus, cele mai scăzute valori ale ratei natalității se înregistrează în comuna Șieuț (6,17‰) urmată de Chiochiș (6,14‰), Chiuza (5,91‰), Silivașu de Câmpie (5,75‰), Spermezeu (5,67‰), Monor (5,55‰), Nușeni (4,87‰), Șieu-Odorhei (3,64‰), Micești de Câmpie (3,08‰). Situația este cu adevărat îngrijorătoare, mai ales în cazul orașelor, care ar trebui

să aibă o structură echilibrată pe grupe de vârstă, care să permită o natalitate mai ridicată. În cazul comunelor explicația rezidă din îmbătrânirea demografică accelerată din ultimii ani, lipsa populației tinere, care în general a emigrat spre centrele urbane. Pe de altă parte, nici măcar centrele urbane mari nu prezintă valori ridicate ale ratei natalității. Astfel, sub media județeană se remarcă orașul Beclean (7,8‰) și municipiul Bistrița (6,23‰), la nivelul municipiului fiind și cea mai redusă valoare dintre toate centrele urbane. Acest fapt se poate explica parțial prin fenomenul de suburbanizare, respectiv emigrarea unei părți din populația tânără din aceste orașe în comunele periurbane, fapt care accelerează fenomenul de îmbătrânire demografică inclusiv la nivelul centrelor urbane importante.

Analiza ratei medii a natalității pe perioada ultimilor cinci ani (2020-2024) (fig. 2.22) pentru care au fost disponibile datele relevă o situație ușor asemănătoare cu cea de la nivelul ultimului an analizat (2024). La nivelul județului, rata medie a natalității a fost de 9,54‰. Valoarea maximă a ratei natalității s-a înregistrat în orașul Sângeorz-Băi (14,95‰). Valori ridicate ale ratei natalității (peste 10‰) s-au menținut ca în cazul anului 2024 în comunele: Dumitra (13,56‰), Cetate (13,45‰), Dumitrița (12,44‰), Parva (12,37‰), Maieru (12,24‰), Tiha Bârgăului (11,22‰), Șieu-Măgheruș (11,03‰), Runcu Salvei (10,9‰).

Valorile minime s-au înregistrat în comunele Șintereag (6,98‰), Nușeni (6,91‰), Chiochiș (6,85‰), Șieu-Odorhei (6,66‰), Ciceu-Giurgești (6,32‰), Braniștea (6,09‰), Silivașu de Câmpie (5,24‰). Minimul județean se înregistrează în Miceștii de Câmpie (5,01‰). Aceste valori scăzute ale ratei natalității sunt îngrijorătoare pentru aceste comune, care experimentează un declin demografic accelerat. Situația este și mai gravă în cazul centrelor urbane, precum orașul Beclean și municipiul Bistrița. Singurul oraș care a înregistrat valori mai ridicate ale ratei natalității a fost Sângeorz-Băi (14,95‰), fiind în același timp și unitatea administrativ-teritorială cu cea mai mare valoare de la nivel județean. Se poate afirma, în aceste condiții, că rata natalității a fost mai ridicată, în ansamblu, în mediul rural decât în mediul urban la nivelul județului Bistrița-Năsăud.

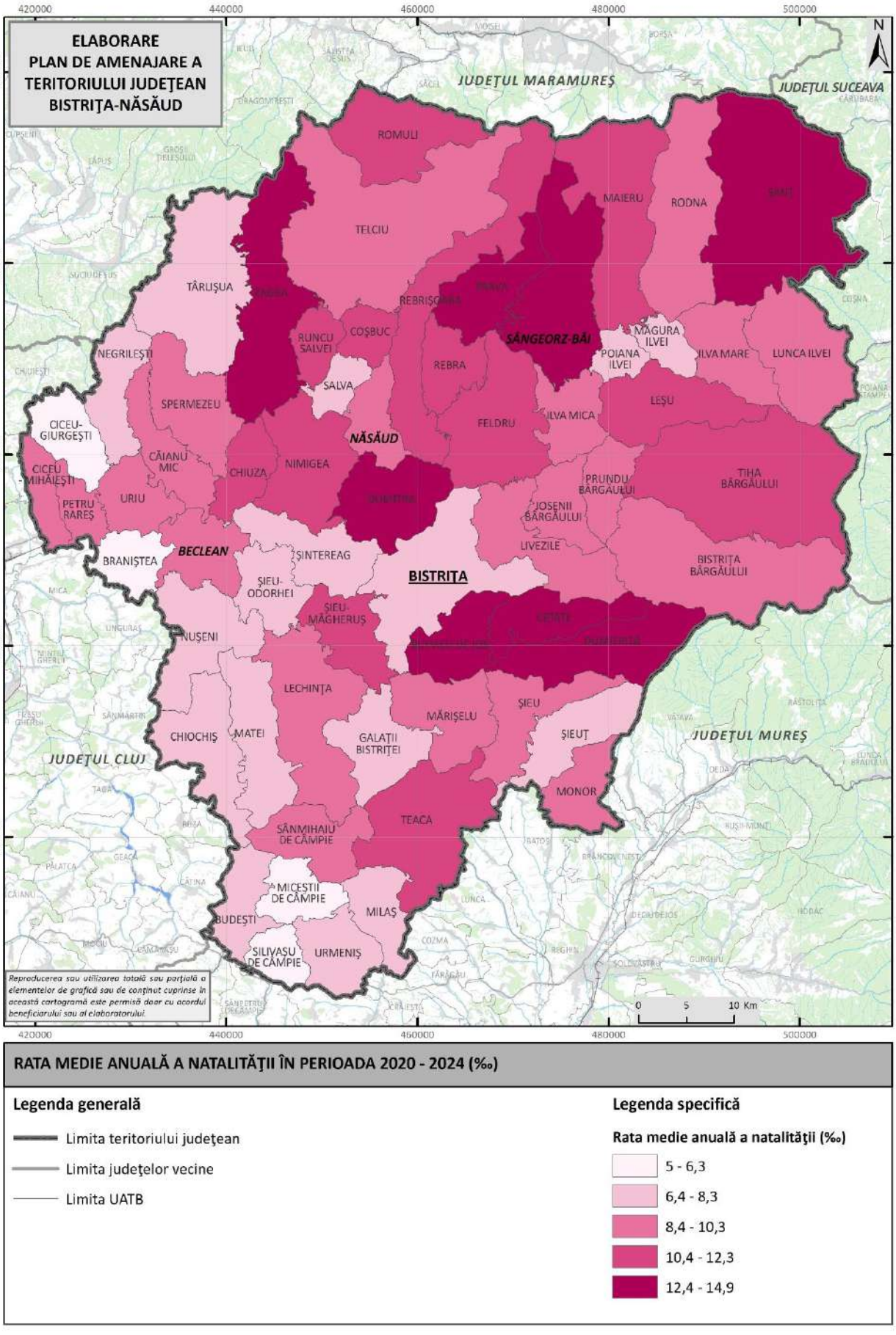

Fig. 2.22 RATA MEDIE ANUALĂ A NATALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

2.14. Rata generală de fertilitate

Rata generală de fertilitate reprezintă numărul născuților vii dintr-un an raportat la populația feminină de vârstă fertilă (15-49 ani) de la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în numărul de născuți vii la 1000 de femei de vârstă fertilă (15-49 ani). La nivelul județului Bistrița-Năsăud, datele sunt disponibile pentru intervalul 1990-2024. Rata fertilității poate exprima mai corect tendințele în ceea ce privește natalitatea, deoarece raportarea nu se face la populația totală, ci doar la femeile de vârstă fertilă.

Rata fertilității (fig. 2.23) a avut o evoluție similară cu cea a natalității, scăzând constant, de la 68,4‰ în anul 1990, maxima perioadei la 35,9‰ în anul 2024, când s-a înregistrat și valoarea minimă. Deși de-a lungul anilor a suferit oscilații, tendința generală pe care a înregistrat-o a fost una descendentă. Valori scăzute au început să se înregistreze după anul 2000, iar după anul 2020 au scăzut cel mai mult, fiind de altfel și perioada în care s-au înregistrat valorile minime. Minimul principal a fost înregistrat în anul 2024, ultimul pentru care există date, 35,9‰.

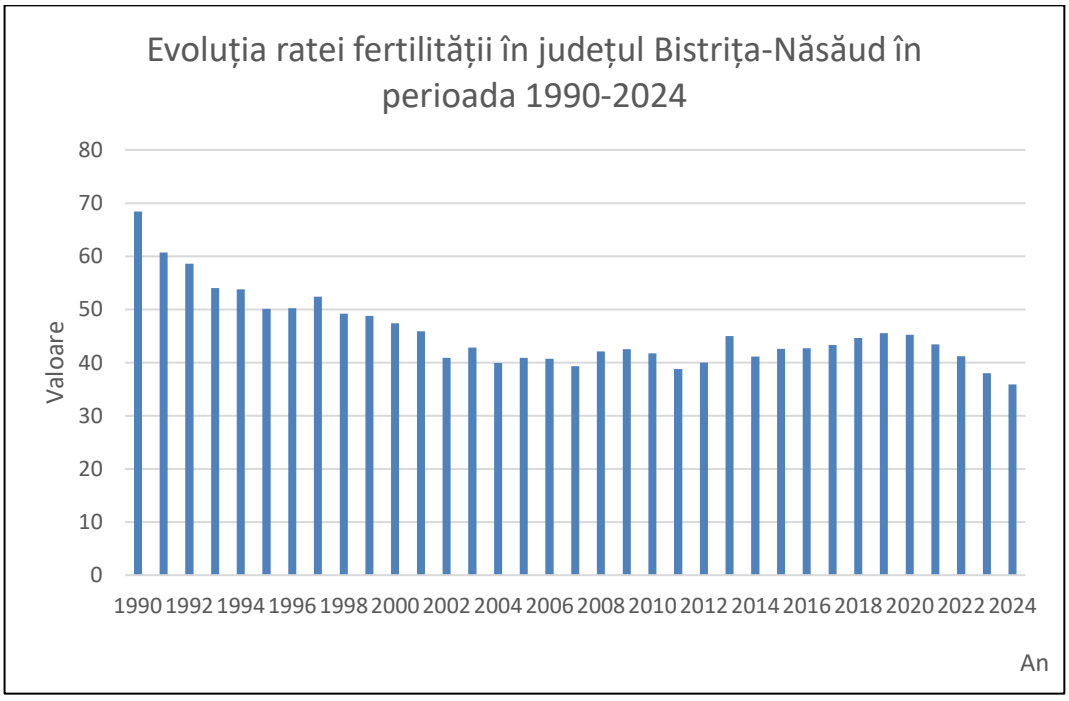

Fig. 2.23 EVOLUȚIA RATEI GENERALE A FERTILITĂȚII ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1990-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Comparativ cu valorile ratei generale a fertilității la nivel național, valorile din județul Bistrița-Năsăud au fost mai mari în primii ani ai perioadei analizate, pentru a scădea aproximativ după anul 2000, când însă s-au menținut totuși peste media națională. Județul Bistrița-Năsăud prezintă valori mai mari inclusiv în raport cu valorile de la nivelul regiunii Nord-Vest.

În ultimul an pentru care există date, 2024, valoarea ratei fertilității din județul Bistrița-Năsăud a fost redusă (35,9‰), însă peste media României (29,8‰) și a Regiunii Nord-Vest (33,2‰). Această tendință de scădere din ultimii ani poate fi pusă în special pe seama izbucnirii pandemiei de COVID-19, dar și altor evenimente care au afectat încrederea populației și stabilitatea în regiune (de exemplu, războiul din Ucraina). Valoarea ratei fertilității în mediul urban (30,8‰) este mai scăzută decât cea din mediul rural (39,5‰) în anul 2024, dar această diferență a existat și în anii anteriori, fapt care oferă o explicație pentru natalitatea mai scăzută din mediul urban în județul Bistrița-Năsăud.

Pe grupe de vârstă a mamei, în anul 2024, valoarea maximă a fertilității s-a înregistrat în cazul mamelor cu vârste între 25 și 29 de ani (85‰), urmată de grupa de vârstă 20-24 de ani (64,1‰) și cea de 30-34 de ani (61,9‰). Rata fertilității scade la grupa de vârstă de 35-39 ani (31‰) și la grupa de vârstă 15-19 de ani (24,2‰), precum și la 40 de ani și peste (6,4‰ pentru grupa de vârstă 40-44 de ani).

2.15 Numărul total de decese. Rata mortalității

Numărul total anual de decese la nivelul județului Bistrița-Năsăud (fig. 2.24) s-a menținut constant în perioada supusă analizei, cu o tendință de creștere spre finalul intervalului pe fondul pandemiei, valorile fiind cuprinse între 3000 și 5000 de decese anual, cu unele variații. Valoarea minimă de 2965 de decese s-a înregistrat în anul 2023, iar cea maximă, 4637 de decese, în anul 2021. Numărul de decese a crescut în anii pandemiei, depășind 4000 în 2020 și 2021. Ulterior a început să scadă, iar pentru ultimul an cu date disponibile (2024) valoarea a fost de 3181 de decese.

Rata mortalității se obține raportând numărul de decese dintr-un an la numărul total de locuitori din acel an. Valoarea se exprimă la 1000 de locuitori (‰). La fel ca și rata natalității, rata mortalității permite comparații între unități teritoriale de mărimi diverse sau în perioade diferite de timp, indiferent de numărul total de locuitori.

La fel ca și numărul total de decese, rata mortalității s-a menținut constantă în perioada analizată, cu excepția perioadei de pandemie. De la 9,87‰ în anul 1992, în anul 2024 ajunge la o valoare de 9,83‰ (fig. 2.25). Valoarea maximă s-a înregistrat în anul 2021 (14,17‰), iar minima în anul 2023 (9,15‰). De la 10,05‰ în 2019, în anul 2020 a urcat la o valoare de 12,46‰, iar în anul 2021 la 14,17‰. În ultimii ani pentru care există date, rata mortalității a scăzut până la minimul absolut în anul 2023, 9,15‰, dar în anul 2024, ultimul pentru care există date, a înregistrat o ușoară tendință ascendentă, înregistrând o valoare de 9,83‰.

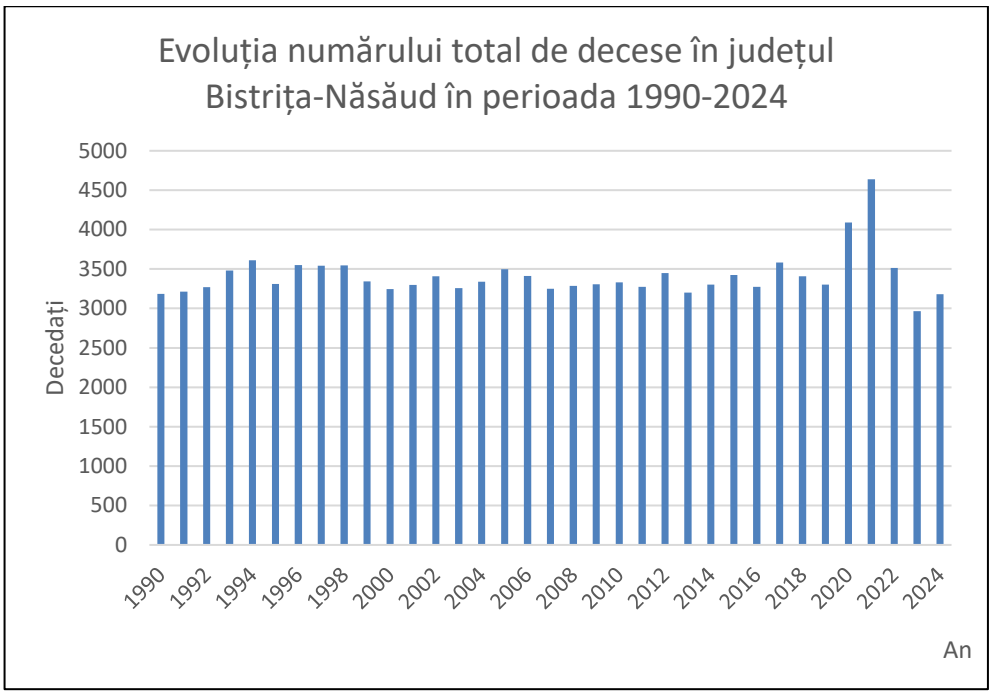

Fig. 2.24 EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE DECESE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1990-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

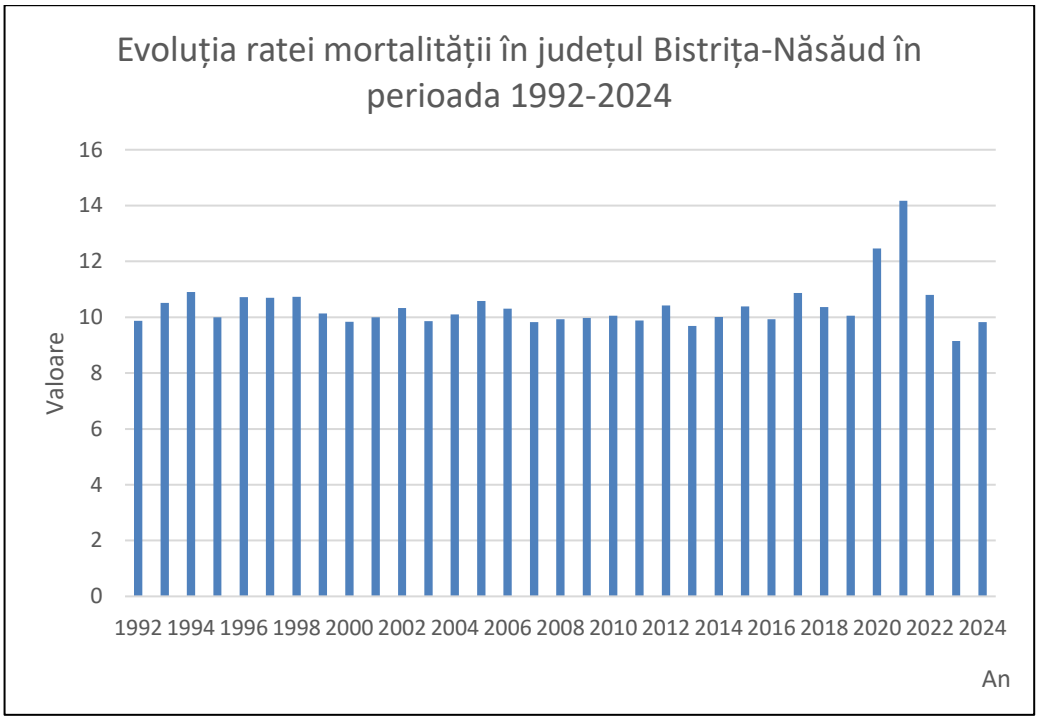

Fig. 2.25 EVOLUȚIA RATEI MORTALITĂȚII ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

În profil teritorial, analiza s-a realizat la nivelul unităților administrativ-teritoriale de bază atât pentru anul 2024, cât și pentru perioada ultimilor cinci ani (2020-2024), din aceleași motive expuse și în cazul ratei natalității.

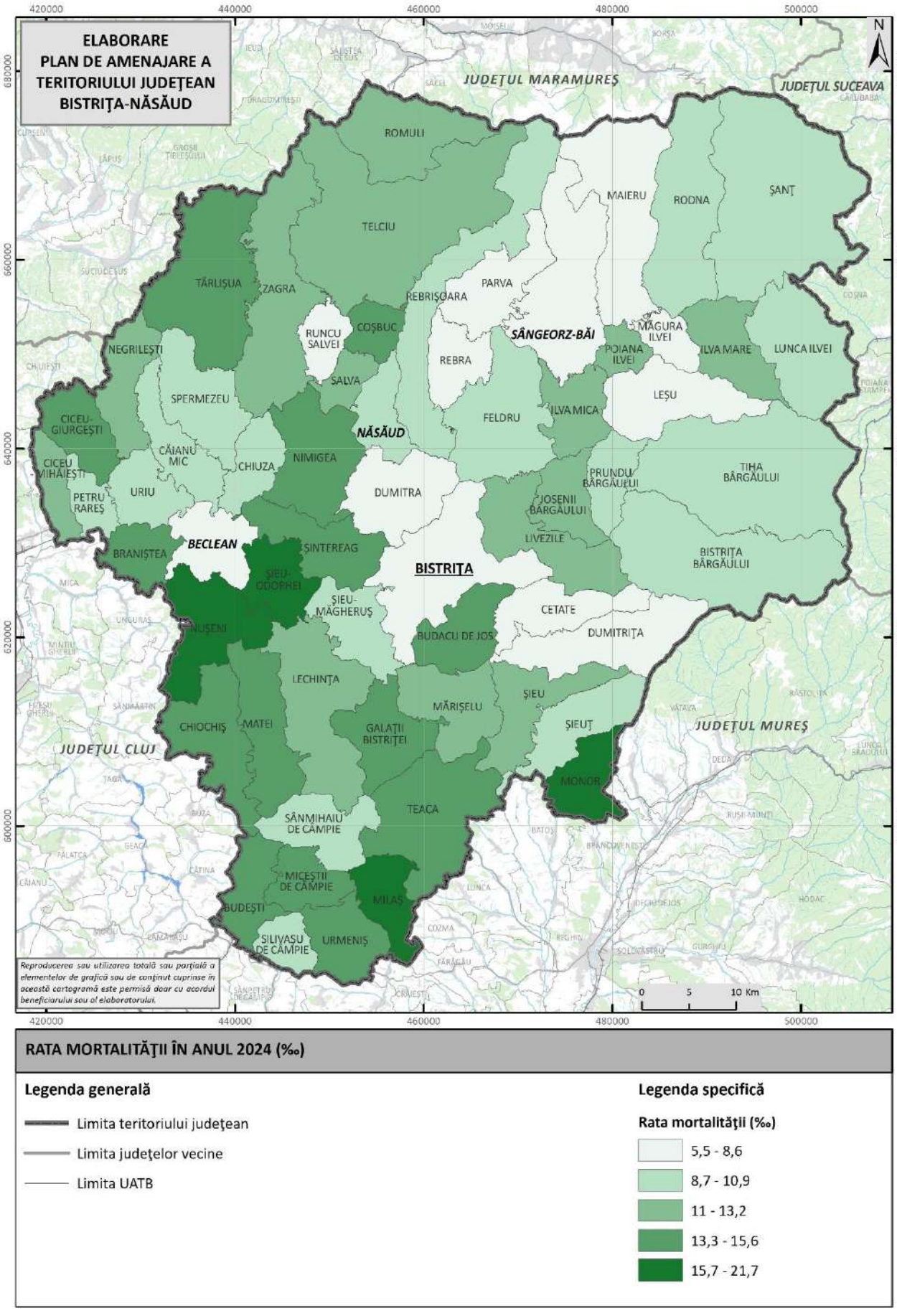

Fig. 2.26 RATA MORTALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

În anul 2024 (fig. 2.26), rata mortalității la nivelul județului a fost de 9,83‰. Cele mai ridicate valori ale ratei mortalității s-au înregistrat în comunele din partea sudică a județului, areal unde și îmbătrânirea demografică este mai vizibilă. Astfel, avem în vedere comunele Milaș (21,68‰), cu cea mai mare valoare din județ, Monor (17,43‰), Budești (15,52‰), Miceștii de Câmpie (15,42‰), Matei (15,31‰), Urmeniș (15,14‰), Teaca (15,11‰), Galații Bistriței (14,66‰), Chiochiș (14,59‰). Aceste comune au fost printre cele mai afectate de fenomenul de îmbătrânire demografică, iar o pondere ridicată a populației vârstnice a determinat și o rată ridicată a mortalității. La acestea s-ar mai putea adăuga și Șieu-Odorhei (20,03‰), Nușeni (16,87‰), Ciceu-Giurgești (15,54‰), Târlișua (15,19‰) și Braniștea (15,01‰). În ceea ce privește centrele urbane, orașul cu cea mai mare valoare a ratei mortalității este Năsăud (8,84‰).

Valorile minime ale ratei mortalității s-au înregistrat în anul 2024 în comunele cu ponderi ridicate ale populației tinere, respectiv ponderi scăzute ale populației vârstnice, precum Dumitra (8,4‰), Leșu (8,15‰), Cetate (7,74‰), Maieru (7,18‰), Dumitrița (6,86‰), Parva (5,5‰). La nivelul centrelor urbane se remarcă ponderi reduse în municipiul Bistrița (7,54‰) și orașul Sângeorz-Băi (7,29‰).

Analiza ratei mortalității pe ultimii cinci ani (media anilor 2020-2024) (fig. 2.27) a relevat o situație destul de asemănătoare cu cea tocmai descrisă pentru anul 2024. Valorile sunt mai ridicate decât în anul 2024 luându-se în considerare situația pandemică (2020-2022), cu valori ridicate ale ratei mortalității. Rata medie anuală la nivel județean pentru perioada 2020-2024 a fost de 11,28‰. Tot comunele din regiunea sudică a județului au înregistrat cele mai ridicate valori ale ratei mortalității, cu un maxim în comuna Monor (24,44‰), urmată de Sânmihaiu de Câmpie (22,6‰), Milaș (21,97‰), Miceștii de Câmpie (21,39‰), Silivașu de Câmpie (20,46‰), Budești (20,16‰), Matei (19,62‰), Urmeniș (18,81‰). Valori mari se mai remarcă și în alte comune precum: Ciceu-Giurgești (21,56‰), Șieu-Odorhei (20,56‰), Chiochiș (20,09‰), Braniștea (18,62‰). Asemenea anului 2024, din cadrul centrelor urbane, cea mai mare valoare este în cadrul orașului Năsăud, 10,95‰.

Valorile minime s-au înregistrat în localitățile periurbane ale orașelor sau în relativa apropiere a acestora. În acest context, valori sub 10‰ putem avea în vedere în localități precum Cetate (9,44‰), Dumitrița (8,91‰), Parva (8,83‰), Maieru (8,76‰), Dumitra (8,14‰) și Rebra (7,77‰), cea din urmă fiind și localitatea cu cea mai redusă valoare de la nivelul județului. Din perspectiva centrelor urbane, tot valori sub 10‰ s-au înregistrat în orașul Beclean (9,54‰), municipiul Bistrița (8,26‰) și orașul Sângeorz-Băi (7,84‰).

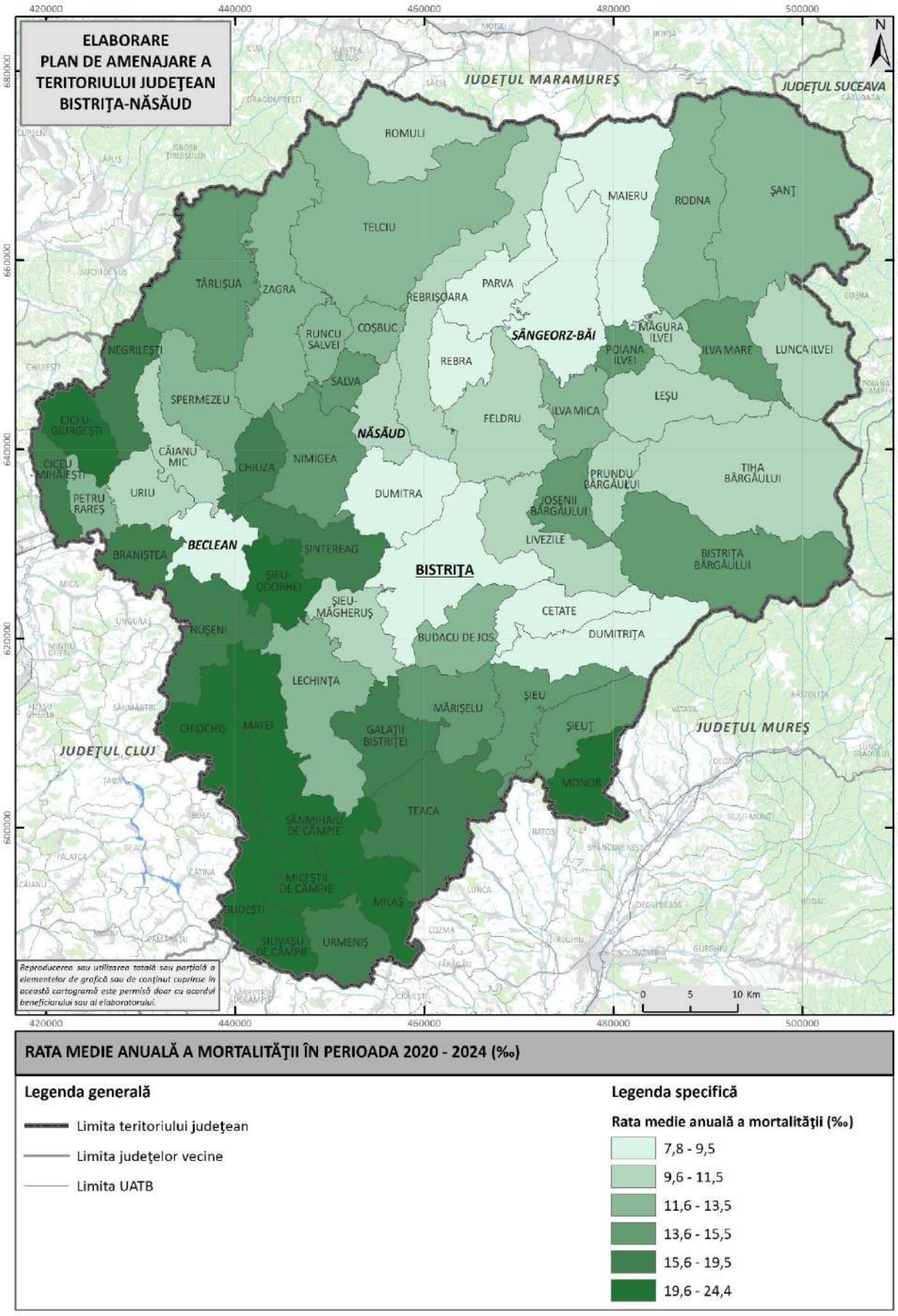

Fig. 2.27 RATA MEDIE ANUALĂ A MORTALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

2.16 Mortalitatea infantilă

Mortalitatea infantilă se referă la numărul decedaților cu vârsta de sub 1 an.

Reprezintă un indicator esențial, nu doar din perspectivă strict demografică, ci și din perspectivă economică și socială, deoarece mortalitatea infantilă reflectă, într-o oarecare măsură, gradul de atenție medicală care se oferă mamelor și nou-născuților, asistența medicală la naștere și imediat după aceea, accesul la serviciile medicale, dar, într-un sens mai larg, și nivelul de educație al mamelor, nivelul de igienă, modalitățile în care societatea, în ansamblu, își concentrează atenția și resursele asupra nou-născuților și familiilor acestora.

În județul Bistrița-Năsăud, la fel ca și în restul țării, mortalitatea infantilă a cunoscut o evoluție descendentă în ultimele decenii, de la valori de peste 100 de decese ale copiilor la începutul anilor 1990 la valori sub 20 de decese. În anul 2024 s-a atins cea mai mică valoare și anume 15 decese (fig. 2.28).

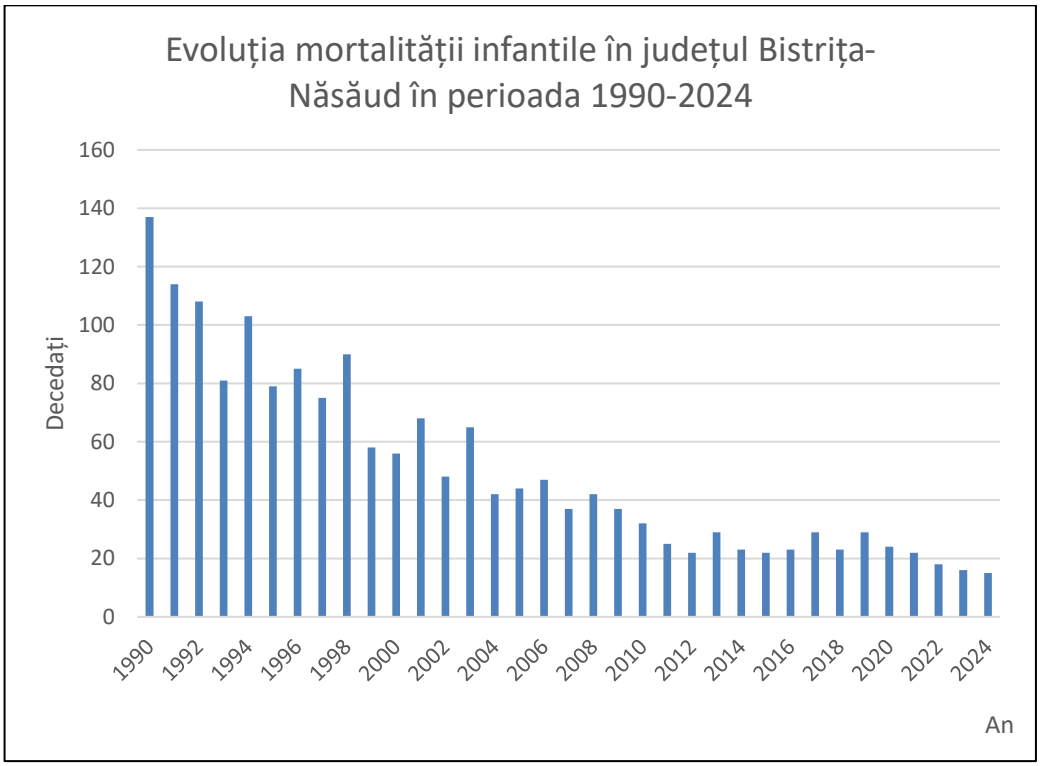

Fig. 2.28 EVOLUȚIA MORTALITĂȚII INFANTILE ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1990-2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Însă, cu toate acestea, s-au mai remarcat fluctuații în perioada supusă analizei. Cea mai mare valoare s-a înregistrat în anul 1990 (137 de decese). Începând cu anii 2000, mortalitatea infantilă a scăzut la valori sub 70 de decese. Evoluția descendentă a mortalității infantile reflectă

în bună măsură evoluția pozitivă a societății românești în ultimele decenii, sub toate aspectele, dar în primul rând cel al asistenței medicale acordate nou-născuților, precum și mamelor, înainte de naștere, la naștere și după naștere.

În fiecare an, mortalitatea infantilă a fost mai ridicată în mediul rural comparativ cu mediul urban, diferență care nu pare a se micșora. Această diferență existentă între cele două medii de rezidență a fost cuprinsă între circa 10-40 de decese de-a lungul intervalului.

Aceste valori reduse ale mortalității infantile pot fi puse, pe lângă ideea dezvoltării domeniului medical la nivel național și a unei educații tot mai bune a femeilor, și pe seama faptului că rata natalității este una redusă, atenția acordată copiilor este tot mai ridicată și, inevitabil, mortalitatea infantilă prezintă ponderi reduse.

La nivelul unităților administrativ-teritoriale de bază, o analiză este mult mai dificil de făcut, deoarece valoarea ratei mortalității infantile este nulă în multe comune, unde numărul de nou născuți este de altfel foarte redus.

2.17 Numărul de stabiliri cu domiciliul în județul Bistrița-Năsăud. Rata imigrației

Numărul de stabiliri cu domiciliul în județul Bistrița-Năsăud a avut în general o evoluție ascendentă cu anumite fluctuații.

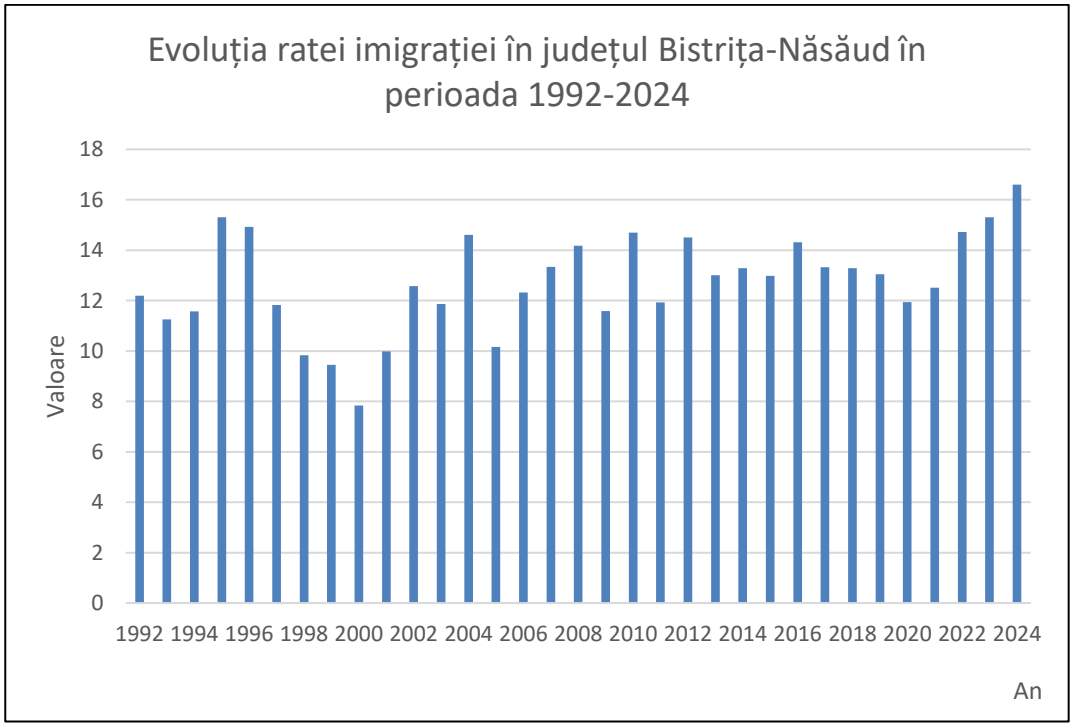

Fig. 2.29 EVOLUȚIA RATEI IMIGRAȚIEI ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

În perioada analizată, valoarea cea mai ridicată a ratei imigrației a fost înregistrată în anul 2024 (16,6‰), iar cea mai redusă în anul 2000, 7,84‰. Începând cu anul 2021, rata imigrației a crescut constant până în anul 2024, ultimul pentru care există date. Astfel, de la 11,94‰ în anul 2020, ajunge la 12,51‰ în anul 2021, la 14,72‰ în 2022, la 15,3‰ în 2023, iar în anul 2024 la 16,6‰.

Rata imigrației reprezintă raportul dintre numărul persoanelor stabilite cu domiciliul în județul Bistrița-Năsăud într-un an și numărul total de locuitori din acel an, și se exprimă la 1000 de locuitori. Spre deosebire de numărul de stabiliri cu domiciliul, rata imigrației permite comparații între unități teritoriale de mărimi diverse sau în perioade diferite de timp, indiferent de numărul total de locuitori.

Analiza ratei imigrației s-a realizat pentru perioada 1992-2024. Conform fig. 2.29, se poate constata o evoluție ascendentă a ratei imigrației. Începând cu anul 2012, de când rata imigrației a depășit constant 12‰, imigrația a avut în fiecare an un aport mai important la creșterea populației județului decât natalitatea. Valoarea minimă a ratei imigrației s-a înregistrat în anul 2000, și anume 7,84‰, dar valorile au crescut semnificativ începând cu anul 2012 și mai mult după 2020, când s-au înregistrat și valorile maxime ale intervalului, ajungând la 16,6‰ în anul 2024. În ciuda unei creșteri aparent constante, în unii ani s-au înregistrat și regrese de moment.

În profil teritorial, s-a decis realizarea unei analize a ratei imigrației în ultimul an pentru care există date disponibile, și anume anul 2024, dar și o analiză a ratei medii a imigrației din ultimii 5 ani (2020-2024).

În anul 2024, rata imigrației la nivelul județului Bistrița-Năsăud a fost de 16,6‰. Cele mai ridicate valori ale ratei imigrației s-au înregistrat în comuna Sânmihaiu de Câmpie (80,89‰) urmată de comuna Budacu de Jos (36,05‰) și Șieu-Măgheruș (32,55‰). Localitățile Budacu de Jos și Șieu-Măgheruș au înregistrat de altfel valori foarte mari ale ratei imigrației pe tot parcursul ultimilor ani, fiind beneficiarele procesului de suburbanizare (periurbanizare), prin care o parte din populația municipiului Bistrița a preferat să se mute în zona periurbană. Astfel se mai explică și valorile ridicate ale ratei imigrației și din comunele Salva, Șieu-Odorhei, Nușeni, Cetate, Nimigea. Se poate constata faptul că, la nivelul județului Bistrița-Năsăud, în anul 2024 s-a consolidat semnificativ migrația dinspre mediul urban spre mediul rural motiv pentru care centrele urbane prezintă valori relativ reduse (fig. 2.30).

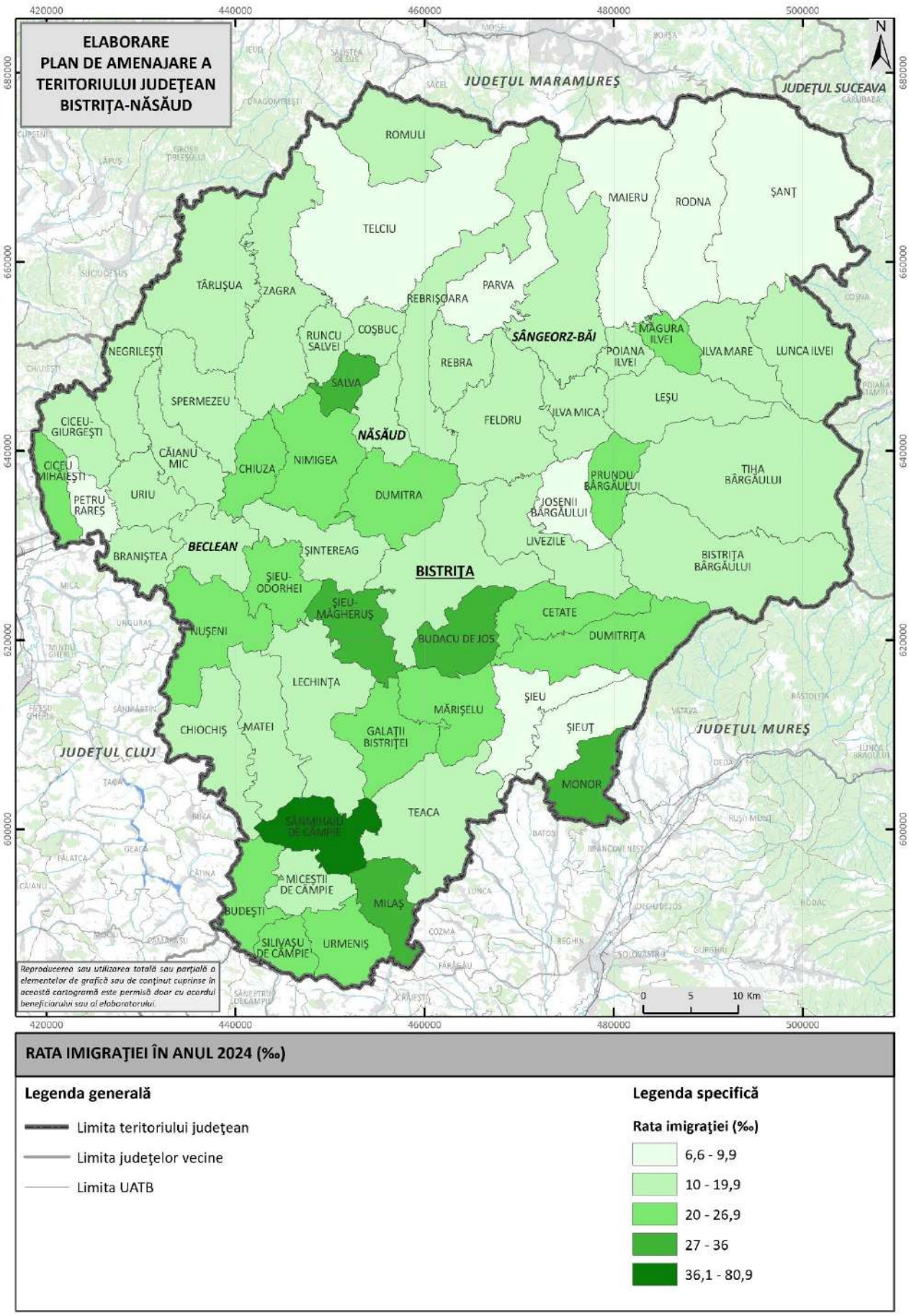

Fig. 2.30 RATA IMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

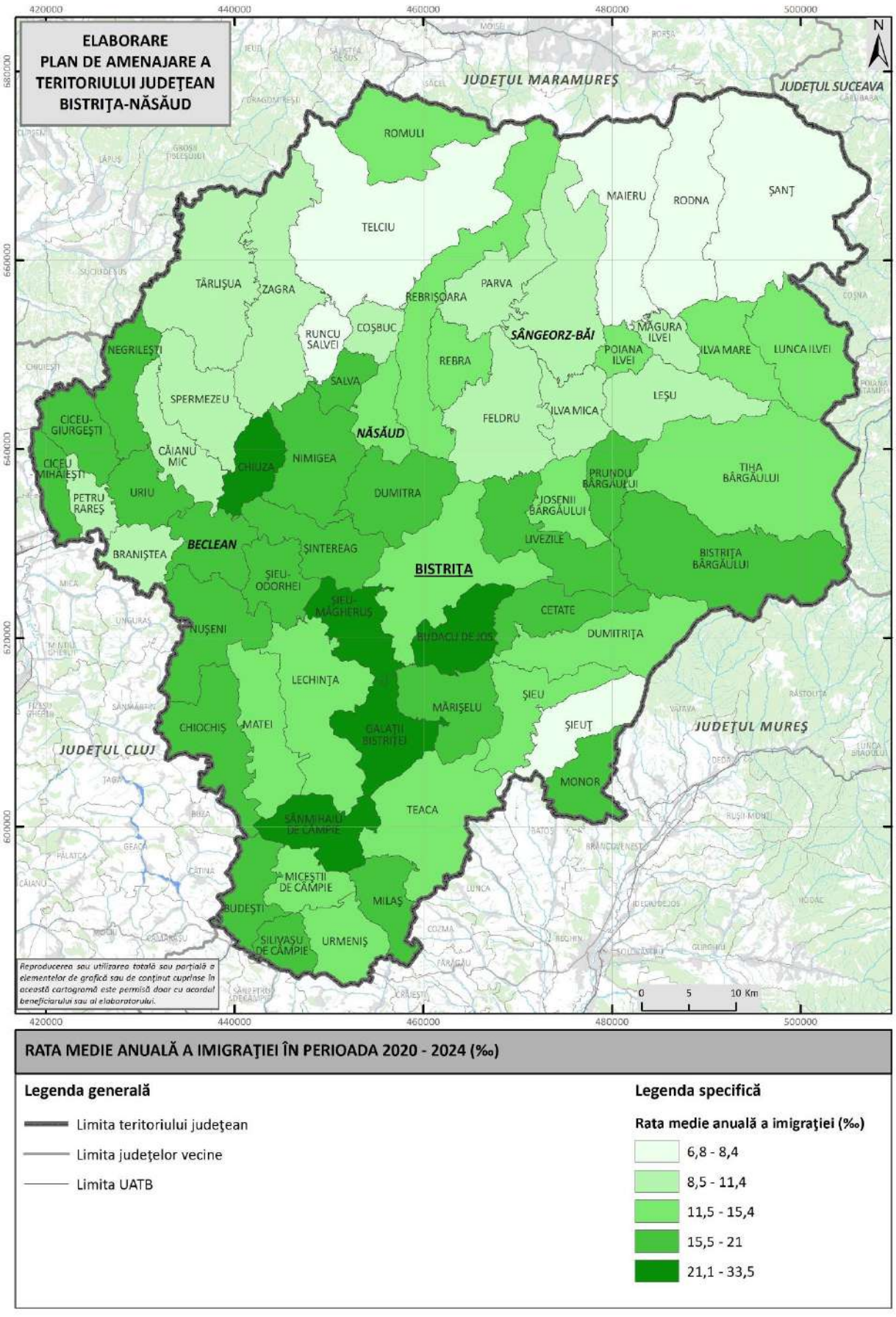

Fig. 2.31 RATA MEDIE ANUALĂ A IMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Valorile cele mai scăzute ale ratei imigrației în anul 2024, sub 10‰ s-au înregistrat în comunele Petru Rareș (9,9‰), Șieu (9,84‰), Josenii Bârgăului (9,55‰), Șieuț (9,45‰), Șanț (8,65‰), Maieru (8,64‰), Parva (7,86‰), Rodna (7,76‰), Telciu (6,56‰). Din perspectiva centrelor urbane, orașul Sângeorz-Băi a înregistrat cea mai mică valoare, 10,65‰.

Analiza ratei medii anuale a imigrației din ultimii 5 ani pentru care există date disponibile (2020-2024) este mai relevantă pentru a reflecta situația din ultima perioadă și trendurile la nivel județean în ceea ce privește imigrația (fig. 2.31). Rata medie la nivel de județ în perioada 2020-2024 a fost de 14,21‰. Și în acest caz, comunele Sânmihaiu de Câmpie, Budacu de Jos și Șieu-Măgheruș prezintă cele mai mari valori, 33,53‰ în Sânmihaiu de Câmpie, 25,45‰ în Budacu de Jos și 23,43‰ în Șieu-Măgheruș. Situația se menține asemenea anului 2024, valorile cele mai mari fiind în proximitatea centrelor urbane și scăzând pe măsură ce ne îndepărtăm de acestea.

În general, localitățile cu rate ridicate ale imigrației se grupează mai mult sau mai puțin circular în jurul municipiului Bistrița (Budacu de Jos, Șieu-Măgheruș, Cetate, Dumitra, Șintereag, Livezile), reflectând așadar în bună măsură fenomenul de suburbanizare.

Valorile cele mai scăzute s-au înregistrat în cadrul localitățile situate spre periferia județului. În acest sens, se remarcă comunele Măgura Ilvei (10,99‰), Braniștea (10,9‰), Petru Rareș (10,8‰), Târlișua (10,77‰), Căianu Mic (10,75‰), Spermezeu (10,02‰), Telciu (8,37‰), Maieru (7,64‰), Șanț (7,64‰), Rodna (6,81‰). La nivelul centrelor urbane, orașul Sângeorz-Băi a înregistrat cea mai mică valoare, 9,71‰. Cu toate acestea, rata imigrației a prezentat valori relativ ridicate, peste 12‰ în majoritatea unităților administrativ-teritoriale din județul Bistrița-Năsăud.

2.18 Numărul de plecări cu domiciliu în județul Bistrița-Năsăud. Rata emigrației

Asemenea numărului de stabiliri cu domiciliul în județul Bistrița-Năsăud, și numărul de plecări cu domiciliul în județul Bistrița-Năsăud a scos în evidență o tendință generală de evoluție ascendentă în perioada analizată. Maximul principal al ratei emigrației a fost înregistrat în anul 2024, 18,18‰, iar minimul principal în anul 2000, 10,45‰. În intervalul 1990-2012 valorile au oscilat constant. Ulterior, după anul 2012 s-au menținut peste 14‰, cu excepția anului 2020 (13,79‰). Trebuie precizat însă că o anumită parte din aceste persoane au emigrat tot în județul Bistrița-Năsăud, deci acest trend crescător trebuie pus în bună măsură pe seama procesului de suburbanizare. În perioada pandemiei, rata emigrației a evoluat asemenea ratei imigrației cu excepția intervalului 2022-2023, când în cazul ratei emigrației s-a remarcat o scădere. Astfel, de

la 13,79‰ în anul 2020, rata emigrației a ajuns la 14,52‰ în anul 2021, la 17,41‰ în 2022, la 17,03‰ în 2023, iar în anul 2024 la 18,18‰.

Rata emigrației reprezintă raportul dintre numărul persoanelor plecate cu domiciliul din județul Bistrița-Năsăud într-un an și numărul total de locuitori din acel an, și se exprimă la 1000 de locuitori. La fel ca și în cazul ratei imigrației, rata emigrației s-a analizat pentru perioada 1992-2024.

Rata emigrației (fig. 2.32) a ajuns să depășească rata mortalității în toți anii. Evoluția sa a fost similară cu cea a numărului de persoane plecate cu domiciliul din județul Bistrița-Năsăud. În perioada 1990-2012 valorile au tot oscilat, pentru a se menține constant ridicate după anul 2012. Comparativ cu rata imigrației, se observă că rata emigrației a înregistrat valori mai ridicate, de unde rezultă un spor migratoriu negativ la nivelul județului Bistrița-Năsăud. Fenomenul de suburbanizare a avut și are însă un rol foarte important în creșterea ratei emigrației (și a imigrației), fiind vorba de o migrație internă, în interiorul județului, astfel că valorile probabil vor mai crește și în viitorul apropiat, în măsura în care acest fenomen va continua.

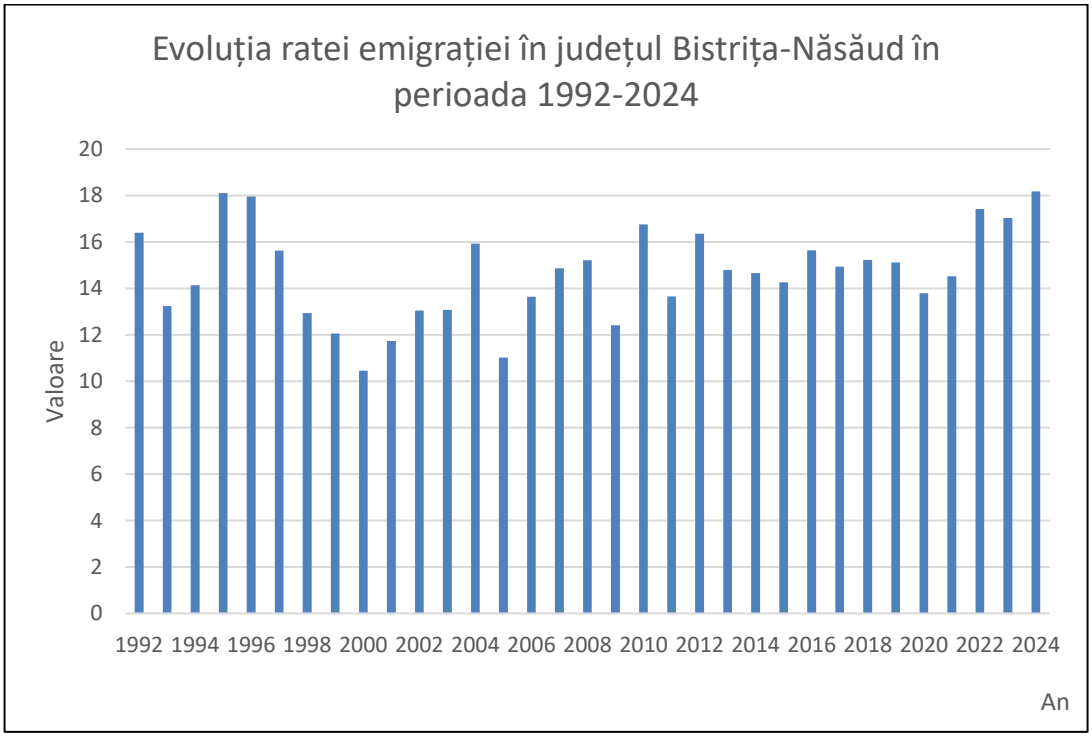

Fig. 2.32 EVOLUȚIA RATEI EMIGRAȚIEI ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

În profil teritorial, s-a realizat o analiză atât a valorilor ratei emigrației în ultimul an pentru care există date disponibile, 2024, cât și a valorilor medii anuale ale ratei emigrației din ultimii cinci ani (2020-2024).

În anul 2024, rata emigrației la nivelul județului a fost de 18,18‰. Valorile cele mai ridicate ale ratei emigrației (fig. 2.33) s-au înregistrat în regiunea sudică: Sânmihaiu de Câmpie (34,89‰), Miceștii de Câmpie (26,72‰), Monor (25,36‰), Urmeniș (25,04‰), Teaca (21,86‰), Lechința (21,81‰). Pe fondul acestor rate mari ale emigrației în regiunea sudică se poate explica și ponderea mare a populației vârstnice. De asemenea, centrele urbane precum orașul Năsăud (27,68‰) și orașul Beclean (22,84‰) au înregistrat ponderi mari. Această rată mare în cadrul centrelor urbane poate fi explicată prin deplasarea către periferie a populației, intervenind din nou fenomenul de suburbanizare. De asemenea, rate ridicate ale emigrației s-au înregistrat și în comune precum Coșbuc (32,17‰), Șintereag (26,85‰), Rebra (24,96‰), Șieu-Odorhei (23,67‰), Rebrișoara (23,57‰).

Valorile minime se înregistrau în comunele Șieuț (13,15‰), Dumitrița (13,12‰), Josenii Bârgăului (13,11‰), Telciu (12,77‰), Șanț (12,68‰), Maieru (12,04‰), Braniștea (11,17‰), orașul Sângeorz-Băi (11,06‰), Chiuza (14,62‰). Nu se concentrează într-un areal anume al județului, dar sunt comune unde ponderea vârstnicilor este ceva mai ridicată ceea ce înseamnă că din considerente medicale și tradiționale, migrează mai puțin.

Pentru a putea analiza o imagine mai de ansamblu a ratei emigrației în ultima perioadă, s-a analizat rata anuală medie a emigrației în ultimii cinci ani, 2020-2024.

Analiza reflectă o situație diferită la nivelul ultimilor cinci ani (fig. 2.34). În perioada 2020-2024, rata medie anuală a emigrației la nivel de județ a fost 16,19‰. Cele mai ridicate rate ale emigrației au fost înregistrate atât în nord, cât și în sud. Amintim în acest context localități precum Silivașu de Câmpie (22,97‰), Sânmihaiu de Câmpie (22,9‰), Rebrișoara (22,66‰), Rebra (22,02‰), Galații Bistriței (20,99‰), Miceștii de Câmpie (19,17‰). La nivelul centrelor urbane, cea mai mare valoare a înregistrat-o orașul Năsăud (23,94‰) fiind și maxima de la nivelul județului. În cazul municipiului Bistrița, valoarea a fost de 15,34‰.

La polul opus, cele mai mici valori ale ratei emigrației au fost distribuite în întreg județul, fără a exista o concentrare anume: Telciu (12,8‰), Șanț (11,93‰), Maieru (11,68‰), orașul Sângeorz-Băi (11,3‰), Runcu Salvei (10,94‰), Braniștea (9,78‰). Motivele acestor valori au fost reamintite mai sus, însă, așa cum se menționase, se are în vederea ponderea mai ridicată a populației vârstnice, mai puțin predispusă la emigrație.

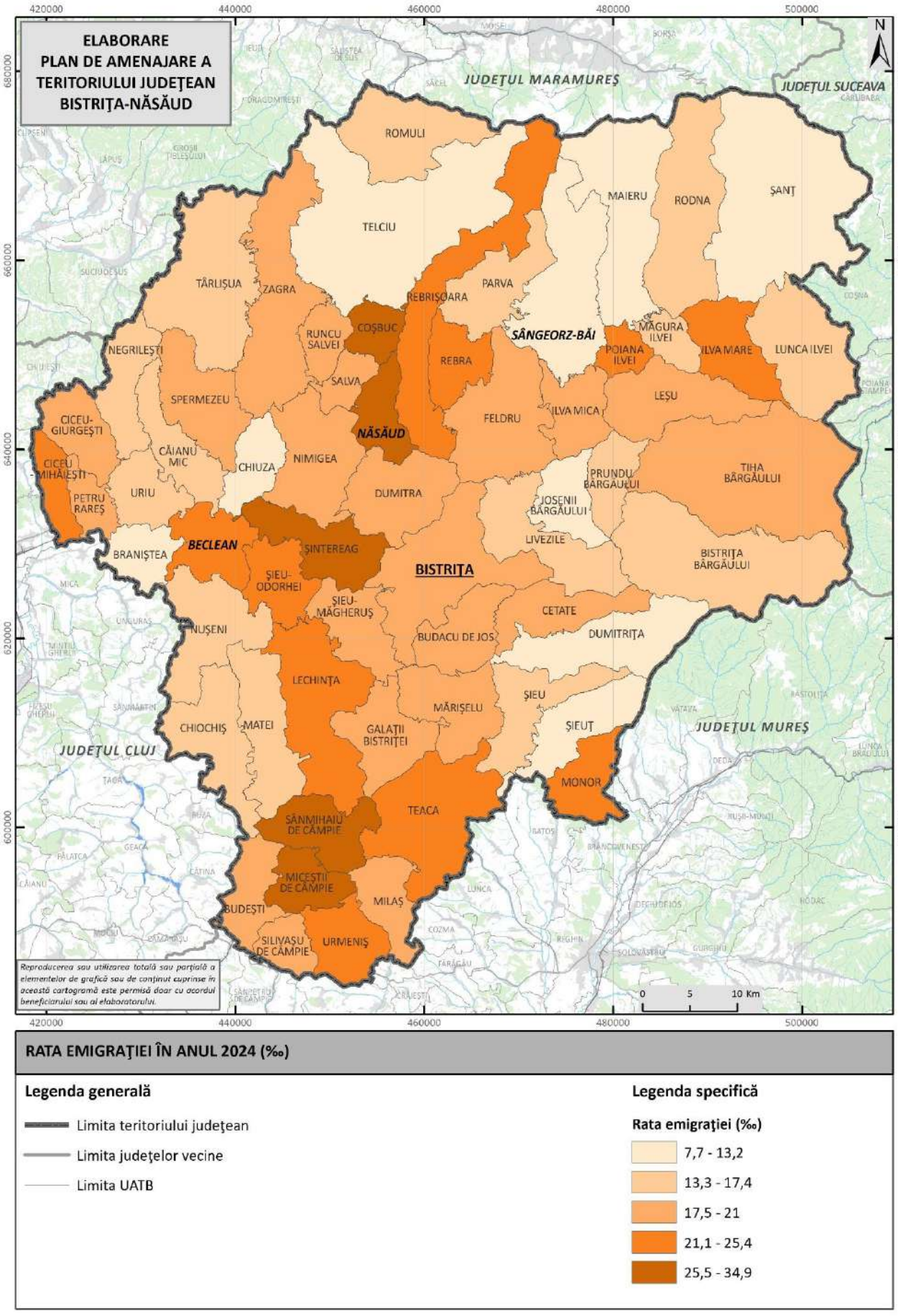

Fig. 2.33 RATA EMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

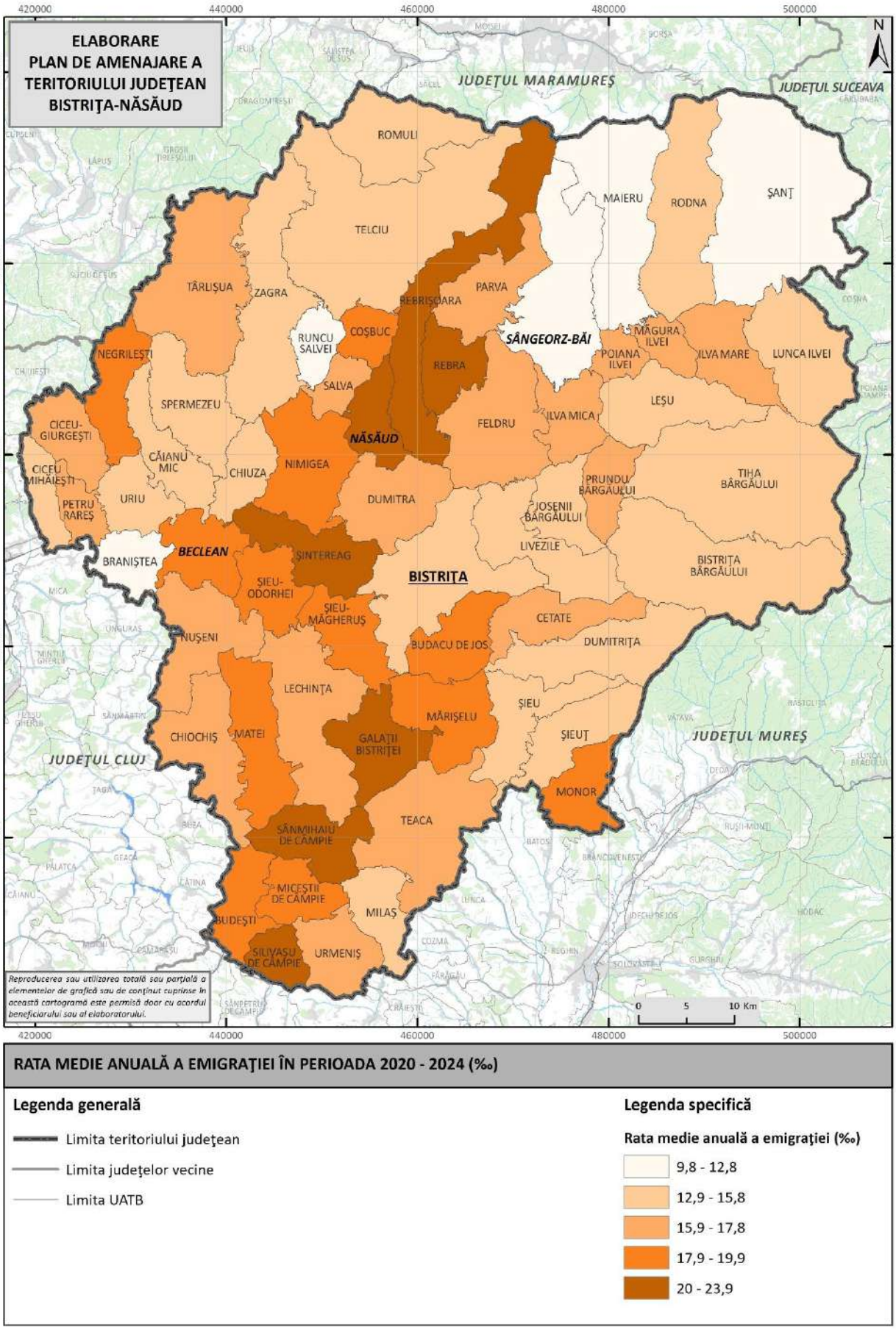

Fig. 2.34 RATA MEDIE ANUALĂ A EMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

2.19 Mișcarea naturală. Sporul natural

Sporul natural rezultă din diferența dintre numărul total de nou născuți și cel de decedați într-un an. Rata sporului natural se calculează prin raportarea acestei diferențe la numărul total de locuitori și se exprimă la 1000 de locuitori.

În județul Bistrița-Năsăud, rata sporului natural (fig. 2.35) a cunoscut o evoluție descendentă, mai ales spre finalul perioadei, de la valori pozitive la început (4,32‰ în anul 1992) la valori negative spre finalul intervalului analizat, odată cu anul 2020. Maxima perioadei a fost înregistrată în anul 1992 (4,32‰), iar minima în anul 2021 (-3,92‰).

Evoluția ratei sporului natural este un rezultat direct al evoluției ratei natalității și a ratei mortalității. În județul Bistrița-Năsăud, la fel ca și în restul țării, rata natalității a suferit un declin începând cu anii 1990. În perioada de analiză, rata mortalității a fost relativ constantă, cu o tendință ascendentă spre finalul perioadei, iar rata natalității a scăzut constant.

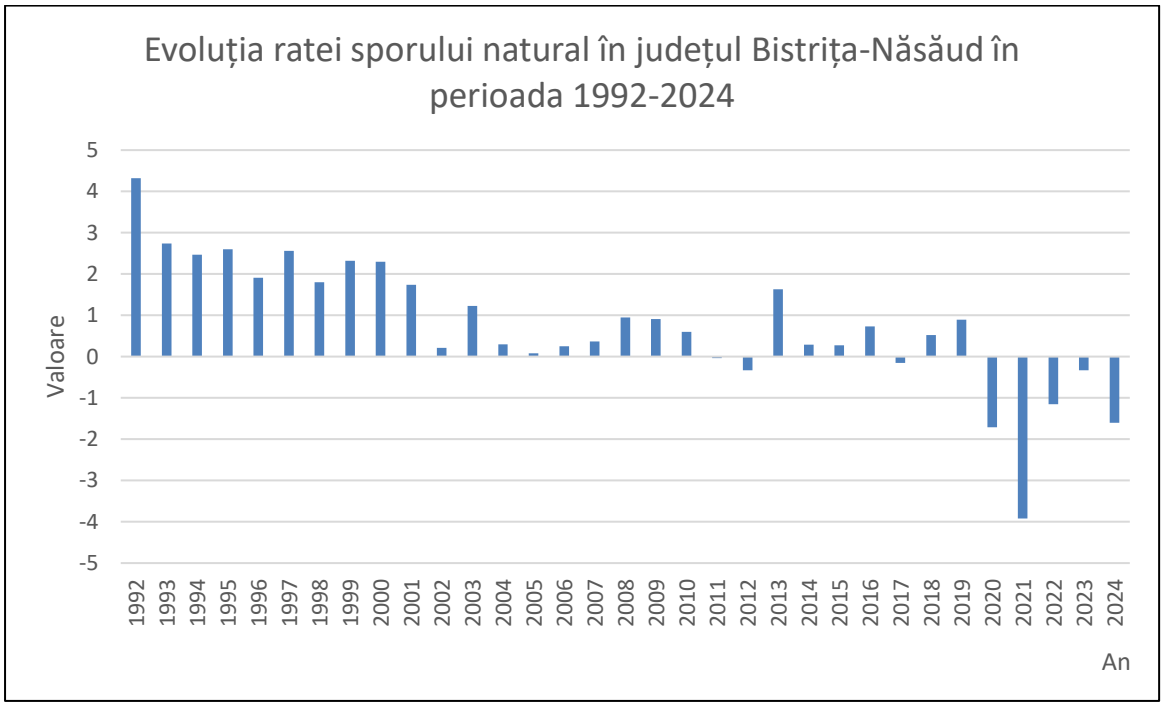

Fig. 2.35 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI NATURAL ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

În ciuda tendințelor care s-au înregistrat în intervalul analizat, rata natalității a avut valori mai mari decât rata mortalității în cea mai mare parte a intervalului, de unde și un spor natural pozitiv până în anul 2019 inclusiv, cu excepția a trei ani, când valorile au fost ușor negative, 2011 (-0,04‰), 2012 (-0,33‰) și 2017 (-0,15‰). Se poate presupune, cu o destulă certitudine, că valorile ratei sporului natural anterioare anului 1992 au fost și mai ridicate, date

fiind valorile mai ridicate ale ratei natalității. Începând cu anul 2020, valorile negative ale ratei sporului total s-au înregistrat an de an, în contextul unei mortalități mai ridicate pe fondul pandemiei de COVID-19. Deși din 2022 valorile par a crește, în ultimul an pentru care există date, 2024, valoarea din nou a scăzut de la -0,33‰ în anul 2023 la -1,6‰ în anul 2024.

În profil teritorial, rata sporului natural a fost analizată atât la nivelul anului 2024, ultimul pentru care există date disponibile, cât și ca valoare medie anuală pentru ultimii cinci ani (2020-2024).

În anul 2024 (fig. 2.36), rata sporului natural la nivelul județului a fost una negativă, -1,6‰. Chiar și în condiții post-pandemice, se constată prezența unor valori pozitive ale ratei sporului natural în anumite unități administrativ-teritoriale: orașul Sângeorz-Băi (6,23‰), Parva (5,5‰), Dumitrița (5,07‰), Cetate (4,84‰), Runcu Salvei (4,67‰), Maieru (3,53‰), Dumitra (2,91‰). Centrele urbane cu o rată pozitivă a sporului natural în anul 2024 au fost orașul Sângeorz-Băi (6,23‰), fiind și maxima de la nivelul județului, și orașul Năsăud (0,18‰). Despre acestea se poate presupune că au cunoscut o ușoară revitalizare și o rejuvenare recentă ca urmare a valorilor mai ridicate ale ponderii tinerilor. În cazul orașului Beclean și a municipiului Bistrița valorile au fost negative, pe fondul emigrației populației tinere spre arealul periurban.

Majoritatea unităților administrativ-teritoriale din județul Bistrița-Năsăud au înregistrat însă valori negative ale ratei sporului natural în anul 2024, cu un minim în comuna Șieu-Odorhei (-16,39‰), unde procesul de îmbătrânire demografică este accentuat, rezultând o rată ridicată a mortalității, și o rată foarte scăzută a natalității. Situații similare, s-au înregistrat în mai multe comune din regiunea sudică: Urmeniș (-5,24‰), Teaca (-6,22‰), Budești (-8,05‰), Chiochiș (-8,45‰), Matei (-8,93‰), Milaș (-11,27‰), Monor (-11,89‰), Micești de Câmpie (-12,33‰). Valori negative ale ratei sporului natural s-au înregistrat în două centre urbane, orașul Beclean (-0,25‰) și municipiul Bistrița (-1,31‰).

Analiza ratei medii anuale a sporului natural pentru perioada 2020-2024 poate să ofere o imagine de ansamblu mai corectă asupra situației demografice din județ.

Astfel, pentru perioada 2020-2024 (fig. 2.37), se constată că situația este asemănătoare în raport cu cea din anul 2024, numărul valorilor pozitive fiind la fel de redus. Rata medie anuală a sporului natural în perioada 2020-2024 la nivel de județ a fost de -1,74‰. Cea mai ridicată rată a sporului natural s-a înregistrat în orașul Sângeorz-Băi (7,11‰), care este urmat de comuna Dumitra (5,42‰), Cetate (4,01‰), Parva (2,14‰), Dumitrița (3,53‰), Maieru (3,48‰). Dintre centrele urbane cu valori pozitive se remarcă doar orașul Sângeorz-Băi (7,11‰), iar în restul unităților urbane valorile sunt negative.

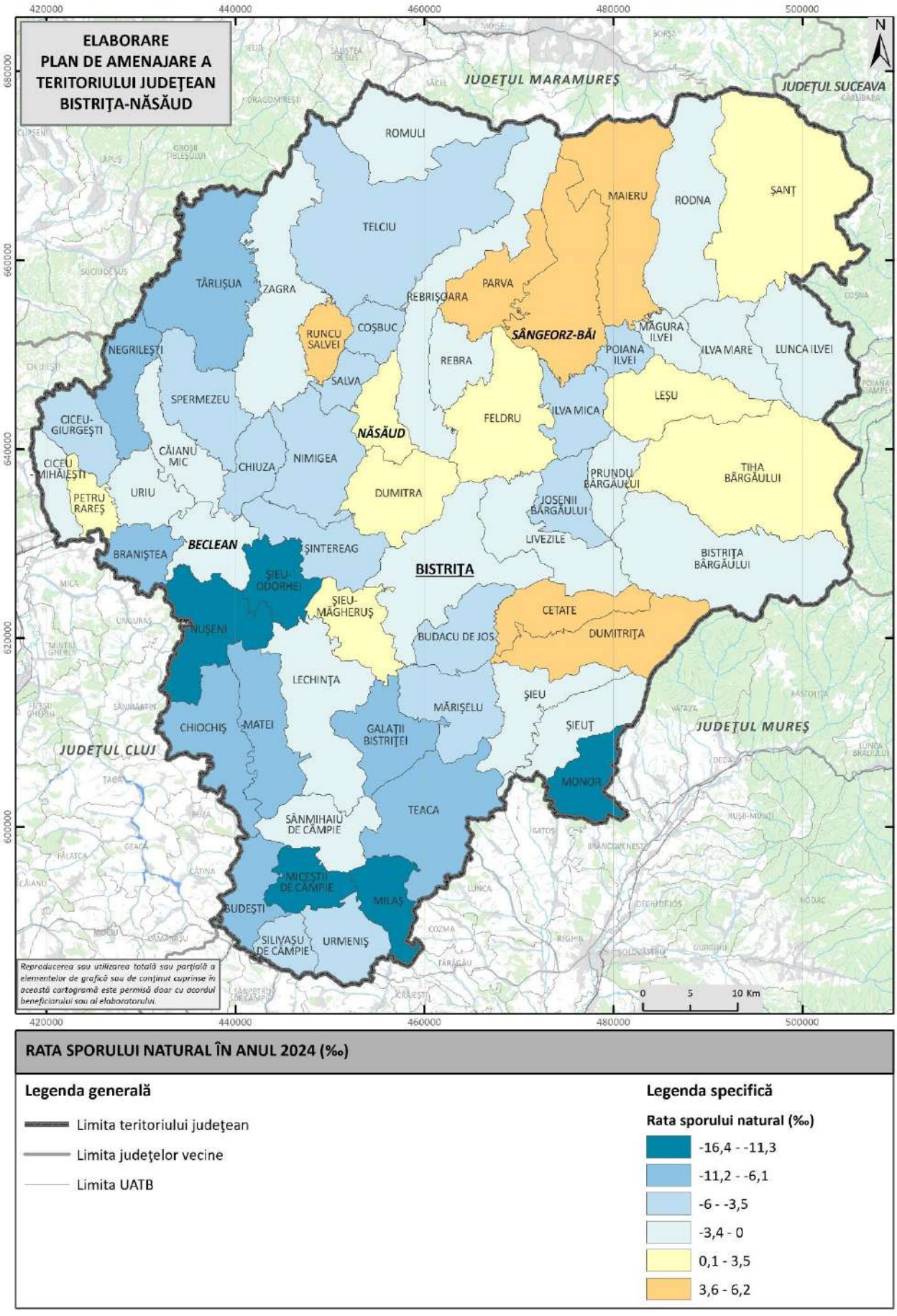

Fig. 2.36 RATA SPORULUI NATURAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

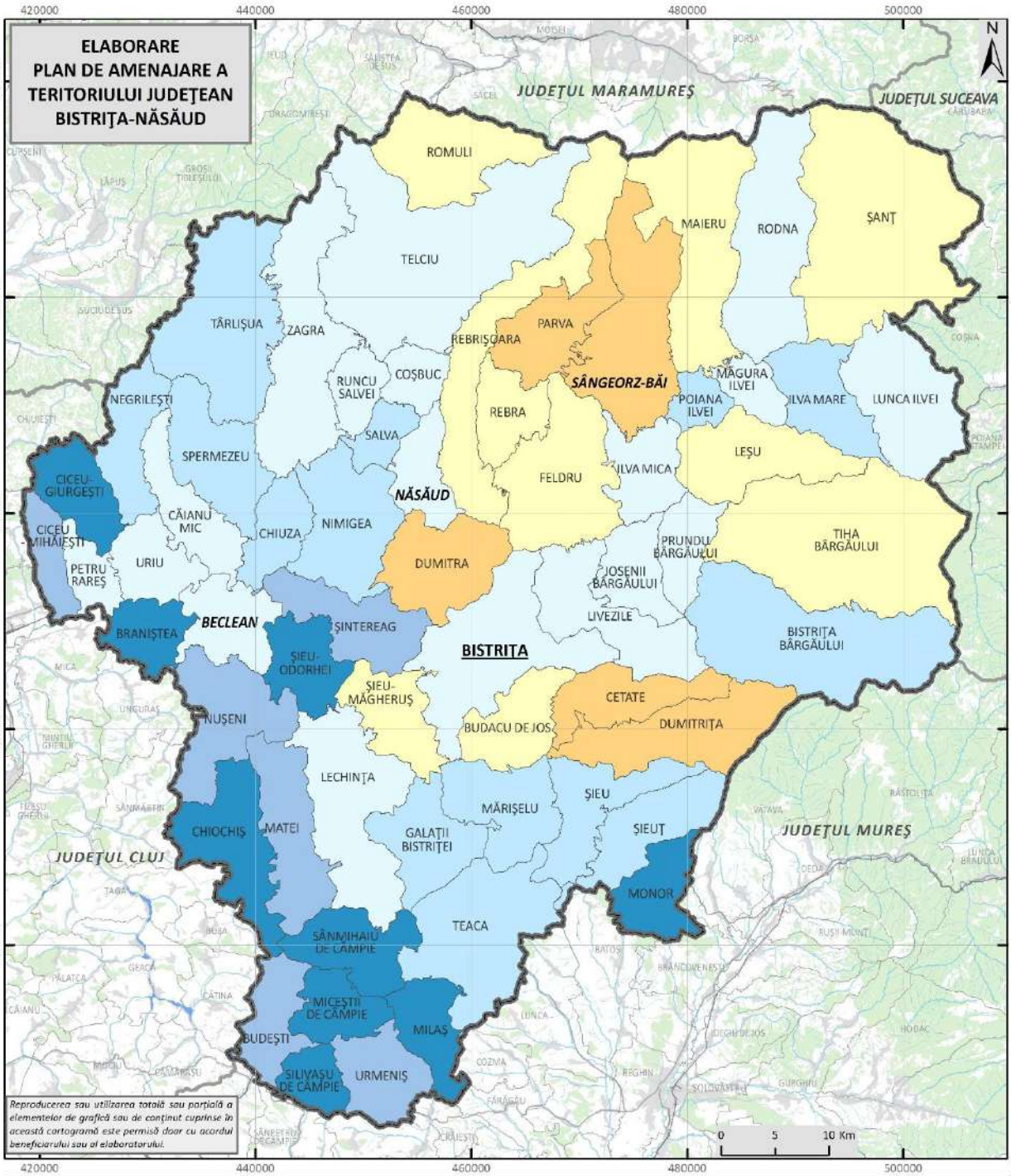

Fig. 2.37 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI NATURAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Spre deosebire de anul 2024, în intervalul 2020-2024, orașul Năsăud a înregistrat o valoare negativă, -0,91‰. Aceste valori scot în evidență și oferă o idee de ansamblu cu privire la faptul că situația nu este una îngrijorătoare doar în mediul rural, ci și în mediul urban. Ponderea tinerilor și a adulților tineri nu este suficientă pentru a avea un spor natural pozitiv, iar ponderea lor în județ este în scădere. Totuși, acest interval nu este foarte reprezentativ, deoarece include și perioada de pandemie, cu valori mai ridicate ale mortalității.

Cele mai scăzute valori se înregistrează în comunele din sudul județului afectate de fenomenul de îmbătrânire demografică: Urmeniș (-11,45‰), Budești (-11,85‰), Matei (-12,41‰), Chiochiș (-13,24‰), Sânmihaiu de Câmpie (-13,9‰), Milaș (-14,16‰), Monor (-15,06‰), Silivașu de Câmpie (-15,23‰), Micești de Câmpie (-16,38‰). Și municipiul Bistrița s-a situat în zona valorilor negative, cu o rată a sporului natural de -0,19‰, fapt care se explică printr-o rată scăzută a natalității și una ridicată a mortalității în perioada analizată.

2.20 Mișcarea migratorie. Spor migratoriu

Sporul migratoriu rezultă din diferența dintre numărul total de persoane stabilite cu domiciliul și numărul total de persoane plecate cu domiciliul într-un an. Rata sporului migratoriu reprezintă raportul dintre această diferență și numărul total de locuitori din acel an, și se exprimă la 1000 de locuitori.

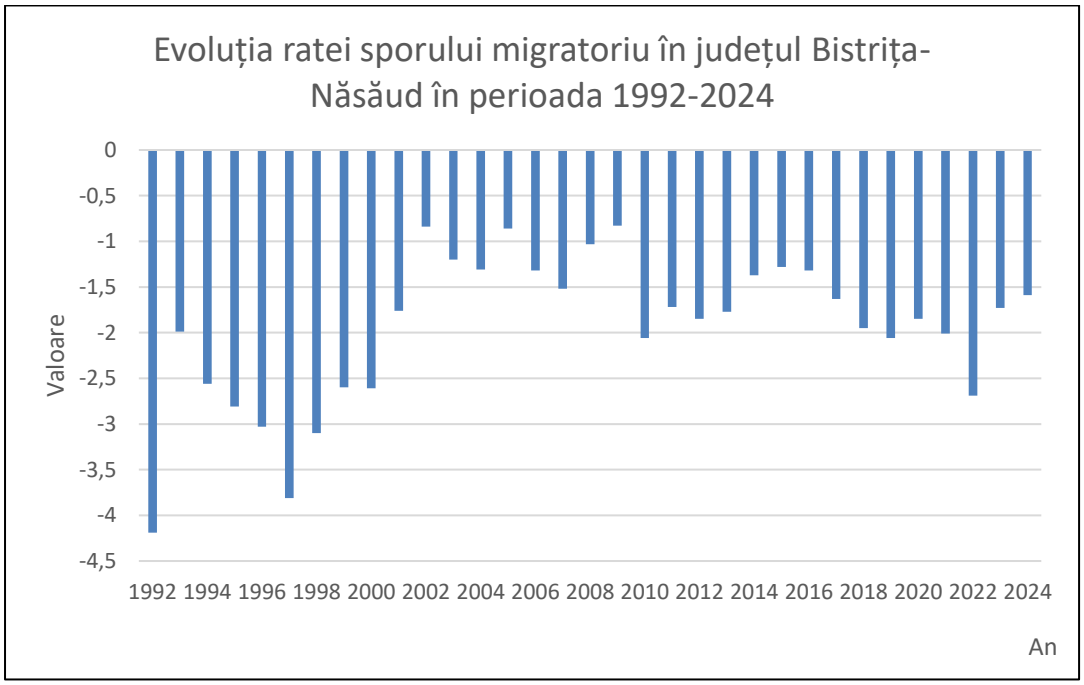

Fig. 2.38 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI MIGRATORIU ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

În societatea actuală, sporul migratoriu a ajuns să dețină o importanță aproape la fel de mare ca cea a sporului natural, iar uneori valorile sporului migratoriu depășesc, în ansamblu, pe cele ale sporului natural, având astfel o contribuție decisivă la potențialul demografic al unei regiuni sau al unui județ. În cazul județului Bistrița-Năsăud (fig. 2.38) situația nu este una optimistă, întrucât valorile sunt în mod constant negative.

Rata sporului migratoriu a evoluat diferit în raport cu rata sporului natural în perioada 1992-2024. Astfel, rata sportului migratoriu a fost exclusiv negativă, iar rata sporului natural a devenit negativă spre sfârșitul perioadei. Într-un fel sau altul, cele două au determinat o tendință descendentă a populației din județul Bistrița-Năsăud.

La începutul anilor 1990 s-au înregistrat minimele perioadei, în anul 1992 fiind minimul principal (-4,19‰), iar în anul 1997 minimul secundar (-3,81‰). Maximul s-a înregistrat la sfârșitul anilor 2000, -0,83‰ în anul 2009. Ulterior, valorile au oscilat, dar și-au menținut caracterul negativ până în ultimul an în care sunt date disponibile, 2024. Tendința ușor ascendentă din ultimii ani putem spune că s-a datorat unei rate a imigrației ceva mai ridicată.

La nivel de unități administrativ-teritoriale de bază, analiza s-a realizat, ca și la ceilalți indicatori, pentru ultimul an pentru care există date disponibile (2024), dar și pentru media ultimilor cinci ani (2020-2024).

Cu toate că, în perioada 1992-2024 sporul migratoriu a fost predominant unul negativ, se observă că, la nivelul anului 2024, analizând la nivel de unitate administrativ-teritorială, au fost areale unde totuși acesta a înregistrat și valori pozitive. Rata sporului migratoriu la nivelul anului 2024 (fig. 2.39) în județul Bistrița-Năsăud a fost de -1,59‰. Printre comunele care s-au remarcat cu spor migratoriu pozitiv sunt Sânmihaiu de Câmpie (46‰), Budacu de Jos (17,15‰), Chiuza (16,83‰), Salva (14,1‰), Șieu-Măgheruș (12,39‰), Dumitrița (10,44‰), Milaș (8,67‰). În rest, marea majoritate a comunelor au prezentat valori sub 8‰. În aceste cazuri, migrația ar putea fi pusă tot pe seama populației județului Bistrița-Năsăud, care s-a deplasat dinspre mediul urban spre cel rural mai ales în context post-pandemic, când fenomenul de periurbanizare s-a intensificat. Astfel, valori ridicate ale sporului migratoriu se mai înregistrează și în comune precum Cetate, Nimigea, Șieu-Odorhei, Uriu, Dumitra, Livezile, situate în zona periurbană.

Pe de altă parte, valorile negative au caracterizat mari întinderi ale județului, cu minima în comuna Coșbuc (-18,68‰). Valori foarte scăzute ale ratei sporului migratoriu s-au mai înregistrat și în alte comune precum: Rodna (-9,21‰), Șintereag (-9,63‰), Feldru (-10,11‰), Micești de Câmpie (-10,28‰), Rebra (-12,11‰).

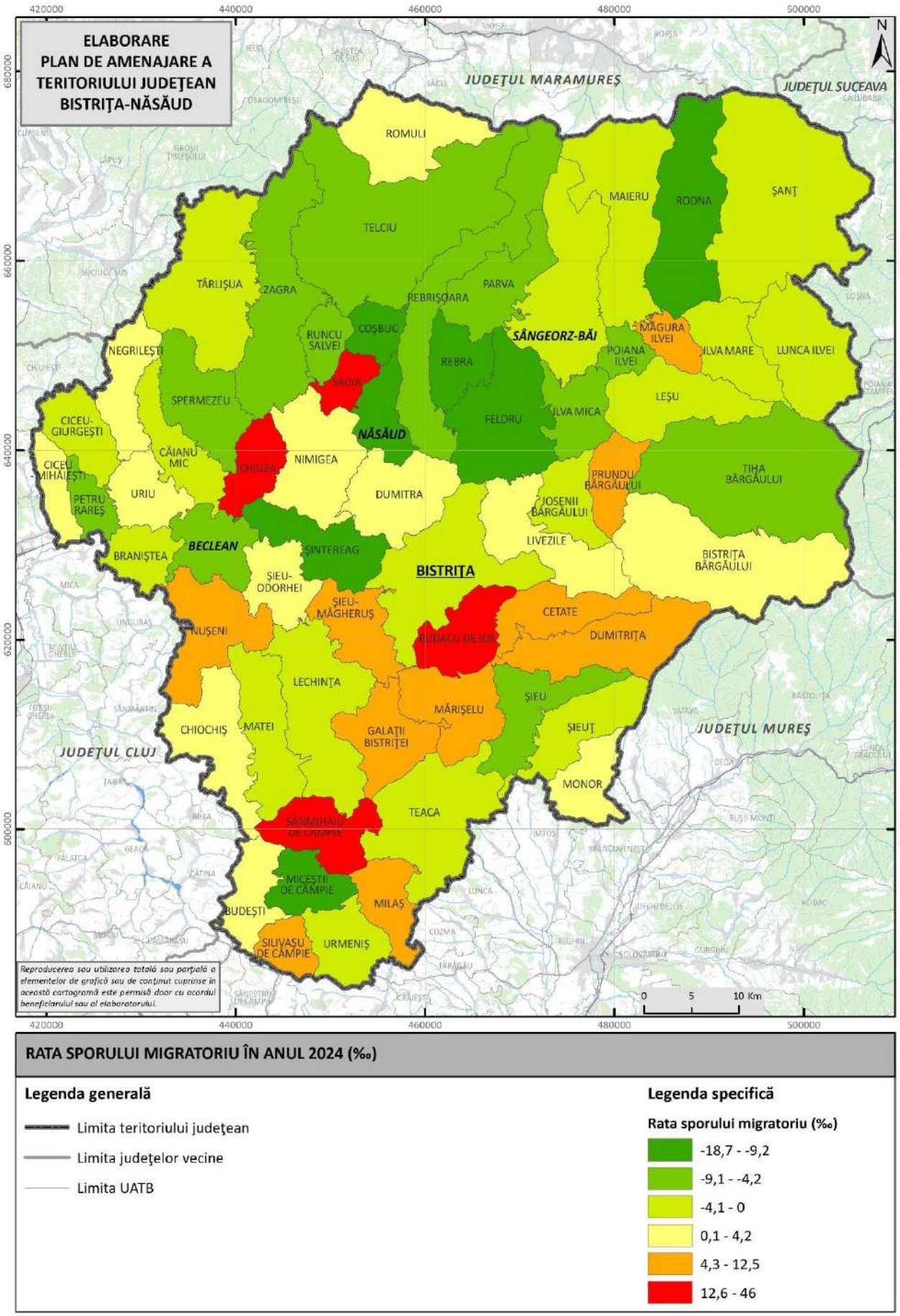

Fig. 2.39 RATA SPORULUI MIGRATORIU LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

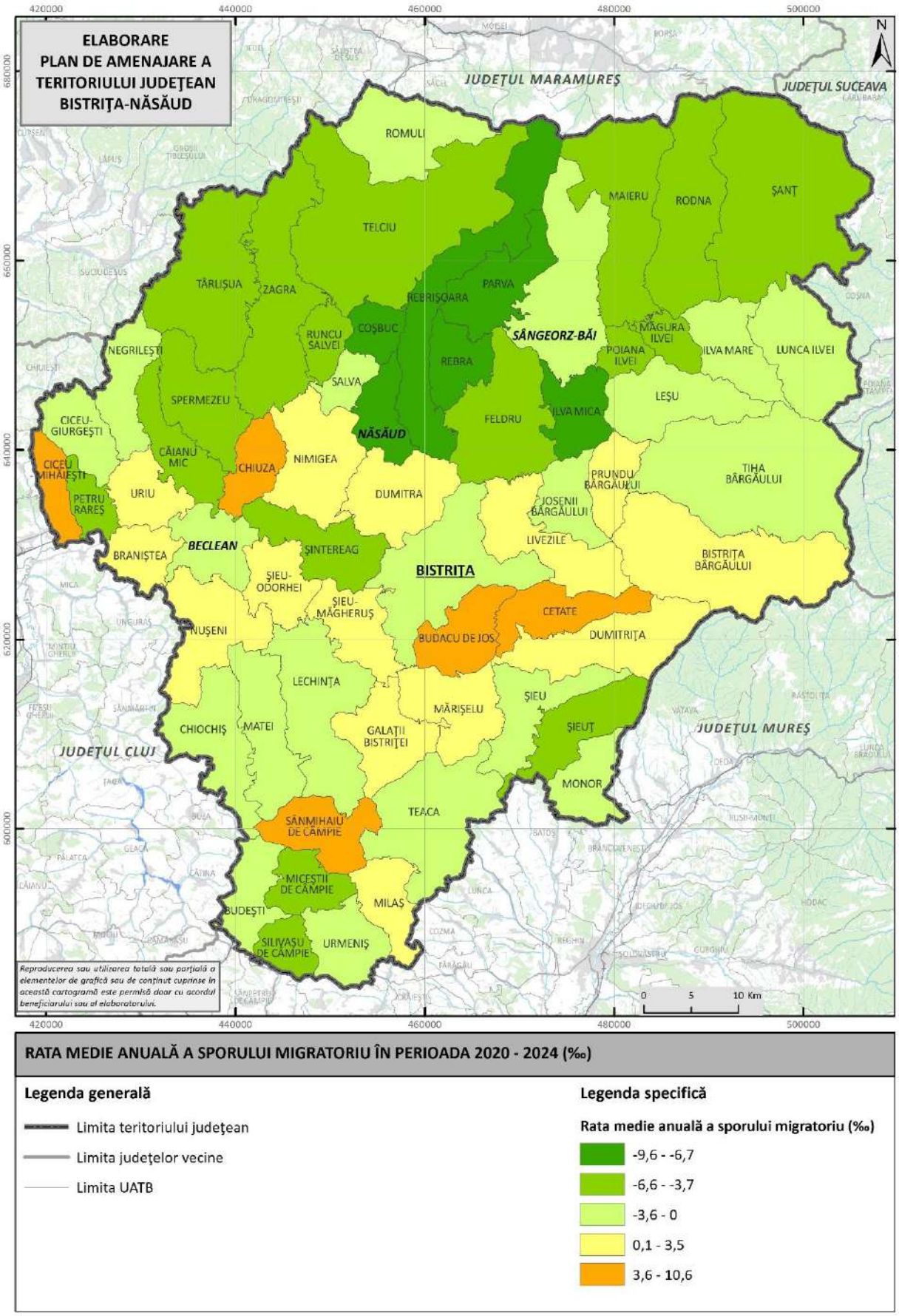

Fig. 2.40 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI MIGRATORIU LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Toate centrele urbane, inclusiv municipiul Bistrița, au prezentat valori negative ale ratei sporului migratoriu. Cu toate acestea, se poate afirma că anul 2024, fiind un an post-pandemic, nu este unul foarte reprezentativ pentru rata sporului migratoriu. În acest sens, s-a analizat rata medie anuală a sporului migratoriu din ultimii cinci ani (2020-2024), care a furnizat rezultate mai relevante.

La nivelul județului, rata medie anuală a sporului migratoriu din perioada 2020-2024 a fost de -1,97‰. Valorile cele mai ridicate ale ratei medii anuale a sporului migratoriu din intervalul 2020-2024 la nivel de unitate administrativ-teritorială s-au regăsit în comunele Sânmihaiu de Câmpie (10,63‰), Budacu de Jos (7,48‰), Chiuza (6,65‰), Cetate (4,51‰), Ciceu-Mihăiești (4,34‰), Șieu-Măgheruș (3,49‰), Uriu (2,01‰), Nimigea (1,74‰), Livezile (1,43‰), marea majoritate fiind localități din apropierea centrelor urbane (fig. 2.40). Din nou, acest fapt dovedește și scoate în evidență procesul de periurbanizare. La acestea se mai pot adăuga și alte localități: Galații Bistriței (1,31‰), Braniștea (1,12‰), Nușeni (1,07‰), Dumitrița (1,02‰).

Pe de altă parte, cele mai mici valori au fost înregistrate în comunele: Rodna (-6,61‰), Coșbuc (-6,92‰), Ilva Mică (-7,22‰), Parva (-7,5‰), Rebrișoara (-9,3‰), Rebra (-9,6‰). Toate centrele urbane au înregistrat valori negative: municipiul Bistrița (-0,84‰), orașul Sângeorz-Băi (-1,59‰), orașul Beclean (-2,49‰), iar cea mai redusă valoare s-a înregistrat la nivelul orașului Năsăud (-8,76‰).

2.21 Sporul demografic total

Sporul demografic total rezultă din însumarea valorilor sporului natural și ale sporului migratoriu într-un anumit an. Rata sporului total rezultă din însumarea celor două rate, ale sporului natural și sporului migratoriu, raportând astfel valorile absolute ale sporului total la numărul total de locuitori. Rata sporului total se exprimă la 1000 de locuitori.

Evoluția ratei sporului total în județul Bistrița-Năsăud (fig. 2.41) a cunoscut fluctuații în ultimele decenii. Scăderea sporului natural începând cu anul 2020 s-a suprapus cu un spor migratoriu exclusiv negativ, mai ales ca urmare a migrației externe, ceea ce a determinat valori negative ale sporului total. Sporul total a avut valori negative pe parcursul întregii perioade analizate, cu anumite excepții (1992, 1993, 2003 și 2009), valorile fiind mai coborâte odată cu izbucnirea pandemiei de COVID-19. Valoarea maximă înregistrată a fost în anul 1993 (0,75‰), iar valoarea minimă în anul 2021 (-5,93‰).

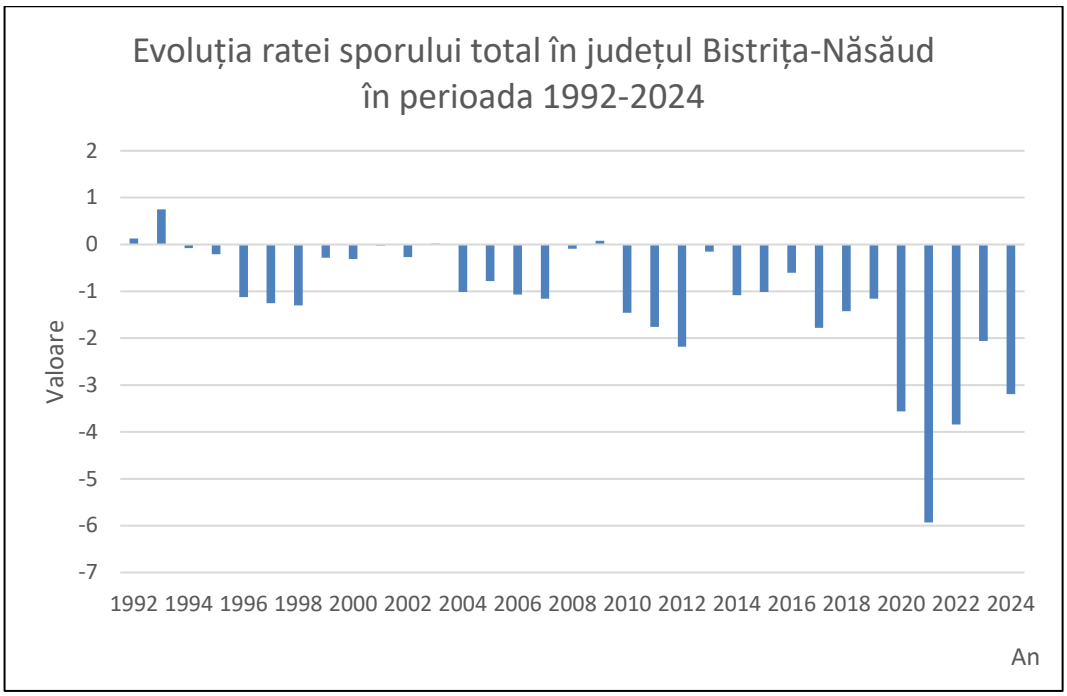

Fig. 2.41 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI TOTAL ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 1992-2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

După momentul de minimă din 2021, valorile sporului total au crescut ușor, de la -5,93‰ în 2021 la -3,84‰ în 2022 și -2,06‰ în 2023. În ultimul an pentru care există date, 2024, valoarea din nou a scăzut (-3,19‰).

La nivelul județului Bistrița-Năsăud se evidențiază astfel o scădere continuă a populației cauzată de o rată redusă a natalității, influențată de numărul redus de tineri și de imigranți, în contrast cu o rată ceva mai ridicată a mortalității, influențată de numărul mare al populației vârstnice, la care se adaugă emigrația. Toate acestea generează inevitabil și o accelerare a fenomenului de îmbătrânire demografică.

În profil teritorial, rata sporului total a fost analizată atât pentru anul 2024, cât și pentru media ultimilor cinci ani (2020-2024).

În anul 2024 (fig. 2.42), rata sporului total la nivel de județ a fost de -3,19‰. Cele mai ridicate valori ale sporului total s-au înregistrat în comunele Sânmihaiu de Câmpie (44,41‰), Dumitrița (15,5‰) precum și în zona periurbană a municipiului Bistrița, mai exact în comunele Șieu-Măgheruș, Budacu de Jos, Cetate, Dumitra. La acestea se adaugă și unele comune precum: Chiuza (11,82‰), Salva (10,29‰), Prundu Bârgăului (6,04‰), Bistrița Bârgăului (3,65‰), Măgura Ilvei (3,46‰). Dintre centrele urbane, o valoare pozitivă a ratei sporului total s-a înregistrat în orașul Sângeorz-Băi (5,82‰).

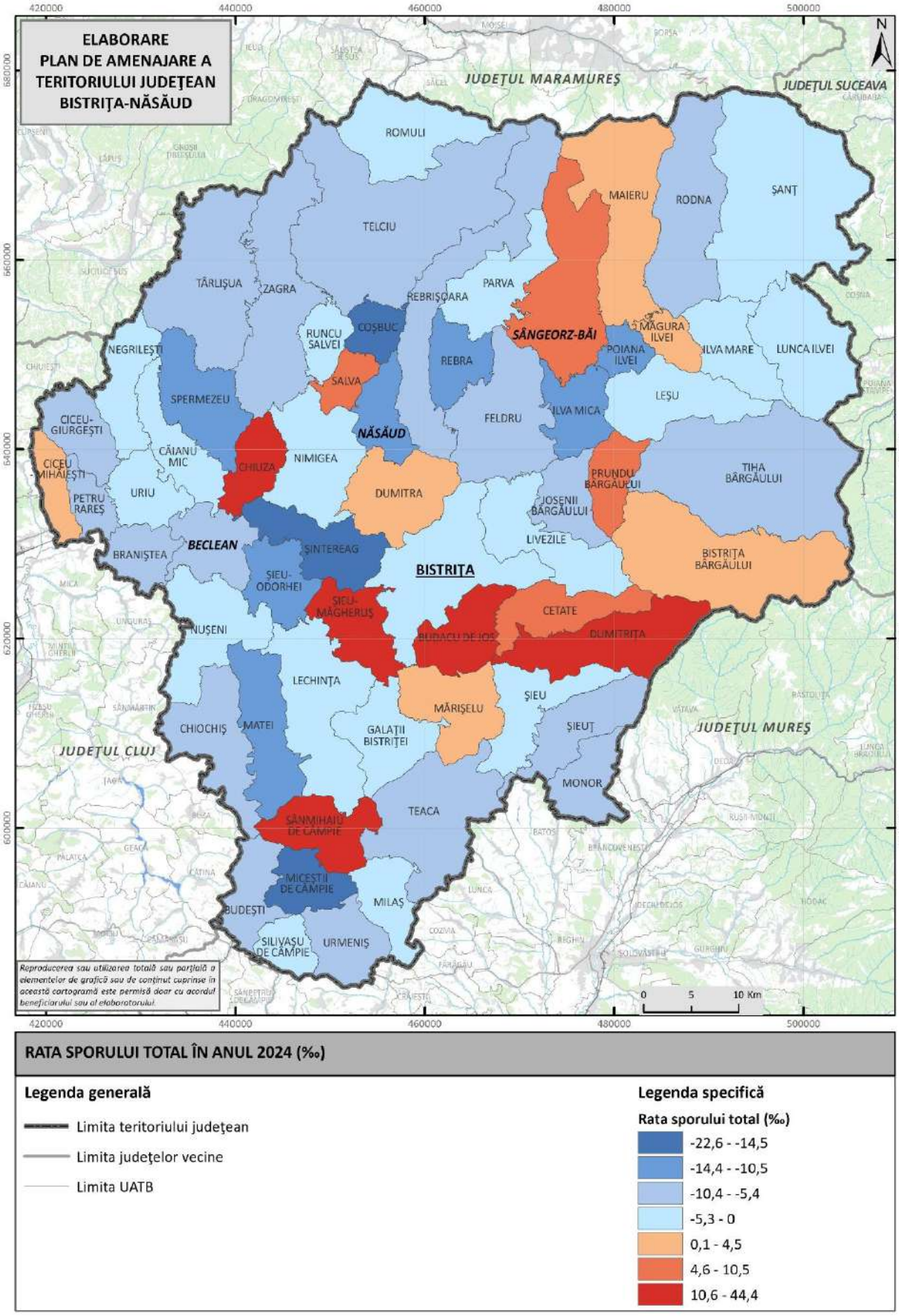

Fig. 2.42 RATA SPORULUI TOTAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN ANUL 2024
Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

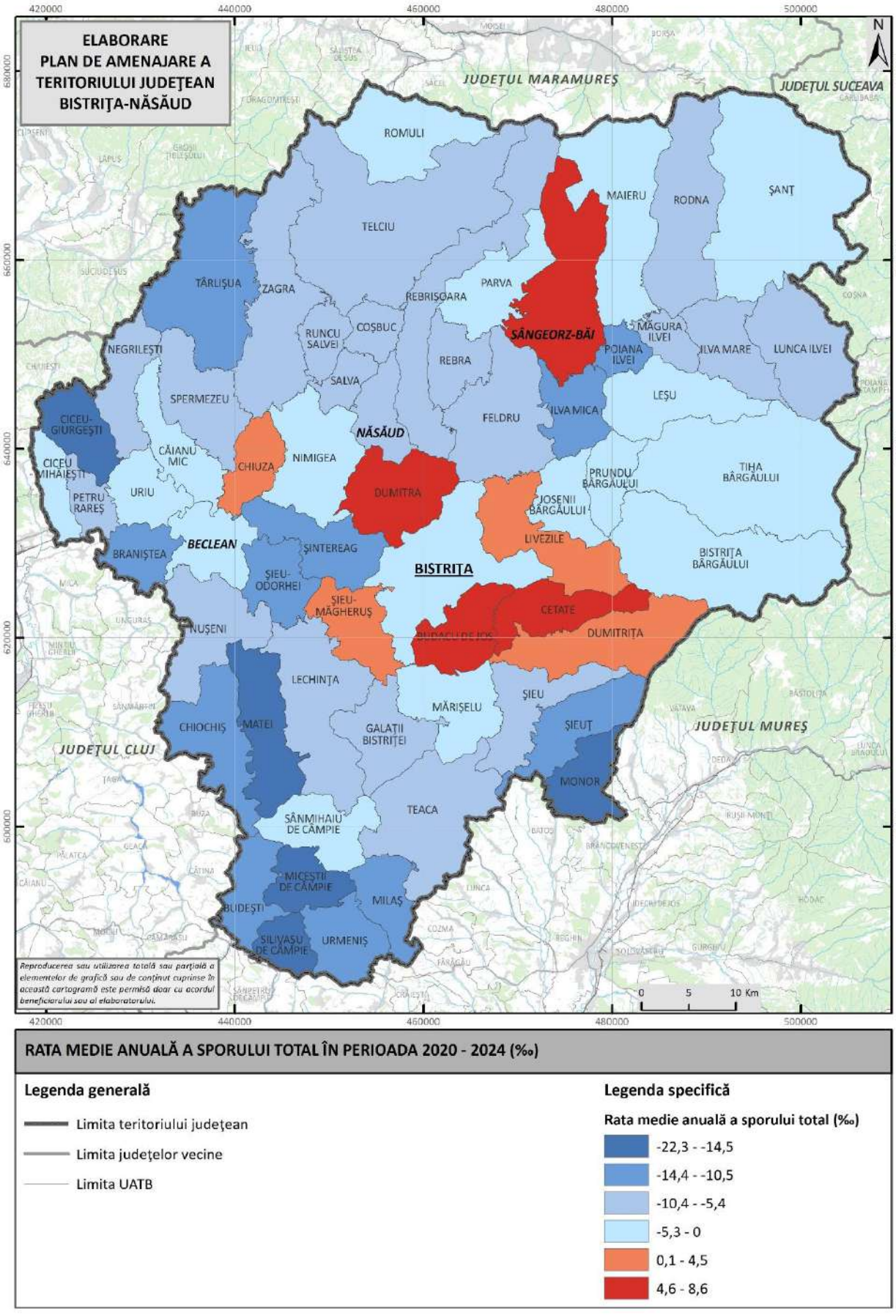

Fig. 2.43 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI TOTAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD ÎN PERIOADA 2020-2024

Sursă: Baza de date a Institutului Național de Statistică, TEMPO-Online (2025)

Majoritatea unităților administrativ-teritoriale s-au caracterizat prin valori negative ale sporului total în anul 2024. Cele mai scăzute valori s-au înregistrat în comunele de la periferia județului (Petru Rareș, Ciceu-Giurgești, Urmeniș, Teaca, Telciu, Rodna), cu un minim absolut în Micești de Câmpie (-22,61‰). Alte comune cu valori foarte scăzute ale ratei sporului total în 2024 ar fi: Șieu-Odorhei (-13,2‰), Rebra (-13,58‰), Șintereag (-15,18‰), Coșbuc (-22,31‰). Majoritatea centrelor urbane au înregistrat valori negative ale ratei sporului total în 2024, cea mai scăzută fiind în orașul Năsăud (-11,07‰).

O analiză cu rezultate mai relevante s-a realizat pentru valoarea medie anuală a sporului total din perioada anilor 2020-2024.

Rata medie anuală a sporului total în perioada 2020-2024 la nivelul județului Bistrița-Năsăud a fost de -3,71‰. În această perioadă (fig. 2.43), valorile cele mai ridicate ale ratei sporului total s-au înregistrat în unități administrativ-teritoriale precum: Budacu de Jos (8,63‰), Cetate (8,52‰), Dumitra (6,37‰), Șieu-Măgheruș (3,96‰), Livezile (0,2‰), comune din partea centrală a județului, apropiate de municipiul Bistrița, și care au beneficiat de procesul de periurbanizare.

În toate aceste localități, rata ridicată a sporului total se explică fie printr-o rată ridicată a sporului natural, fie printr-o rată ridicată a sporului migratoriu, fie ambele. Cu toate că mai sunt localități în care se înregistrează valori pozitive, puține la număr, situația în care se află județul Bistrița-Năsăud din punct de vedere socio-demografic este, în ansamblu, una îngrijorătoare.

Valorile negative ale ratei sporului total au fost mult mai frecvente și s-au regăsit practic în toate regiunile județului, în ponderi variate. Valoarea minimă, -22,33‰, s-a înregistrat în comuna Micești de Câmpie din Câmpia Transilvaniei. Valori foarte scăzute ale ratei sporului total s-au mai remarcat în unele comune tot din regiunea sudică: Milaș (-11,87‰), Budești (-12,65‰), Chiochiș (-13,29‰), Urmeniș (-13,94‰), Matei (-15,12‰), Monor (-15,93‰), Silivașu de Câmpie (-20,28‰). Majoritatea centrelor urbane au înregistrat de asemenea, valori negative ale sporului total, cu un minim în orașul Năsăud (-9,67‰). Municipiul Bistrița s-a încadrat în aceeași situație, cu o rată a sporului total de -1,03‰.

2.22 Analiza zonelor/ localităților cu fenomene de depopulare datorită sporului migratoriu și natural negativ

Începând cu perioada de după anul 1990, județul Bistrița-Năsăud (la fel ca și întreaga țară) a început să se confrunte din punct de vedere socio-demografic cu numeroase situații

dificile. Cel mai vizibil din acest considerent este fenomenul de îmbătrânire demografică, care în cele multe cazuri se soldează cu o depopulare la nivelul anumitor areale.

În județul Bistrița-Năsăud, populația a început să scadă începând cu anii 1990. Tendința sa descendentă a fost influențată de anumiți indicatori precum natalitatea scăzută, mortalitate constantă cu tendință de creștere spre finalul intervalului 1992-2024, la care s-ar mai putea adăuga migrația externă.

Conform celor analizate mai sus, atât din perspectivă numerică cât și grafică, se poate ajunge la concluzia că acest județ se confruntă în continuare cu un declin demografic, care ar putea conduce la depopulare.

Sporul migratoriu a prezentat de-a lungul perioadei analizate (1992-2024) valori negative în mod constant, iar sporul natural abia de la sfârșitul perioadei analizate, ceea ce ar mai putea oferi anumite speranțe.

Cea mai mare parte a județului se confruntă cu un spor natural negativ, însă se evidențiază anumite regiuni, unde valorile negative au fost și mai pronunțate. Astfel, valori negative accentuate se remarcă în partea sudică: Urmeniș, Teaca, Budești, Chiochiș, Matei, Milaș, Monor, Miceștii de Câmpie, Sânmihaiu de Câmpie, Silivașu de Câmpie. În primă instanță, cauza o reprezintă natalitatea scăzută și mortalitatea ridicată. Natalitatea scăzută poate fi pusă pe seama faptului că populația tânără de vârstă fertilă preferă să migreze în arealele urbane sau periurbane, respectiv în spațiul internațional, și atunci aceste areale sunt supuse riscului de declin demografic. Cea mai predispusă la migrație este populația masculină, motiv pentru care în teritoriu rămâne populația mai vârstnică, predominant feminină. Speranța de viață fiind tot mai mare, se poate vorbi de o pondere tot mai ridicată a vârstnicilor, rezultând și o rată a mortalității mai ridicată. Odată cu înaintarea în vârstă riscul de apariție a bolilor este mai mare, ceea ce înseamnă că și riscul de deces este mai mare. Dacă analizăm situația și din perspectiva nupțialității și divorțialității, valorile au fluctuat în județul Bistrița-Năsăud. În conformitate cu datele oferite de Institutul Național de Statistică, nupțialitatea a prezentat o tendință descendentă în perioada 1990-2024. În general, natalitatea tinde să fie influențată și de nupțialitate. Județul Bistrița-Năsăud a avut și are o nupțialitate scăzută, ceea ce înseamnă că și natalitatea este scăzută. Divorțialitatea a fost și ea fluctuantă, dar tendința generală pe care a înregistrat-o a fost una descendentă.

Sporul migratoriu se menține în continuare negativ la nivelul județului Bistrița-Năsăud încă de la începutul anilor 1990. Valorile negative sunt numeroase și distribuite destul de uniform, în special în baza analizei ratei medii anuale în intervalul 2020-2024. Dintre comunele

cu un spor migratoriu negativ, se pot enumera Coșbuc, Rodna, Șintereag, Feldru, Miceștii de Câmpie, Rebra, Ilva Mică, Parva, Rebrișoara, Leșu, Budești, Căianu Mic, Măgura Ilvei, Maieru, Lunca Ilvei. Așa cum s-a menționat anterior, un spor migratoriu negativ atrage după sine un spor natural negativ. Acest spor migratoriu negativ poate fi pus pe seama faptului că populația nu are suficient acces la oportunități socio-economice și nici la anumite utilități. Dezvoltarea economico-socială insuficientă în multe domenii de activitate a făcut ca populația, în special cea tânără și adultă, să caute alte opțiuni.

Analizând toate acestea, se poate dovedi faptul că, dacă județul Bistrița-Năsăud își menține aceeași tendință socio-demografică, riscul de depopulare, îndeosebi în mediul rural, este destul de ridicat.

2.23 Analiza zonelor/ localităților cu fenomene accentuate de îmbătrânire demografică a populației

În urma analizei populației județului Bistrița-Năsăud din perspectivă socio-demografică, concluzia la care s-a ajuns este aceea că fenomenul de îmbătrânire demografică crește constant și acaparează tot mai mult din teritoriul județului, în special în ultimii ani. Pe baza valorilor identificate și a cartogramelor realizate, fenomenul de îmbătrânire demografică se concentrează în regiunea sudică: Miceștii de Câmpie, Chiochiș, Silivașu de Câmpie, Milaș, Matei, Monor, Sânmihaiu de Câmpie, Urmeniș, Telciu, Nușeni, și vestică: Ciceu-Giurgești, Braniștea, Târlișua, Negrilești, Spermezeu, Uriu.

Ponderea ridicată a populației vârstnice (65 ani și peste) este influențată de rata scăzută a natalității, rata emigrației și creșterea speranței de viață la naștere. Contingentul de vârstă fertilă este redus în aceste regiuni, iar populația regăsită în teritoriu este preponderent cea născută înainte de 1990. Perioada anilor 1950-1960, când a avut loc și explozia demografică postbelică a asigurat o bună parte din cohortele demografice care azi prezintă o vârstă înaintată sau urmează să intre în categoria persoanelor vârstnice. O parte din populația adultă și tânără a migrat spre arealul urban, alte județe sau în afara țării, așa explicându-se ponderea mare de vârstnici. Mortalitatea este tot mai mare ca urmare a gradului de vulnerabilitate sporit pe care vârstnicii îl au odată cu înaintarea în vârstă. O nupțialitate scăzută atrage și o natalitate scăzută, însă nu este o regulă clar stabilită, în unele cazuri situația putând fi diferită. În regiunea sudică și vestică, îmbătrânirea demografică ar putea fi pusă și pe seama emigrației excesive ca urmare a lipsei accesului la oportunități socio-economice, accesului mai dificil sau distanței prea mari față de centrele urbane pentru navetism.

Așadar, în urma celor analizate se poate concluziona că județul Bistrița-Năsăud este unul din județele României unde fenomenul de îmbătrânire demografică prezintă o tendință ascendentă, își lasă amprenta în teritoriu, și chiar mai mult, are efecte și se resimte la nivel de evoluție a societății. Scăderea constantă a populației și schimbarea structurii acesteia, influențată fiind de indicatori demografici precum natalitate, mortalitate, nupțialitate, divorțialitate, ar putea genera dezechilibre nu doar la nivel socio-demografic ci și la nivel economic. Populația tânără fiind redusă, în calitate de populație adultă viitoare ar putea fi insuficientă pentru asigurarea forței de muncă necesare sprijinirii populației dependente de aceasta (populația tânără și vârstnică), incapabilă fizic de a-și asigura cele necesare.

3. EVIDENȚIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

3.1 Disfuncționalități

Din punct de vedere socio-demografic, principalele disfuncționalități sunt asociate cu îmbătrânirea demografică, rata ceva mai scăzută a natalității, migrația externă, fenomenul de suburbanizare (periurbanizare). O disfuncționalitate care este de fapt rezultatul final al tuturor fenomenelor demografice este însăși tendința de scădere a populației. Chiar dacă la recensământul din anul 2021, populația a fost ușor mai ridicată în comparație cu cea din anul 2011, luând în considerare modul în care evoluează parametrii demografici precum natalitatea și mortalitatea în ultimii ani, declinul demografic se va relua.

Îmbătrânirea demografică este poate disfuncționalitatea cea mai evidentă, dar aceasta este totodată corelată cu scăderea populației tinere. Ponderea populației vârstnice (de 65 ani și peste) este de 16,77%, depășind puțin ponderea populației tinere (0-14 ani), care este de 15,77%. Valorile minime ale ponderii populației tinere s-au înregistrat în comunele Negrilești (11,85%), Nușeni (11,71%), Chiochiș (11,7%), Șintereag (11,5%), Ciceu-Giurgești (10,15%) și Braniștea (10%). Valori reduse se remarcă și în cadrul spațiilor urbane, cea mai redusă valoare fiind remarcată chiar în municipiul Bistrița (14,61%). Asemenea valori scăzute se observă în majoritatea spațiilor unde se face resimțită îmbătrânirea demografică și scăderea generalizată a natalității în ultimele decenii.

Aproximativ în aceleași localități se înregistrează și cele mai ridicate ponderi ale populației vârstnice. Populația cea mai îmbătrânită din județ se localizează în comunele din sudul județului, îndeosebi în Câmpia Transilvaniei, unde ponderea populației vârstnice (de 65 de ani și peste) depășește în cea mai mare măsură 20%: Urmeniș (20,25%), Budești (21,24%), Sânmihaiu de Câmpie (23,61%), Matei (23,73%), Milaș (23,89%), Chiochiș (24,14%), Silivașu de Câmpie (24,97%), Monor (25,02%), Micești de Câmpie (29,86%), Nușeni (22,79%), dar și în vest: Ciceu-Giurgești (27,84%), Târlișua (23,11%), Braniștea (22,64%), Spermezeu (20,74%), Negrilești (19,41%). Ponderi ridicate ale populației vârstnice se înregistrează și în cadrul orașelor: Năsăud (17,91%) și municipiul Bistrița (16,76%). Acest fapt demonstrează că îmbătrânirea demografică nu mai este un fenomen prezent doar în mediul rural. În aceste cazuri, una din explicații ar fi migrația populației tinere și adulte din ariile urbane spre ariile periurbane.

În ceea ce privește emigrația, aceasta este caracteristică grupelor de vârstă cuprinse între 15 și 44 de ani, fapt care afectează direct nu doar structura pe vârste, ci și rata natalității, deoarece o parte dintre cei emigrați își întemeiază familii în altă parte. Valorile surprinse de-a

lungul anilor nu sunt mici, motiv pentru care situația este și din această perspectivă una îngrijorătoare. Se pot remarca de-a lungul anilor valori de peste 10‰. În perioada analizată, cea mai mare valoare a fost înregistrată în anul 2024 (18,18‰). În ultimii ani, valorile s-au menținut peste 17‰. Cu atât mai mult, sporul migratoriu negativ de-a lungul anilor dovedește și numărul mare de migranți spre exterior.

După anul 2000, rata natalității a scăzut în județul Bistrița-Năsăud sub 12‰ în fiecare an, iar după anii 2020, rata natalității a scăzut la valori sub 10‰ cu excepția anului 2021, când s-a înregistrat puțin peste 10‰ (10,25‰). Cele mai scăzute valori ale ratei natalității se înregistrează în comuna Șieuț (6,17‰) urmată de Chiochiș (6,14‰), Chiuza (5,91‰), Silivașu de Câmpie (5,75‰), Spermezeu (5,67‰), Monor (5,55‰), Nușeni (4,87‰), Șieu-Odorhei (3,64‰), Miceștii de Câmpie (3,08‰). Amintim inclusiv centre urbane precum municipiul Bistrița și orașul Beclean, unde se înregistrează valori foarte scăzute, sub 8‰ și sub media județeană. Situația este cu adevărat îngrijorătoare, mai ales în cazul orașelor, care ar trebui să aibă o structură mai echilibrată pe grupe de vârstă, care să permită o natalitate mai ridicată. Ratele scăzute din cadrul mediului urban pot fi explicate parțial prin fenomenul de suburbanizare, respectiv emigrarea unei părți din populația tânără din aceste orașe în comunele periurbane, fapt care accelerează fenomenul de îmbătrânire demografică inclusiv la nivelul centrelor urbane importante.

Creșterea ratei mortalității din ultimii ani, corelată cu scăderea ratei natalității respectiv a fertilității în aceeași perioadă, a determinat o scădere a ratei sporului natural, care a ajuns la valori negative, respectiv -1,6‰ în 2024. Deși este posibil ca această situație să se datoreze (și) perioadei de pandemie, trebuie tras un serios semnal de alarmă cu privire la potențialul demografic al județului Bistrița-Năsăud, mai ales că toate elementele converg spre o accelerare a proceselor actuale, cu consecințe dintre cele mai grave pe termen lung. În plus, distribuția spațială a fenomenelor demografice indică disparități importante între zona periurbană a municipiului Bistrița, care prezintă o dinamică demografică pozitivă (relativ mai puține decese, un număr de imigranți mai ridicat, densitate mai mare) și celelalte regiuni: sudică (Miceștii de Câmpie, Silivașu de Câmpie, Milaș, Monor) și vestică (Braniștea, Ciceu-Giurgești, Negrilești, Spermezeu), unde se înregistrează cel mai semnificativ declin.

3.2 Priorități de intervenție

Prioritățile de intervenție ar trebui să se axeze pe diminuarea sau stoparea procesului de îmbătrânire demografică, precum și pe diminuarea sau stoparea migrației externe.

Îmbătrânirea demografică este un rezultat direct al scăderii ratei natalității în ultimele decenii și al migrației externe, pe de o parte, și al creșterii duratei medii a vieții, pe de altă parte. Dacă creșterea duratei medii a vieții este un fenomen pozitiv, și care este de dorit să se perpetueze și în continuare, având în vedere progresele constante din medicină, creșterea nivelului de trai și a calității locuirii, scăderea ratei natalității și migrația externă sunt fenomene care au efecte sociale și economice negative.

Aceste fenomene se inter-relaționează și se determină reciproc. Îmbătrânirea demografică este și cauzată de o rată scăzută a natalității (pe o perioadă mai lungă de timp), dar la rândul ei determină o rată scăzută a natalității în momentul actual, deoarece persoanele vârstnice nu mai pot să contribuie la o eventuală creștere a natalității, iar persoanele tinere dețin o pondere tot mai redusă din populația totală. Migrația externă, la rândul său, contribuie la scăderea ratei natalității și totodată la fenomenul de îmbătrânire demografică, deoarece majoritatea celor care pleacă sunt persoane tinere, cu vârste cuprinse între 15 și 44 de ani, și astfel se subțiază și mai mult cohortele aflate la vârsta optimă din punct de vedere al fertilității.

Pe de altă parte, asistăm și la o dinamică demografică inegală la nivelul județului Bistrița-Năsăud. Anumite părți din județ (în special în vest și sud) au o populație îmbătrânită, în contrast cu zona periurbană a municipiului Bistrița, cu o populație predominant tânără și activă. Aceste dezechilibre determină valori crescute ale raportului de dependență și la reducerea potențialului reproductiv al populației în ariile de declin, fiind necesară identificarea unor forme de atragere a populației din regiunile dinamice înspre cele cu deficit demografic.

Din perspectiva locuințelor, o prioritate absolută ar fi creșterea constantă a calității locuirii. Dezvoltarea imobiliară din ultimii ani a avut la bază o necesitate firească a unei părți a populației, în special din clasa de mijloc, de a beneficia de o locuință mai adecvată, în raport cu nevoile curente ale fiecăruia. Cu toate acestea, noile cartiere rezidențiale (și implicit noile locuințe) nu sunt întotdeauna construite pe măsura așteptărilor, dar cererea foarte mare pentru locuințe noi a creat premisele unor derogări de la niște standarde de calitate, care nu ar trebui permise. În plus, fenomenul de suburbanizare, care este un rezultat al acestei dezvoltări imobiliare, atrage după sine alte posibile probleme, care ar putea să aibă drept consecință o scădere a calității vieții, în total contrast cu nivelul de expectativă al populației.

O altă prioritate ar trebui să o constituie locuințele sociale, care sunt necesare unui număr important de locuitori, din păturile sărace ale societății, în special în municipiul Bistrița.

4. ANALIZA SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
• Populație în creștere la recensământul din 2021 în raport cu cel din anul 2011. • Speranță de viață ridicată. • Spor natural pozitiv pe parcursul unui interval destul de lung, până în 2019 inclusiv. • Echilibru între populația tânără și populația vârstnică în anul 2025. • Mortalitate infantilă scăzută.	• Ponderea populației tinere într-o continuă scădere. • Ponderea populației vârstnice într-o creștere constantă. • Spor natural descendent în ultimii ani, caracterizat printr-o rată a mortalității mai mare decât rata natalității. • Spor migratoriu exclusiv negativ datorită ratei emigrației mai mare decât a imigrației. • Fertilitate în scădere, corelată cu modul de evoluție a ratei natalității.

Oportunități	Amenințări
• Creșterea calității vieții, a calității locuirii, cadrul natural prielnic, urbanismul sustenabil, revitalizarea centrelor istorice / patrimoniului istoric poate atrage populație nouă în județ și reduce exodul tinerilor. • Politicile migratorii severe din multe țări occidentale pot fi o ocazie pentru atragerea de noi locuitori în zonele care se depopulează sau în cele cu deficit de forță de muncă. • Reducerea fenomenului de îmbătrânire demografică, creșterea ratei natalității (prin creșterea ratei fertilității), limitarea migrației externe, reducerea declinului demografic, diminuarea disparităților demografice din interiorul județului printr-o distribuție spațială mai echilibrată a dinamicii demografice. • Existența unor locuri de muncă ofertante completate de salarii pe măsură ar putea reduce considerabil migrația externă, în special a persoanelor tinere. • Dezvoltarea infrastructurii de transport pentru a permite populației tinere să aibă acces la potențialele locuri de muncă care ar putea lua naștere în localitățile mai	• Accesul dificil la utilități (apă, canalizare, lumină, gaz), sănătate și educație, precum și infrastructura rutieră defictară, cu precădere în mediul rural, determină o rată scăzută a natalității, deoarece tinerii emigrează. • Rata crescută a vârstnicilor menține ridicată rata mortalității. • Perpetuarea unei culturi a emigrației. • Risc de depopulare. • Accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică. • Populația adultă în risc de scădere tot mai mare. • Accentuarea fenomenului de suburbanizare (periurbanizare).

puțin dezvoltate pentru a facilita navetismul. • Creșterea accesului la locuințe publice. • Localitățile situate la distanțe mai mari față de centrele urbane ar putea valorifica ,,telemunca” (jobul remote), populația implicată având posibilitatea de a lucra din confortul propriei case. • Găsirea unor soluții financiare care să motiveze tânăra generație în a contribui la creșterea numerică a populației. • Implementarea unor politici publice și dezvoltarea unei infrastructuri care să ofere suport părinților, pentru posibilitatea existenței unui echilibru între sarcinile profesionale și cele parentale.	

5. PROPUNERI DE ELIMINARE / DIMINUARE A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR

Propunerile vizează în principal reducerea fenomenului de îmbătrânire demografică, creșterea ratei natalității (prin creșterea fertilității), limitarea migrației externe, reducerea declinului demografic, diminuarea disparităților demografice din interiorul județului printr-o distribuție spațială mai echilibrată a dinamicii demografice.

În demografie, intervențiile directe (agresive) asupra acestor factori sunt greu de făcut și de altfel nu sunt recomandate. Indirect, o dezvoltare socio-economică consistentă a județului Bistrița-Năsăud (și) în viitor ar putea reprezenta o soluție pentru câteva dintre problemele menționate. În consecință, existența unor locuri de muncă ofertante în județul Bistrița-Năsăud ar reduce considerabil migrația externă, care de cele mai multe ori are drept principală motivație găsirea unui loc de muncă mai avantajos din punct de vedere financiar.

În ceea ce privește migrația externă, un fenomen care preocupă în ultima vreme este și acea migrație a creierelor (”brain drain”) și care se referă exact la acești tineri cu calificări înalte. Crearea de posturi care să-i motiveze pe acești tineri să rămână în județul Bistrița-Năsăud, îmbunătățirea condițiilor de muncă și de salarizare, organizarea mai eficientă, crearea de linii de finanțare pentru cercetare și alte domenii de vârf, ar putea reprezenta soluții care să diminueze această migrație. În paralel, trebuie gândite soluții și pentru diminuarea disparităților demografice din interiorul județului. O distribuție spațială mai echilibrată a populației tinere este probabil o utopie, dar printre măsurile care se pot lua în acest sens se numără: crearea de oportunități de angajare pentru tineri și în localitățile cu declin demografic, dezvoltarea infrastructurii de transport pentru a permite un acces facil al tinerilor la potențialele locuri de muncă din aceste localități sau pentru a facilita navetismul, îmbunătățirea infrastructurii de utilități pentru asigurarea unor condiții de locuire adecvate, creșterea accesului la locuințe publice.

Telemunca sau jobul remote, dezvoltată mai ales în perioada pandemiei, ar putea oferi oportunități nebănuite localităților situate la distanțe mai mari de centrele urbane, în condițiile în care unii angajați nu mai trebuie să fie prezenți fizic (decât în anumite situații sau în anumite zile) la locul de muncă, și pot lucra de acasă. Cu toate acestea, pentru ca un astfel de angajat să fie dispus să se mute într-o localitate situată la distanță mai mare de locul său de muncă, ar fi absolut necesar ca și condițiile de locuire să fie la standarde ridicate, accesul spre și dinspre locul de muncă, dar și spre serviciile de bază, să fie unul facil, iar conexiunea la internet să fie rapidă și eficientă. Totodată, autoritățile locale ar trebui să vină în întâmpinarea unor astfel de tineri cu

oferte concrete și palpabile, deoarece în prezent tinerii au rețele de comunicare foarte bine puse la punct, și convingerea unui număr oarecare de persoane ar atrage după sine alte persoane.

Îmbunătățirea condițiilor de locuit și creșterea calității locuirii reprezintă așadar și soluții, dar și condiții pentru atragerea unei populații tinere, eventual din alte județe, sau și din zona periurbană a municipiului Bistrița care s-ar putea confrunta cu un fenomen de supraaglomerare. Creșterea ponderii populației tinere, atât pe cale naturală, cât și prin imigrație, ar determina și o mărire a potențialului reproductiv al populației și, pe termen mediu, creșterea ratei natalității și diminuarea procesului de îmbătrânire demografică.

Accesul mai ridicat la locuințe publice ar reprezenta de asemenea o măsură capabilă să dea rezultate cu consecințe atât de natură socio-economică, cât și demografică. Județul Bistrița-Năsăud, ca multe alte județe din România, deține destui locuitori aflați la limita sărăciei, care trăiesc în condiții insalubre, în locuințe supraaglomerate sau inadecvate. Mulți dintre acești locuitori sunt tineri și au sau și-ar dori să aibă, în destule cazuri, un număr ridicat de copii. Un grad mai ridicat de confort ar contribui la creșterea calității vieții și chiar a ratei natalității, pe de o parte, și ar diminua o serie de fenomene negative, precum mortalitatea infantilă, morbiditatea, abandonul școlar.

Creșterea fertilității s-ar mai putea realiza și prin găsirea unor soluții de a motiva, inclusiv financiar, tinerele mame, în plus față de ceea ce li se oferă acum. În prezent, rata redusă a fertilității, în cazul majorității populației, se explică prin lipsa mijloacelor financiare adecvate pentru creșterea unui număr mai mare de copii, dar și prin integrarea mai dificilă în câmpul muncii a mamelor. Situația este și mai gravă în cazul femeilor cu studii superioare de specialitate, care doresc o carieră, și al căror număr este în permanentă creștere, fapt care se corelează negativ cu rata fertilității. Se recomandă implementarea unor politici publice și dezvoltarea unei infrastructuri care să ofere suport părinților, pentru a putea exista un echilibru între sarcinile profesionale și cele parentale.

De asemenea, este prioritară găsirea unor soluții moderne, adecvate, cum ar fi munca de acasă în cazul tinerelor mame, care astfel nu ar mai trebui să se deplaseze fizic la locul de muncă, și nici nu ar pierde contactul cu mediul profesional în care activează, acolo unde este posibil.

La acestea s-ar mai putea adăuga, în vederea reducerii morbidității și mortalității, gratuitatea anumitor acțiuni medicale pentru copii sub 18 ani, încurajarea un stil de viață sănătos care presupune o alimentație echilibrată, oportunitatea realizării analizelor medicale gratuit pentru ca ele să fie efectuate și periodic, lucru valabil inclusiv și pentru adulți, iar în cazul tinerilor

care doresc să-și întemeieze o familie de timpuriu, oportunitatea de a deține o locuință în primii ani de căsătorie.

6. PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE

5.1 Prognoze

În demersul de estimare a evoluției demografice a județului Bistrița-Năsăud, s-a ținut cont, în primul rând, de cele două componente ale sistemului demografic – mișcarea naturală și mișcarea migratorie, dar și de prognozele demografice oferite de Institutul Național de Statistică. Atât conform tendințelor actuale ale sporului natural și ale celui migratoriu, cât și dinamicii demografice dintre ultimele două recensăminte, și totodată în conformitate cu raportul ”Proiectarea populației României în Profil Teritorial la Orizontul Anului 2060” (Institutul Național de Statistică, 2017), prognoza pentru județul Bistrița-Năsăud este una de declin demografic, cel puțin în viitorul apropiat.

Există totuși mai multe variante de prognoză demografică: varianta medie (sau ”realistă”), varianta optimistă și varianta pesimistă. Varianta medie este o formă de proiectare a populației, folosită ca reper, care pleacă de la ipoteza că nivelul de fertilitate, speranța de viață și valorile nete ale migrației se vor menține constante pe termen lung, deci folosește caracteristicile demografice din anul de referință pentru a previziona tendința demografică viitoare. Varianta optimistă presupune că sporul natural și cel migratoriu vor crește în județul Bistrița-Năsăud. Varianta pesimistă pleacă de la o analiză de trend, care indică faptul că, în ultimii ani, rata fertilității și sporul natural au scăzut, iar sporul migratoriu a înregistrat fluctuații, aflându-se de asemenea într-un moment de scădere.

Conform raportului ”Proiectarea populației României în Profil Teritorial la Orizontul Anului 2060” (Institutul Național de Statistică, 2017), în varianta medie, județul Bistrița-Năsăud ar înregistra o scădere demografică de la 282964 locuitori (în anul 2015) la 264309 locuitori în anul 2030 și la 231772 locuitori în anul 2060. Conform recensământului din 2021, populația județului era deja de 295988 locuitori, ceea ce se situa considerabil peste valoarea previzionată pentru 2030. În varianta pesimistă a raportului menționat, populația județului Bistrița-Năsăud previzionată pentru anul 2030 era de 261448 locuitori, cu mult sub cifra de la recensământul din 2021.

Cu toate acestea, se poate spune că județul Bistrița-Năsăud urmează o dinamică demografică mai puțin îngrijorătoare în context național și regional, declinul său demografic din ultimii ani fiind mai puțin accelerat decât cel de la nivel național sau din cadrul regiunii Nord-Vest.

În consecință, cel puțin pentru viitorul apropiat, prognoza demografică nu poate fi una foarte pesimistă. Populația din județul Bistrița-Năsăud a scăzut cu -4,64% între 1992 și 2002 (un ritm mediu anual de scădere de -0,46%/an), cu -8,16% între 2002 și 2011 (un ritm mediu anual de scădere de -0,82%/an), dar a crescut cu 3,41% între 2011 și 2021 (0,34%/an). Se observă că în ultimele două decenii, scăderea a alternat cu creșterea demografică. În varianta optimistă, în 2030 populația județului se preconizează că va fi de 283615 locuitori, ceea ce înseamnă că va mai scădea în raport cu anul 2021, ca urmare a tendinței demografice negative, înregistrată mai ales începând din perioada pandemiei. Astfel, scăderea ratei natalității din ultimii ani și creșterea subită a ratei mortalității în pandemie (cu efecte post-pandemice, în special din perspectiva morbidității mai ridicate, și deci a vulnerabilității mai ridicate a populației), ar putea conduce la o cifră mai apropiată de cea oferită de INS pentru anul 2030, în varianta ”optimistă”. Mai departe, dacă ar fi să luăm în calcul această variantă optimistă, declinul demografic în județul Bistrița-Năsăud nu ar fi accelerat, populația previzionată pentru anul 2040 fiind de 269576 de locuitori, pentru 2050 ar fi 254156 de locuitori, iar pentru 2060, 237661 de locuitori. Acest parcurs ar putea fi însă afectat de alte procese demografice, mai greu de previzionat, precum migrația.

Din perspectiva locuințelor, se poate prognoza că cererea pentru locuințe noi se va menține la cote destul de ridicate și în perioada următoare, vizate fiind în primul rând municipiul Bistrița și comune din primul inel periurban al municipiului. Astfel, fenomenul de periurbanizare va continua, poate chiar la cote și mai înalte, sau la distanțe tot mai mari, pe măsură ce accesul spre serviciile din municipiul Bistrița va fi facilitat și din alte părți ale județului, sau chiar din afara județului. De altfel, o ”emigrare” a procesului de periurbanizare dinspre primul inel periurban înspre următorul inel periurban al Bistriței și chiar spre alte zone ale județului chiar ar fi de dorit, în contextul unei re-echilibrări spațiale din perspectivă demografică (dar și socială și economică) și a unei distribuții mai echitabile a veniturilor, dar și a populației tinere, care este cea mai susceptibilă în a-și schimba domiciliul și de a se adapta la condiții diferite de viață.

5.2 Scenarii / alternative de dezvoltare

Din perspectivă demografică, județul Bistrița-Năsăud s-ar putea dezvolta prin atragerea forței de muncă tinere din alte județe și menținerea populației proprii în județ, prin limitarea migrației externe, pentru a beneficia de un potențial reproductiv superior, în vederea creșterii ratei natalității și implicit a sporului natural și a sporului total, respectiv diminuarea fenomenului de îmbătrânire demografică.

Municipiul Bistrița și zona sa periurbană trebuie să își consolideze poziția de pol atractor la nivel regional și chiar național, reprezentând o destinație predilectă pentru populația tânără, atât din județ, cât și din afara acestuia. O atenție deosebită trebuie acordată absolvenților de studii superioare, care au nevoie de locuri de muncă adecvate, pe măsura calificării lor, pentru a rămâne în județul Bistrița-Năsăud și a contribui la bunăstarea economică și socială generală, având totodată un potențial reproductiv crescut, care trebuie valorificat, prin oferirea unor condiții de muncă propice tinerelor mame.

În paralel, și oarecum chiar în partea opusă a spectrului societal, trebuie găsite soluții de încurajare a menținerii unei rate ridicate a natalității în acele părți ale județului unde aceasta nu a înregistrat un declin semnificativ, respectiv în comunitățile cu natalitate tradițional ridicată din regiunea nordică, nord-estică și estică, Munții Rodnei, Munții Țibleșului și Munții Bârgăului.

În acest fel, se conturează două modele de dezvoltare: o creștere demografică pe bază de imigrare și fertilitate ridicată în zona periurbană a municipiului Bistrița (și, pe cât posibil, și în alte părți ale județului), și o creștere demografică pe bază strict de fertilitate în partea nordică, nord-estică și estică, cu precădere în unitățile administrativ-teritoriale cu natalitate tradițional ridicată. În timp, și celelalte părți ale județului, care momentan înregistrează un declin demografic și au relativ puține soluții de a inversa acest trend (partea sudică, vestică și sud-vestică), vor beneficia de pe urma proceselor demografice din ariile cu o dinamică pozitivă. Dezvoltarea infrastructurii conective ar putea juca un rol major în redistribuirea spațială a populației în viitor.

SURSE BIBLIOGRAFICE

Institutul Național de Statistică (2017), Proiectarea populației României în Profil Teritorial la Orizontul Anului 2060, https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/proiectarea_populatiei_romaniei_in_profil_teritorial_la_orizontul_2060.pdf

Institutul Național de Statistică (2025), Baza de date TEMPO-Online, http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table

Recensământul Populației și Locuințelor (2011), https://www.recensamantromania.ro/rpl-2011/

Recensământul Populației și Locuințelor (2021), www.recensamantromania.ro

ANEXE

Indice îmbătrânire demografică (2025)

Localitati	Tineri	Varstnici	Indice imbatranire (2025)
TOTAL	50905	54111	106.2980061
32394 MUNICIPIUL BISTRITA	13783	15810	114.7065225
32483 ORAS BECLEAN	1927	1884	97.76855215
32544 ORAS NASAUD	1702	1984	116.5687427
32599 ORAS SANGEORZ-BAI	2673	1587	59.3714927
32633 BISTRITA BARGAULUI	629	711	113.036566
32660 BRANISTEA	284	643	226.4084507
32704 BUDACU DE JOS	695	495	71.22302158
32768 BUDESTI	315	367	116.5079365
32811 CAIANU MIC	680	604	88.82352941
32884 CETATE	630	382	60.63492063
33015 CHIOCHIS	303	625	206.2706271
33122 CHIUZA	337	395	117.2106825
32955 CICEU-GIURGESTI	136	373	274.2647059
179953 CICEU-MIHAIESTI	200	226	113
33177 COSBUC	268	402	150
33202 DUMITRA	1220	584	47.86885246
179686 DUMITRITA	667	383	57.42128936
33248 FELDRU	1269	1135	89.44050433
33275 GALATII BISTRITEI	389	424	108.9974293
33337 ILVA MARE	397	438	110.3274559
33364 ILVA MICA	506	541	106.916996
33382 JOSENII BARGAULUI	894	858	95.97315436
33435 LECHINTA	1023	900	87.97653959
33514 LESU	440	449	102.0454545
33541 LIVEZILE	877	677	77.1949829
33603 LUNCA ILVEI	421	565	134.2042755
33729 MAGURA ILVEI	285	404	141.754386
33621 MAIERU	1585	1184	74.70031546
33765 MARISELU	418	471	112.6794258
33658 MATEI	309	552	178.6407767
33845 MICESTII DE CAMPIE	122	284	232.7868852
33881 MILAS	147	275	187.0748299
33952 MONOR	188	313	166.4893617
179659 NEGRILESTI	271	444	163.8376384
33989 NIMIGEA	877	960	109.4640821
34075 NUSENI	311	605	194.5337621
34155 PARVA	454	315	69.38325991
34173 PETRU RARES	640	518	80.9375
179720 POIANA ILVEI	190	302	158.9473684
34235 PRUNDU BARGAULUI	956	1084	113.3891213
34262 REBRA	441	382	86.62131519
34280 REBRISOARA	763	781	102.3591088

34333 RODNA	1039	955	91.91530318
34360 ROMULI	306	241	78.75816993
179944 RUNCU SALVEI	218	234	107.3394495
34397 SALVA	343	553	161.2244898
34477 SANMIHAIU DE CAMPIE	193	311	161.1398964
34618 SANT	645	474	73.48837209
34645 SIEU	441	568	128.7981859
34690 SIEU-MAGHERUS	905	608	67.18232044
34770 SIEU-ODORHEI	280	470	167.8571429
34850 SIEUT	317	484	152.681388
34422 SILIVASU DE CAMPIE	114	217	190.3508772
34903 SINTEREAG	388	731	188.4020619
34547 SPERMEZEU	450	722	160.4444444
35152 TARLISUA	373	711	190.616622
34985 TEACA	1021	983	96.27815867
35054 TELCIU	795	1077	135.4716981
35090 TIHA BARGAULUI	1175	912	77.61702128
35269 URIU	484	650	134.2975207
35312 URMENIS	220	345	156.8181818
35429 ZAGRA	576	549	95.3125

Rata natalității

Localitati	Anul 2024
TOTAL	8.231520792
32394 MUNICIPIUL BISTRITA	6.228256617
32483 ORAS BECLEAN	7.803515689
32544 ORAS NASAUD	9.017857143
32599 ORAS SANGEORZ-BAI	13.51572739
32633 BISTRITA BARGAULUI	10.49030787
32660 BRANISTEA	6.631762653
32704 BUDACU DE JOS	9.593023256
32768 BUDESTI	7.471264368
32811 CAIANU MIC	7.646356033
32884 CETATE	12.58470474
33015 CHIOCHIS	6.144393241
33122 CHIUZA	5.911778081
32955 CICEU-GIURGESTI	9.62250185
179953 CICEU-MIHAIESTI	9.212730318
33177 COSBUC	10.37882719
33202 DUMITRA	11.31493228
179686 DUMITRITA	11.92605844
33248 FELDRU	10.36537963
33275 GALATII BISTRITEI	8.146639511
33337 ILVA MARE	11.32075472
33364 ILVA MICA	6.97392359
33382 JOSENII BARGAULUI	8.05545148
33435 LECHINTA	10.00163961

33514 LESU	8.858965273
33541 LIVEZILE	7.711586659
33603 LUNCA ILVEI	7.773631841
33729 MAGURA ILVEI	6.920415225
33621 MAIERU	10.70429388
33765 MARISELU	8.817635271
33658 MATEI	6.380263718
33845 MICESTII DE CAMPIE	3.083247688
33881 MILAS	10.40763226
33952 MONOR	5.546751189
179659 NEGRILESTI	6.533101045
33989 NIMIGEA	9.386146048
34075 NUSENI	4.874390701
34155 PARVA	11.00196464
34173 PETRU RARES	11.27612761
179720 POIANA ILVEI	7.617728532
34235 PRUNDU BARGAULUI	8.265776506
34262 REBRA	6.975036711
34280 REBRISOARA	7.430997877
34333 RODNA	9.049773756
34360 ROMULI	8.988764045
179944 RUNCU SALVEI	13.2192846
34397 SALVA	8.765243902
34477 SANMIHAIU DE CAMPIE	8.723235527
34618 SANT	10.37763044
34645 SIEU	10.54481547
34690 SIEU-MAGHERUS	10.0797984
34770 SIEU-ODORHEI	3.641329085
34850 SIEUT	6.165228113
34422 SILIVASU DE CAMPIE	5.753739931
34903 SINTEREAG	8.464681845
34547 SPERMEZEU	5.672149745
35152 TARLISUA	8.723747981
34985 TEACA	8.885729518
35054 TELCIU	7.24887815
35090 TIHA BARGAULUI	10.89389643
35269 URIU	7.034632035
35312 URMENIS	9.900990099
35429 ZAGRA	10.37037037

Rata mortalității

Localitati	Anul 2024
TOTAL	9.829004369
32394 MUNICIPIUL BISTRITA	7.539468536
32483 ORAS BECLEAN	8.0499425
32544 ORAS NASAUD	8.839285714
32599 ORAS SANGEORZ-BAI	7.290301442

32633 BISTRITA BARGAULUI	10.71835804
32660 BRANISTEA	15.008726
32704 BUDACU DE JOS	13.6627907
32768 BUDESTI	15.51724138
32811 CAIANU MIC	10.27479092
32884 CETATE	7.744433688
33015 CHIOCHIS	14.59293395
33122 CHIUZA	10.91405184
32955 CICEU-GIURGESTI	15.54404145
179953 CICEU-MIHAIESTI	11.72529313
33177 COSBUC	14.01141671
33202 DUMITRA	8.400480027
179686 DUMITRITA	6.857483602
33248 FELDRU	10.10624514
33275 GALATII BISTRITEI	14.66395112
33337 ILVA MARE	12.15932914
33364 ILVA MICA	12.43177683
33382 JOSENII BARGAULUI	12.92618958
33435 LECHINTA	11.14936875
33514 LESU	8.150248051
33541 LIVEZILE	11.18180066
33603 LUNCA ILVEI	9.017412935
33729 MAGURA ILVEI	8.403361345
33621 MAIERU	7.176742489
33765 MARISELU	13.22645291
33658 MATEI	15.31263292
33845 MICESTII DE CAMPIE	15.41623844
33881 MILAS	21.68256722
33952 MONOR	17.43264659
179659 NEGRILESTI	12.63066202
33989 NIMIGEA	14.26694199
34075 NUSENI	16.87289089
34155 PARVA	5.500982318
34173 PETRU RARES	10.4510451
179720 POIANA ILVEI	13.15789474
34235 PRUNDU BARGAULUI	9.53743443
34262 REBRA	8.443465492
34280 REBRISOARA	9.341825902
34333 RODNA	10.18099548
34360 ROMULI	11.79775281
179944 RUNCU SALVEI	8.553654743
34397 SALVA	12.57621951
34477 SANMIHAIU DE CAMPIE	10.30927835
34618 SANT	9.224560392
34645 SIEU	11.24780316
34690 SIEU-MAGHERUS	9.029819404
34770 SIEU-ODORHEI	20.02730997
34850 SIEUT	9.453349774

34422 SILIVASU DE CAMPIE	10.35673188
34903 SINTEREAG	14.01050788
34547 SPERMEZEU	9.926262053
35152 TARLISUA	15.18578352
34985 TEACA	15.10574018
35054 TELCIU	11.2185019
35090 TIHA BARGAULUI	9.700044769
35269 URIU	9.46969697
35312 URMENIS	15.14269074
35429 ZAGRA	11.55555556

Rata sporului total

LOCALITATI	Anul 2024
TOTAL	-3.185697424
32394 MUNICIPIUL BISTRITA	-2.89735537
32483 ORAS BECLEAN	-6.489239363
32544 ORAS NASAUD	-11.07142857
32599 ORAS SANGEORZ-BAI	5.815858453
32633 BISTRITA BARGAULUI	3.648802737
32660 BRANISTEA	-8.72600349
32704 BUDACU DE JOS	13.08139535
32768 BUDESTI	-6.896551724
32811 CAIANU MIC	-4.778972521
32884 CETATE	9.357857373
33015 CHIOCHIS	-6.912442396
33122 CHIUZA	11.82355616
32955 CICEU-GIURGESTI	-8.14211695
179953 CICEU-MIHAIESTI	1.675041876
33177 COSBUC	-22.31447846
33202 DUMITRA	4.457397566
179686 DUMITRITA	15.50387597
33248 FELDRU	-9.84711065
33275 GALATII BISTRITEI	-1.221995927
33337 ILVA MARE	-3.354297694
33364 ILVA MICA	-11.8253487
33382 JOSENII BARGAULUI	-8.430123642
33435 LECHINTA	-3.443187408
33514 LESU	1.77636E-15
33541 LIVEZILE	-3.084634664
33603 LUNCA ILVEI	-1.865671642
33729 MAGURA ILVEI	3.460207612
33621 MAIERU	0.121639703
33765 MARISELU	0.400801603
33658 MATEI	-10.63377286
33845 MICESTII DE CAMPIE	-22.61048304
33881 MILAS	-2.601908066
33952 MONOR	-8.716323296

179659 NEGRILESTI	-3.919860627
33989 NIMIGEA	-1.314060447
34075 NUSENI	-4.49943757
34155 PARVA	-3.143418468
34173 PETRU RARES	-7.97579758
179720 POIANA ILVEI	-12.46537396
34235 PRUNDU BARGAULUI	6.040375139
34262 REBRA	-13.58296623
34280 REBRISOARA	-8.704883227
34333 RODNA	-10.34259858
34360 ROMULI	-0.561797753
179944 RUNCU SALVEI	-3.888024883
34397 SALVA	10.28963415
34477 SANMIHAIU DE CAMPIE	44.40919905
34618 SANT	-2.882675123
34645 SIEU	-4.920913884
34690 SIEU-MAGHERUS	13.43973121
34770 SIEU-ODORHEI	-13.19981793
34850 SIEUT	-6.987258529
34422 SILIVASU DE CAMPIE	0
34903 SINTEREAG	-15.1780502
34547 SPERMEZEU	-12.47872944
35152 TARLISUA	-6.785137318
34985 TEACA	-8.530300338
35054 TELCIU	-10.18294788
35090 TIHA BARGAULUI	-6.118489778
35269 URIU	-0.541125541
35312 URMENIS	-8.153756552
35429 ZAGRA	-8.592592593

Pondere populație tânără

Localitati	Tineri	Pop. 1 ianuarie 2025	Procent % tineri
TOTAL	50905	322724	15.77354024
32394 MUNICIPIUL BISTRITA	13783	94326	14.61208999
32483 ORAS BECLEAN	1927	12101	15.92430378
32544 ORAS NASAUD	1702	11077	15.36517108
32599 ORAS SANGEORZ-BAI	2673	12288	21.75292969
32633 BISTRITA BARGAULUI	629	4403	14.28571429
32660 BRANISTEA	284	2840	10
32704 BUDACU DE JOS	695	3490	19.91404011
32768 BUDESTI	315	1728	18.22916667
32811 CAIANU MIC	680	4167	16.3186945
32884 CETATE	630	3131	20.12136698
33015 CHIOCHIS	303	2589	11.70336037
33122 CHIUZA	337	2225	15.14606742
32955 CICEU-GIURGESTI	136	1340	10.14925373
179953 CICEU-MIHAIESTI	200	1198	16.69449082

33177 COSBUC	268	1886	14.20996819
33202 DUMITRA	1220	5865	20.80136402
179686 DUMITRITA	667	3409	19.56585509
33248 FELDRU	1269	7645	16.59908437
33275 GALATII BISTRITEI	389	2452	15.86460033
33337 ILVA MARE	397	2378	16.69470143
33364 ILVA MICA	506	3259	15.52623504
33382 JOSENII BARGAULUI	894	5294	16.88704193
33435 LECHINTA	1023	6086	16.80907
33514 LESU	440	2823	15.58625576
33541 LIVEZILE	877	5173	16.95341195
33603 LUNCA ILVEI	421	3213	13.10301899
33729 MAGURA ILVEI	285	2030	14.03940887
33621 MAIERU	1585	8224	19.27285992
33765 MARISELU	418	2496	16.74679487
33658 MATEI	309	2326	13.28460877
33845 MICESTII DE CAMPIE	122	951	12.82860147
33881 MILAS	147	1151	12.77150304
33952 MONOR	188	1251	15.02797762
179659 NEGRILESTI	271	2287	11.84958461
33989 NIMIGEA	877	5320	16.48496241
34075 NUSENI	311	2655	11.71374765
34155 PARVA	454	2537	17.89515175
34173 PETRU RARES	640	3614	17.7089098
179720 POIANA ILVEI	190	1426	13.32398317
34235 PRUNDU BARGAULUI	956	6330	15.10268562
34262 REBRA	441	2687	16.41235579
34280 REBRISOARA	763	4671	16.33483194
34333 RODNA	1039	6124	16.96603527
34360 ROMULI	306	1779	17.20067454
179944 RUNCU SALVEI	218	1281	17.01795472
34397 SALVA	343	2652	12.93363499
34477 SANMIHAIU DE CAMPIE	193	1317	14.65451784
34618 SANT	645	3460	18.6416185
34645 SIEU	441	2830	15.58303887
34690 SIEU-MAGHERUS	905	4825	18.75647668
34770 SIEU-ODORHEI	280	2167	12.92108906
34850 SIEUT	317	2418	13.11000827
34422 SILIVASU DE CAMPIE	114	869	13.11852704
34903 SINTEREAG	388	3373	11.50311296
34547 SPERMEZEU	450	3482	12.92360712
35152 TARLISUA	373	3077	12.12219695
34985 TEACA	1021	5585	18.28111012
35054 TELCIU	795	5736	13.85983264
35090 TIHA BARGAULUI	1175	6658	17.64794233
35269 URIU	484	3698	13.08815576
35312 URMENIS	220	1704	12.91079812

35429 ZAGRA	576	3347	17.20944129

Structura confesională- ortodocși

Localitati	Procent ordodocsi
Total	82.45
32394 MUNICIPIUL BISTRITA	82.66
32483 ORAS BECLEAN	72.11
32544 ORAS NASAUD	86.83
32599 ORAS SANGEORZ-BAI	66.78
32633 BISTRITA BARGAULUI	97.22
32660 BRANISTEA	38.59
32704 BUDACU DE JOS	88.72
32768 BUDESTI	94.12
32811 CAIANU MIC	60.32
32884 CETATE	93.51
33015 CHIOCHIS	67.23
33122 CHIUZA	79.34
32955 CICEU-GIURGEȘTI	90.29
179953 CICEU-MIHĂIEȘTI	92.72
33177 COSBUC	89.53
33202 DUMITRA	81.75
179686 DUMITRITA	88.16
33248 FELDRU	69.11
33275 GALATII BISTRITEI	82.06
33337 ILVA MARE	83.10
33364 ILVA MICA	86.78
33382 JOSENII BARGAULUI	93.99
33435 LECHINTA	87.05
33514 LESU	94.98
33541 LIVEZILE	89.14
33603 LUNCA ILVEI	91.20
33729 MAGURA ILVEI	92.59
33621 MAIERU	76.56
33765 MARISELU	89.85
33658 MATEI	51.09
33845 MICESTII DE CAMPIE	73.84
33881 MILAS	93.44
33952 MONOR	98.35
179659 NEGRILESTI	76.44
33989 NIMIGEA	78.46
34075 NUSENI	73.51
34155 PARVA	78.06
34173 PETRU RARES	68.42
179720 POIANA ILVEI	92.74
34235 PRUNDU BARGAULUI	98.75
34262 REBRA	65.44
34280 REBRISOARA	80.92

34333 RODNA	77.51
34360 ROMULI	92.73
179944 RUNCU SALVEI	90.08
34397 SALVA	97.28
34477 SANMIHAIU DE CIMPIE	91.69
34618 SANT	79.21
34645 SIEU	95.20
34690 SIEU-MAGHERUS	83.59
34770 SIEU-ODORHEI	86.10
34850 SIEUT	99.14
34422 SILIVASU DE CIMPIE	96.85
34903 SINTEREAG	78.34
34547 SPERMEZEU	90.40
35152 TARLISUA	92.74
34985 TEACA	84.15
35054 TELCIU	94.55
35090 TIHA BARGAULUI	97.85
35269 URIU	64.75
35312 URMENIS	90.79
35429 ZAGRA	89.12